

תמצית דוחות כספיים ליום 31.03.2011

תמצית דוחות כספיים ליום 31 במרס 2011
(לא מבוקרים)

תוכן העניינים

עמוד

3

67

84

89

94

דוח הדירקטוריון
סקירת ההנהלה על מצבו העסקי של הבנק ותוצאות פעילותו
הצהרות המנכ"ל והחשבונאי הראשי
תמצית דוחות כספיים
באורים לתמצית הדוחות הכספיים

דוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2011

דוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2011

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 22 במאי 2011 הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק אוצר החייל בע"מ וחברות מאוחדות שלו (להלן – הבנק) לשלושת החודשים הראשונים של השנה שנסתיימו ביום 31 במרס 2011. הדוחות ערוכים על פי המתכונת שקבע המפקח על הבנקים והנתונים מבוססים בסכומים מדווחים.

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה מגורמים מקרו כלכליים, גורמים רגולטוריים, גורמים תוך אירגוניים ועוד.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או ביטויים כגון: אנו "מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "אמור ל" וביטויים דומים להם בנוסף, לשמות עצם כמו: "רצון", "צריך", "יכול", "יהיה" וכיוצ"ב.

ביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משם שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר כוללים, בין היתר: תחזיות והנחות לגבי התפתחויות מקרו כלכליות בארץ ובעולם, הנחות עבודה לגבי התפתחויות פנים ארגוניות, אומדנים לגבי השפעות שינויים בחקיקה על הארגון ועוד.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על תחזיות של יועצים כלכליים, תחזיות פנים ארגוניות, מידע ציבורי באשר לאומדני פרמטרים משפיעים ועוד.

הפעילות הכלכלית במשק

כללי

ברבעון הראשון של שנת 2011 נמשכה התרחבות הפעילות הכלכלית העיסוקית של המשק הישראלי אשר הקיפה את כל ענפי המשק. התאוששות הפעילות הכלכלית בעולם והתרחבות הסחר העולמי, השפיעה על עליית הביקוש לייצור מקומי, עליית יבוא תשומות לייצור, האצת הייצוא והמשך התרחבות של הצריכה הפרטית.

ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם העודף התקציבי של הממשלה ב – 2 מיליארד ש"ח, לעומת גירעון של 3.6 מיליארד ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. העודף בתקציב הממשלה משקף עלייה גבוהה מהמתוכנן בהכנסות המדינה ממיסים. יעד הגירעון עומד על 25.2 מיליארד ש"ח המהווים 3% תוצר.

שיעור האבטלה במשק נמצא במגמת ירידה והוא הגיע בחודש פברואר 2011 לרמה של כ- 6%. עפ"י פרסום נתוני שירות התעסוקה, בחודש מרץ 2011 נמשכה הירידה במימדי האבטלה.

מדד המחירים לצרכן ושער המטבע

מדד המחירים לצרכן עלה ברבעון הראשון של שנת 2011 בשיעור של 0.7%, בהשוואה לירידה בשיעור של 0.9% בתקופה המקבילה אשתקד. עליית המדד הושפעה בעיקר מעליית סעיף הדיור ומעליית מחירי הסחורות, האנרגיה והמזון בעולם.

שער החליפין של השקל ביחס לדולר התאפיין במהלך הרבעון הראשון של שנת 2011 בתנודתיות גבוהה. במהלך חודש ינואר 2011 פחת השקל ביחס לדולר בשיעור של 4.5%, עקב חוסר היציבות במדינות ערב וצעדי בנק ישראל בשוק המט"ח. בהמשך, התהפכה המגמה אשר הביאה להתחזקות השקל ביחס לדולר. מתחילת השנה תוסף השקל ביחס לדולר בשיעור של 1.92% וביחס לאירו פחת השקל בשיעור של 4.47%. שער החליפין של השקל מול הדולר הושפע מעודף מתמשך בחשבון השוטף של מאזן התשלומים, מפער ריביות בין ישראל למדינות אחרות, מתנועת הון של משקיעים זרים לשוק המקומי ומהיחלשות הדולר בעולם. התערבות בנק ישראל באמצעות רכישת מט"ח בהתאם לתנודות השערים בשוק, מיתנה את השפעות הייסוף.

יתרות מטבע החוץ של בנק ישראל הסתכמו בסוף חודש מרץ 2011 בכ – 74.5 מיליארד דולר.

מדיניות מוניטרית

המדיניות המוניטרית של בנק ישראל, המכוונת להשגת יציבות במערכת הפיננסית המקומית ולעידוד הפעילות במשק, לוותה בשמירה על רמה נמוכה של הריבית המוניטרית. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2011, עקב האצת האינפלציה, צמיחה מוטת ביקושים מקומיים ועלייה מהירה של מחירי הדירות, הגביר בנק ישראל את קצב העלאת הריבית, והיא עלתה ברבעון בשיעור מצטבר של 1.0% לרמה של 3.0%. הריבית המוניטרית משקפת ריבית ריאלית שלילית בשיעור של 1.1% והיא גבוהה ב- 2.25% מהריבית הדולרית בארה"ב.

אמצעי התשלום במשק ירדו ברבעון הראשון של שנת 2011 בשיעור של כ- 1%, והם הסתכמו בכ- 113.4 מיליארד ש"ח. לצורך השגת יעד המדיניות המוניטרית בתחום מטבע החוץ, הטיל בנק ישראל החל מ- 27 בינואר 2011 חובת נזילות בשיעור של 10% על התאגידים הבנקאיים כנגד עסקאות של תושבי חוץ בנגזרי מט"ח, וחובת דיווח על עסקאות בתחום עסקאות החלף שקל / מט"ח ועסקאות עתידיות במט"ח בסכומים של 10 מיליון דולר ומעלה ביום אחד. כמו כן, תחול חובת דיווח על תושבי חוץ שביצעו עסקאות במק"מ ובאג"ח ממשלתיות קצרות בסכומים של 10 מיליון ש"ח ומעלה ביום אחד. עקב כך, ירד מעט חלקם היחסי של תושבי חוץ בנפח המסחר במט"ח.

לצורך צמצום היקף האשראי לדיור, החשוף למדיניות הריבית שנוקט בנק ישראל, הן ברמת הלווה הבודד והן ברמת המערכת הבנקאית, הודיע בנק ישראל כי החל מה- 5 לחודש מאי יוגבל רכיב ההלוואות בריבית משתנה לשליש מסך ההלוואה לדיור.

שוק ההון

שוק ההון הישראלי התאפיין ברבעון הראשון של שנת 2011 בתנודתיות גבוהה, והושפע מאי הוודאות בשווקים הפיננסיים בעולם אשר נבעה מהתפרצות מהומות בארצות ערב במזרח התיכון אשר גרמו לירידת המדדים בחודשים פברואר – מרץ לאחר עליות בחודש ינואר 2011.

מדד המניות הכללי ירד מתחילת השנה בשיעור נומינלי של 2.58%, מדד תל – אביב 25 ירד בשיעור מתון של 0.4% ומדד התל טק ירד בשיעור מתון של 1.93%.

מדד אגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד ירד בשיעור נומינלי של 1.32%, מדד אגרות החוב הלא צמודות ירד בשיעור נומינלי של 1.17%, מדד אגרות החוב הצמודות למט"ח עלה בשיעור נומינלי של 2.07%, מדד אגרות החוב הקונצרניות הכללי עלה בשיעור נומינלי של 1.86%.

ברבעון הראשון של שנת 2011 המשיך לגדול היקף השקעותיהם של תושבי חוץ בשוק המק"מ ואגרות החוב הממשלתיות לטווח קצר, והגיע לכ- 12.5 מיליארד דולר, שלישי מהיתרה המונפקת.

התפתחות עיסקי הבנק בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2011

רווח ורווחיות

הרווח הנקי ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם ב- 21.8 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח נקי בסך של 11.4 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2010, גידול בשיעור של 91.2%.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון עצמי הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2011 ב- 10.53% בהשוואה ל- 5.52% ברבעון הראשון של שנת 2010.

הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם ב- 34.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 19.3 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2010, גידול בשיעור של 79.3%.

שיעור תשואת הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים להון העצמי הסתכם ב- 16.60% בהשוואה ל- 9.52% ברבעון הראשון של שנת 2010.

השינוי ברווח הנקי ברבעון הראשון של שנת 2011 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד משקף בעיקר:

- גידול בהכנסות מפעילות מימון המשקף גידול במרווח וגידול בהיקף הפעילות שקוזז בחלקו בירידה ברווח ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה.
- גידול בהפרשה להפסדי אשראי.
- גידול בהכנסות התפעוליות, העיקר בהכנסות מכרטיסי אשראי ובהכנסות ממימוש רווחים בקרנות להשקעה.
- קיטון בהוצאות התפעוליות הנובע מירידה בסך המענקים שנכללו בשכר ומירידה בהוצאות הפחת על תכנה.

הרווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2011 ב- 105.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 98.0 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2010, גידול בשיעור של 7.3%. הגידול ברווח מפעילות מימון משקף בעיקר:

- א. גידול במרווח הפיננסי שהשפעתו מוערכת בכ- 11.0 מיליון ש"ח, הנובע בין השאר מגידול במרווחי האשראי ומגידול בריבית הפריים.
- ב. גידול בהכנסות הנובע מגידול בהיקף הפעילות המסתכם בכ- 5.3 מיליון ש"ח.
- ג. קיטון ברווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה בסך של כ- 6.1 מיליון ש"ח.

ד. להלן פרוט תוצאות הפעילות לפי מיגזרי הצמדה לרווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי

שלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס

	2010		2011		2010		2011	
	הון פיננסי ממוצע (1)	היקף פעילות ממוצע (3)	הון פיננסי ממוצע (1)	היקף פעילות ממוצע (3)	הון פיננסי ממוצע (1)	היקף פעילות ממוצע (3)	הון פיננסי ממוצע (1)	היקף פעילות ממוצע (3)
מרווח פיננסי	78.5	11,274.9	989.0	3.21%	92.5	11,514.1	767.9	2.77%
מרווח פיננסי	(1.7)	2,192.1	(197.2)	(0.57%)	(1.4)	2,538.7	119.4	(0.30%)
מרווח פיננסי	3.3	2,486.1	36.3	0.96%	5.3	2,193.2	(7.9)	0.61%

- (1) כולל השפעת מכשירים פיננסיים נגזרים ALM
- (2) במיגזר השקלי מחושב הממוצע על בסיס יומי, במיגזר הצמוד למדד ומיגזר המטח על בסיס יתרות פתיחה חודשיות.
- (3) סך הנכסים במיגזר.

הכנסות המימון האחרות ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמו ב- 6.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 18.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 63.4%. הרווח נטו ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה ומאגרות חוב למסחר הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2011 ב- 3.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 9.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 60.6%. בעקבות יישום הוראות המפקח בנושא חובות פגומים, לא נרשמו ברבעון הראשון של שנת 2011 הכנסות ריבית מגביית חובות בעייתיים בגין תקופות קודמות. ברבעון המקביל אשתקד נרשמו הכנסות בסך של 5.6 מיליון ש"ח.

הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2011 ב- 3.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 4.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 17.1%. הפרשה להפסדי אשראי חושבה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והיא כוללת הפרשה בגין חובות שנאמדו על בסיס פרטני וכן הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי המחושבת על בסיס מקדמי הפרשה שחושבו על בסיס ניסיון העבר בבנק ובחברה האם על פי ענף משק ועל פי סיווג הלקוח. פרטים נוספים בדבר השינוי בדרך עריכת ההפרשה ראה בפרק מדיניות חשבונאית ואמדנים חשבונאיים להלן.

ההוצאה בגין חובות אשר נמדדו על בסיס פרטני הסתכמה ב- 7.8 מיליון ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד נרשמה הפרשה ספציפית בסך של 4.1 מיליון ש"ח. הקטנת ההפרשה בגין הפרשה קבוצתית ברבעון הראשון של 2011 הסתכמה ב- 4.4 מיליון ש"ח. ברבעון המקביל אשתקד לא נרשם שינוי בהפרשה הנוספת בגין חובות בעייתיים.

פרטים על הרכב החובות הבעייתיים ראה בפרק "התפתחות סעיפי מאזן עיקריים"- "אשראי לציבור" להלן.

הרווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים הסתכם ב- 101.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 93.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 8.4%.

הכנסות התפעוליות והאחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2011 ב- 58.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 57.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.6%. הכנסות מעמלות תפעוליות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2011 ב- 56.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 56.3 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2010, גידול בשיעור של 0.4%.

- להלן פירוט הכנסות מפעילות בשוק ההון:

לשלושה חודשים שנסתיימו		
ביום 31 במרס		
שינוי	2010	2011
באחוזים	במיליוני ש"ח	
	21.7	20.5
(5.5%)	2.0	2.6
30.0%	0.5	-
(100.0%)	24.2	23.1
(4.5%)		

- הכנסות מעמלות מפעילות בכרטיסי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמו ב- 7.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 6.0 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2010, גידול בשיעור של 28.3%. הכנסות מניהול חשבון הסתכמו ב- 14.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 14.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 5.4%. הקיטון מבטא, בין השאר, את עלות גיוס אוכלוסיית לקוחות חדשה. ההכנסות מטיפול באשראי, הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2011 ב- 6.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 6.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 4.5%. ההכנסות מטיפול באשראי כוללות עמלות מטיפול באשראי לדיור באמצעות דלפקי משכנתאות של הבנק הבינלאומי המוצבים בסניפי הבנק.

- ההכנסות מפעילות סחר חוץ ומהפרשי המרה הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2011 ב- 3.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 3.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 3.1%.

הוצאות התפעוליות ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמו ב- 125.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 131.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 4.5%. שיעור כיסוי ההוצאות התפעוליות בהכנסות תפעוליות ואחרות הגיע ברבעון הראשון של שנת 2011 ל- 46.6% בהשוואה ל- 43.4% ברבעון הראשון של שנת 2010.

הוצאות השכר ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמו ב- 71.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 73.3 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2010, קיטון בשיעור של 2.6%. הקיטון בהוצאות השכר נובע בעיקר משינוי בהוצאה בגין מענקים ששולמו.

הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמו ב- 20.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 24.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 16.1%. עיקר הקיטון משתקף בהוצאות פחת בגין תוכנה וציוד מחשבים, והוא נובע מסיום הפחתה מואצת של תוכנות שאינן בשימוש ממועד הסבת מערכות המחשב אשתקד וכן מקיטון ברכישת ציוד מיחשוב והפחתתו. מרכיב זה נכלל בהוצאות מחשב המשולמות לחברת מת"ף, חברה בת של הבנק הבינלאומי, המספקת לבנק את שירותי המחשב.

הוצאות התפעוליות האחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2011 ב- 33.6 מיליון ש"ח בדומה להוצאה בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות בגין שירותי מחשב ותקשורת הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2011 ב- 22.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 23.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 3.4%. הוצאות השיווק הסתכמו בכ- 4.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל 3.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 26.5% המשקף בעיקר את האטת פעילות השיווק בתקופה שלפני הסבת מערכות המחשב אשתקד.

הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה ברבעון הראשון של שנת 2011 ב- 12.9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 7.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם ב- 37.3% בהשוואה לשיעור של 40.9% בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס הסטטוטורי ברבעון הראשון של שנת 2011 היה 34.48% בהשוואה ל- 35.34% ברבעון הראשון של שנת 2010.

התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס			
שיעור השינוי אחוזים	2010	שיעור השינוי אחוזים	2010	2011	
			מיליוני ש"ח		
(1.1%) (1)	15,111.0	4.4% (1)	14,311.0	14,946.1	סך כל המאזן
2.3%	10,075.2	7.8%	9,569.0	10,310.9	אשראי לציבור, נטו
(16.8%)	2,850.0	(19.5%)	2,944.4	2,370.1	מזומנים ופקדונות בבנקים
2.6%	1,964.1	28.3%	1,571.2	2,015.5	השקעה בניירות ערך
(3.2%) (1)	127.0	(11.5%) (1)	138.9	122.9	השקעות בבניינים וציוד
0.9%	11,609.3	3.9%	11,271.5	11,716.7	פקדונות הציבור
(1.4%) (1)	873.0	0.7% (1)	854.8	860.7	הון עצמי
	5.8%		6.0%	5.8%	יחס ההון העצמי לסך המאזן
	66.7%		66.9%	69.0%	יחס האשראי לסך המאזן

(1) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות תקני דווח בינלאומיים (IFRS) בנושא הכירות (IAS17). ראה באור 2.3.2.1

האשראי לציבור, נטו ביום 31 במרס 2011 הסתכם ב- 10,310.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 9,569.0 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2010, עלייה בשיעור 7.8% ובהשוואה ל- 10,075.2 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, עלייה בשיעור 2.3%. האשראי לציבור ליום 31 במרס 2011 כולל יתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי בסך של 1,050.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 1,101.2 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, קיטון בשיעור של 4.6%. יתרת התחייבויות הבנק לזכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי בסכומים זהים, נכללה בסעיף התחייבויות אחרות. להלן הרכב האשראי לציבור לפי מיגזרי הצמדה:

חלק האשראי במיגזר מסך האשראי

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
שיעור השינוי אחוזים	2010	שיעור השינוי אחוזים	2010	שיעור השינוי אחוזים	2010	שיעור השינוי אחוזים	2011	
								מיליוני ש"ח
85.0%	84.5%	85.6%	3.1%	8,563.6	9.1%	8,089.6	8,824.8	במטבע ישראלי לא צמוד
13.1%	13.4%	12.5%	(2.6%)	1,324.6	1.0%	1,278.6	1,290.8	במטבע ישראלי צמוד למדד
1.9%	2.1%	1.9%	4.4%	187.0	(2.7%)	200.8	195.3	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0%	100.0%	100.0%	2.3%	10,075.2	7.8%	9,569.0	10,310.9	סך הכל

סיכון האשראי הכולל לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור, נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור ומסיכון אשראי חוץ מאזני, הכולל עסקאות במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבות למתן אשראי. סיכון האשראי לציבור הכולל ביום 31 במרס 2011 הסתכם ב- 15,555 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 14,905 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2010, גידול בשיעור של 4.4% ובהשוואה ל- 15,401 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, גידול בשיעור של 1.0%.

השינויים העיקריים בסיכון האשראי בהשוואה ליתרה ביום 31 בדצמבר 2010 נובעים מ:
- גידול באשראי המאזני בסך של כ- 235 מיליון ש"ח מזה כ- 75 מיליון ש"ח גידול באשראי קימעונאי ו- 160 מיליון ש"ח גידול באשראי עיסקי.

- ירידה בסך אגרות החוב של תאגידים בסך של 147.4 מיליון ש"ח, מסך של 262.1 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010 ל- 117.7 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2011.

בהתפלגות לפי ענפי משק מהווה סיכון האשראי לאנשים פרטיים את עיקר האשראי המאזני בבנק. ביום 31 במרס 2011 היה חלקו של אשראי זה כ- 70.1% מן האשראי הכולל בבנק, בהשוואה ל- 70.3% ביום 31 בדצמבר 2010. פרטים מלאים על התפלגות סיכון האשראי המאזני והחוץ מאזני לפי ענפי משק ראה בתוספת ג' לסקירת ההנהלה.

פעילות משכנתאות - פעילות המשכנתאות בבנק מתבצעת על ידי הבנק הבינלאומי באמצעות דלפקי משכנתאות של הבנק הבינלאומי המוצבים בחלק מסניפי הבנק. יתרת האשראי שניתן באמצעות הבנק הבינלאומי ורשומה בספריו מסתכמת ביום 31 במרס 2011 בכ- 1,521 מיליון ש"ח בהשוואה לכ- 1,440 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010.

סיכון אשראי לציבור באגרות חוב של תאגידים - הבנק משקיע באגרות חוב של תאגידים מדורגות בישראל סחירות ושאין סחירות וכן באגרות חוב של חברות ישראליות הנסחרות בחו"ל.

ביום 31 במרס 2011 מסתכמת השקעה זו ב-115.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 203.2 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2010 ובהשוואה ל- 262.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010.

סיכון האשראי באגרות חוב של תאגידים מהווה כ- 1.1% מסיכון האשראי המאזני בהשוואה ל- 2.1% ביום 31 במרס 2010 ול- 2.5% ביום 31 בדצמבר 2010. (פרטים נוספים לקביעת שווים ההוגן, וסחירותם ראה בפרק ההשקעה בניירות ערך להלן).

חובות בעייתיים

א. התאמה בין יתרת החובות הבעייתיים שנכללו בדוחות ליום 31 בדצמבר 2010 ובין סיכון האשראי לפי ההוראות החדשות

301.8	סיכון אשראי כפי שדווח ביום 31 בדצמבר 2010
(5.3)	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי
4.0	התאמות הנובעות מיישום ההוראות החדשות
300.5	סך סיכון אשראי בעייתי לפי ההוראות החדשות

ב. יתרות חובות בעייתיים לפי ההוראות החדשות

ליום 31 במרס 2011	ליום 31 בדצמבר 2010	
140.1	164.0	נתוני פרופורמה
12.7	29.4	סיכון אשראי פגום
111.3	107.1	סיכון אשראי נחות
264.1	300.5	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
		סך סיכון אשראי בעייתי לפי ההוראות החדשות
159.1	212.4	סיכון אשראי מסחרי בעייתי
105.0	88.1	סיכון אשראי בגין אנשים פרטיים
264.1	300.5	סך סיכון אשראי בעייתי לפי ההוראות החדשות

נכסים שאינם מבצעים

ליום 31 בדצמבר 2010	ליום 31 במרס 2011	
נתוני פרופורמה במיליוני ש"ח		
נכסים שאינם מבצעים¹		
164.0	140.1	אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית שנבדק על בסיס פרטני
0.6	-	שנבדק על בסיס קבוצתי
164.6	140.1	סך כל הנכסים שאינם מבצעים
37.7	32.4	חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית ¹
סיכון אשראי מסחרי בעייתי^{1,2}		
199.0	144.3	סיכון אשראי מאזני בגין הציבור
3.3	1.9	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין הציבור ³
202.3	146.2	סך כל סיכון האשראי המסחרי הבעייתי בגין הציבור
10.1	12.9	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין אחרים
212.4	159.1	סך כל סיכון האשראי המסחרי הבעייתי
1.3	0.7	חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר

- כל הנתונים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- סיכון אשראי מאזני (אשראי, אגרות חוב, חובות אחרים שהוכרו במאזן ונכסים בגין מכשירים נגזרים) וסיכון אשראי חוץ מאזני שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי, לפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי.

מדדי סיכון אשראי

31 בדצבר 2010			31 במרס 2011			
נתוני פרופורמה			שיעור			
שיעור	יתרה 2	יתרה 1	שיעור	יתרה 2	יתרה 1	
1.60%	10,317.8	164.6	1.35%	10,374.6	140.1	שיעור יתרת אשראי פגום לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית מיתרת האשראי לציבור
0.01%	10,317.8	1.3	0.01%	10,374.6	0.7	שיעור יתרת אשראי שאינו פגום לציבור שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
0.77%	10,317.8	79.5	0.61%	10,374.6	63.7	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
48.30%	164.6	79.5	45.47%	140.1	63.7	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי הפגום לציבור, שאינו צובר הכנסות ריבית
1.38%	15,401.2	212.4	1.02%	15,555.2	159.1	שיעור סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
			0.13%	10,281.5	3.4	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור
			0.75%	10,281.5	19.2	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור הממוצעת
			186.85%	63.7	19.2	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי בגין אשראי לציבור

ניירות ערך

ההשקעה בניירות ערך הסתכמה ביום 31 במרס 2011 ב- 2,015.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 1,571.2 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2010 גידול בשיעור של 28.3% ובהשוואה ל- 1,964.1 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010 גידול בשיעור של 2.6%.

א. הרכב תיק ההשקעות בערכם המאזני

שינוי לעומת היתרה ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס	ליום 31			
		ליום 31 במרס			
		2010	2010	2011	
		מיליוני ש"ח			
65.7%	74.8%	120.4	114.1	199.5	תיק לפדיון
(1.5%)	24.9%	1,827.5	1,441.4	1,800.7	תיק זמין למכירה
(5.6%)	(2.5%)	16.2	15.7	15.3	תיק למסחר
2.6%	28.3%	1,964.1	1,571.2	2,015.5	סך כל תיק ההשקעות

ב. להלן הרכב תיק ההשקעות לפי מנפיק בערכם המאזני:

שינוי לעומת היתרה ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס	ליום 31			
		ליום 31 במרס			
		2010	2010	2011	
		מיליוני ש"ח			
11.7%	39.0%	1,699.1	1,364.8	1,897.4	ממשלתי
(67.9%)	(60.0%)	156.0	124.9	50.0	אחר סחיר
(37.5%)	(16.4%)	109.0	81.5	68.1	אחר לא סחיר
2.6%	28.3%	1,964.1	1,571.2	2,015.5	סך הכל

*פרטים מלאים בדבר קביעת השווי ההוגן של ניירות ערך ראה בפרק אומדנים חשבונאיים.

ג. להלן הרכב תיק ההשקעות הזמין למכירה לפי מנפיק:

31 בדצמבר 2010			31 במרס 2010			31 במרס 2011			
עלות מותאמת* שווי הוגן הפרש			עלות מותאמת* שווי הוגן הפרש			עלות מותאמת* שווי הוגן הפרש			
מיליוני ש"ח			מיליוני ש"ח			מיליוני ש"ח			
(4.2)	1,567.1	1,571.3	(0.5)	1,237.8	1,238.3	(22.9)	1,714.3	1,737.2	אג"ח ממשלתי
10.7	257.4	246.7	12.3	200.6	188.3	9.8	83.4	73.6	אג"ח קונצרני
-	3.0	3.0	-	3.0	3.0	-	3.0	3.0	מניות
6.5	1,827.5	1,821.0	11.8	1,441.4	1,429.6	(13.1)	1,800.7	1,813.8	סך הכל

*כולל מכשירים פיננסיים מגדרים.

ד. להלן פירוט הפער השלילי, לפני השפעת המס, בין השווי ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה ובין עלותם המותאמת בחלוקה לפי משך הזמן בו קיים פער שלילי

ליום 31 במרס 2011					
משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה					
	מעל 12	9-12	9-6	עד 6	
	סך הכל	חודשים	חודשים	חודשים	חודשים
שיעור הירידה					
עד 20%	23.3	0.4	0.2	0.1	22.6
20%-40%	-	-	-	-	-
מעל 40%	-	-	-	-	-
סך הכל	23.3	0.4	0.2	0.1	22.6

ליום 31 במרס 2010					
משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה					
	מעל 12	9-12	9-6	עד 6	
	סך הכל	חודשים	חודשים	חודשים	חודשים
שיעור הירידה					
עד 20%	5.9	4.3	-	1.6	-
20%-40%	-	-	-	-	-
מעל 40%	-	-	-	-	-
סך הכל	5.9	4.3	-	1.6	-

ליום 31 בדצמבר 2010					
משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה					
	מעל 12	9-12	9-6	עד 6	
	סך הכל	חודשים	חודשים	חודשים	חודשים
שיעור הירידה					
עד 20%	7.2	1.0	-	3.7	2.5
20%-40%	-	-	-	-	-
מעל 40%	-	-	-	-	-
סך הכל	7.2	1.0	-	3.7	2.5

ירידת הערך בתיק אגרות החוב של החברות הינה בעלת אופי זמני. ירידות שאינן בעלות אופי זמני הופחתו לרווח והפסד. אמדן כושר החזר של החברות המנפיקות נמצא נאות, למרביתן דירוג השקעה גבוה יחסית. בכוונתנו של הבנק וביכולתו להחזיק את אגרות החוב לתקופה מספקת אשר תאפשר את חזרת שוויי נייר הערך לעלותו.

השקעה בבניינים וציוד ביום 31 במרס 2011 כוללת השקעה במבנים בסך של 104.0 מיליון ש"ח והשקעה בציוד בסך של 18.9 מיליון ש"ח.

יתרת ההשקעה בבניינים וציוד ליום 31 במרס 2010 כוללת השקעה במבנים בסך 112.8 מיליון ש"ח, השקעה בציוד בסך של 17.4 מיליון ש"ח והשקעות בתכנה בסך של כ- 8.7 מיליון ש"ח.

יתרת ההשקעה בבניינים וציוד ליום 31 בדצמבר 2010 כוללת השקעה במבנים בסך של 106.6 מיליון ש"ח, השקעה בציוד בסך של 16.0 מיליון ש"ח והשקעות בתכנה בסך של כ- 4.4 מיליון ש"ח.

בהתאם להנחיות תקן חשבונאי בינלאומי IAS 17 הופחתו הוצאות מראש בגין עיסקות חכירה עם מנהל מקרקעי ישראל בהתאם לתקופת החכירה שנותרה. יתרת הסכום שהופחתה ביום 1 בינואר 2011 וביום 31 במרס 2011 מסתכמת בכ- 1.2 מיליון ש"ח. יתרת הסכום להפחתה מסתכמת בכ 0.5 מיליון ש"ח. הפחתתה תזקף לדוח רווח והפסד לאורך תקופת החכירה. סכום ההפחתה השנתי זניח.

פקדונות הציבור ביום 31 במרס 2011 הסתכמו ב-11,716.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל-11,271.5 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2010, גידול בשיעור של 3.9% ובהשוואה ל-11,609.3 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, גידול בשיעור של 0.9%.

האמצעים ההוניים של הבנק

יתרת ההון העצמי ליום 31 במרס 2011 הסתכמה ב-860.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל-873.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, קיטון בשיעור של 1.4% ובהשוואה ל-854.8 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2010, גידול בשיעור של 0.7%.

השינוי בהון העצמי נובע מרווח נקי, משינוי בערכם של ניירות ערך זמינים למכירה ביחס לעלותם המותאמת ומשינוי בהון הנובע מיישום הוראות המפקח על הבנקים בדבר מדידת חובות פגומים. הפחתת ההון בעקבות יישום ההוראות הנ"ל על יתרת העודפים הכלולים בהון העצמי ליום 1 בינואר 2011 מסתכמת בכ-21.4 מיליון ש"ח.

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים יושמו החל מ 1 בינואר 2011 תקנים חשבונאיים בינלאומיים שונים (IFRS). יישום למפרע של תקן חשבונאי IAS17 בנושא הכירות, הביא להפחתה ביתרת העודפים ליום 31 בדצמבר 2010 וליום 31 במרס 2010 בסך של 0.9 מיליון ש"ח.

כתבי ההתחייבות הנדחים שהנפיק הבנק אינם המירים למניות. מרבית מחזיקי כתבי ההתחייבות שאינם סחירים הינם גופים מוסדיים, כגון קופות גמל וקרנות השתלמות. סך כל כתבי ההתחייבות אלו הגיע ביום 31 במרס 2011 ל-652.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל-557.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010 גידול בשיעור של 16.9% ובהשוואה ל-595.3 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2010, גידול בשיעור של 9.5%.

בהתאם להסכם עם הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ (להלן: "הבינלאומי הנפקות") חברה בת בבעלות מלאה של הבנק הבינלאומי, התחייב הבנק לשאת בכל התשלומים למחזיקי תעודות ההתחייבות שתנפיק הבינלאומי הנפקות לציבור וכל ההוצאות הכרוכות בהנפקה כאמור. כמו כן התחייב הבנק כי תמורת ההנפקה תופקד בבנק בהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם. יתרת כתבי ההתחייבות הרשומים למסחר ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמה ב-234.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל-229.6 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010.

חברת "מידרוג" דירגה את כתבי ההתחייבות של הבנק בדירוג Aa3 עם אופק יציב ואת פקדונות הבנק בדירוג Aa3 עם אופק חיובי.

בחודש מרס 2011 הנפיק הבנק בהנפקה פרטית כתבי התחייבות נדחים לא סחירים בסך של 90 מיליון ש"ח. כתבי ההתחייבות שהונפקו צמודי מדד, נושאי ריבית ממוצעת בשיעור של 3.78% ומח"מ של 8.2 שנים. יתרת כתבי ההתחייבויות הנדחים שנכללו ברובד השני של ההון בחישוב יחס ההון המזערי ליום 31 במרס 2011 משוקללים בהתאם להוראת בנק ישראל, בהתחשב בתקופה שנתרה לפירעונם, הסתכמה ב-429.0 מיליון ש"ח (ביום 31 במרס 2010-422.8 מיליון ש"ח, ביום 31 בדצמבר 2010-406.7 מיליון ש"ח).

יחס ההון לנכסי סיכון

להלן פרטים על הרכב ההון ויחס ההון לנכסי סיכון המחושב על פי הוראת השעה "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון"

א. רכיבי ההון לצורך חישוב הלימות ההון

ליום 31 בדצמבר 2010	ליום 31 במרס 2010	ליום 31 במרס 2011	
מיליוני ש"ח			הון רובד 1/ראשוני
16.6	16.6	16.6	הון מניות נפרע
358.7	358.7	358.7	פרמיה
492.1 *	470.5	490.6	עודפים
0.7	0.7	0.8	זכויות מיעוט בעלי המניות החיצוניים בהון של חברות בת שאוחדו
-	-	8.6	סכומים שהופחתו מההון
868.1	846.5	858.1	סך כל ההון ההון רובד 1
428.4	446.9	447.9	סך כל ההון רובד 2 אחרי ניכויים
1,296.5	1,293.4	1,306.0	סך כל ההון הכולל הכשיר

ב. יחס הון הכולל ביום 31 במרס 2011 הסתכם ב-12.78% בהשוואה ל-12.98% ביום 31 במרס 2010 ול-12.91% ביום 31 בדצמבר 2010. לפרטים נוספים באשר לנכסי הסיכון ויעד ההון ראה באור 4 – "יחס הון לרכיבי סיכון" לתמצית הדוחות הכספיים.

* הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות תקן דיווח כספי בינלאומי בנושא חכירות (IAS17).

מצב הנזילות ומדיניות גיוס המקורות

בהתאם למודל הנזילות הפנימי שמיישם הבנק, שמר הבנק במהלך הרבעון הראשון של 2011 על נכסים נזילים בהיקף הגדול מסך התחייבויותיו הנזילות הן בשקלים והן במט"ח - ראה להלן בפרק הדין בחשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם פירוט והרחבה בדבר ניהול החשיפה לסיכון הנזילות בתקופה הנסקרת.

המקורות השקליים הלא-צמודים שגויסו על ידי הבנק מציבור הלקוחות ביום 31 במרס 2011 הסתכמו ב-8,457.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל-8,391.9 מיליון ש"ח ביום-31 בדצמבר 2010, גידול בשיעור של 0.8%.

היקף המקורות הצמודים למדד בפקדונות ובתוכניות חסכון בבנק הגיע ביום 31 במרס 2011 לסך של 1,900.9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,919.9 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, קיטון בשיעור של 1.0%.

היקף פקדונות הציבור במט"ח והצמודים למט"ח ביום 31 במרס 2011 הסתכמו ב-1,281.7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,297.5 מיליון ש"ח ביום-31 בדצמבר 2010, קיטון בשיעור של 1.2%.

החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

כללי

- פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהמהותיים מביניהם הינם: סיכוני אשראי, סיכוני שוק ונדילות, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים. כל אחד מסיכונים אלה מנוהלים על ידי חברי הנהלה. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל II. בגין יתר הסיכונים אליהם חשוף הבנק מתבצעת הקצאת הון משלימה במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצע במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל II – תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Assessment Process).

- מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מותאמת למדיניות בקבוצת הבנק הבינלאומי ומכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו ולהגדלת תוחלת הרווח - תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה וביקורת נאותים.

- המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר הנחיות הקשורות בניהול סיכונים. הוראות אלה קובעות, בין היתר, עקרונות יסוד לניהול סיכונים ובקרתם ובכלל זה: מעורבות נאותה והבנה של דירקטוריון והנהלת הבנק בניהול הסיכונים, קביעת מדיניות סיכון ותאבון סיכון, קבלת דיווחים תקופתיים על ההתפתחויות בחשיפה לסיכונים וקיומם של מנגנוני פיקוח ובקרה ההולמים את פרופיל הסיכון של הבנק.

- תפיסת הסיכון הכוללת של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים של וועדת באזל ומושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות חשיפה לתחום והגדרת היקף ועומק החשיפה, מערך בקרה וביקורת, מערך דיווח, ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.

- ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות ארבעה מעגלי בקרה וביקורת עיקריים: מעגל הבקרה הראשון של האחראיים על יצירת הסיכון וניהול הסיכון המקיימים בקרות שונות בעת נטילת הסיכון. מעגלי הבקרה השני והשלישי של יחידות בקרה בלתי תלויות המבצעות בקרה לאחר, אך בסמוך לנטילת הסיכון ומעגל הבקרה הרביעי של מערך הביקורת הפנימית ומבקרים חיצוניים.

- בחודש דצמבר 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא "מנהל סיכונים ראשי ופונקציית ניהול סיכונים" אשר נסמכת על הוראות באזל II, ואשר מסדירה את המעמד, התפקידים והאחריות של פונקציית ניהול הסיכונים בתאגיד בנקאי ושל העומד בראשה. ההוראה קובעת כי פונקציית ניהול הסיכונים תהיה בעלת מעמד משמעותי בארגון, בראשה יעמוד מנהל סיכונים ראשי בלתי תלוי, אשר לא יקבל החלטות עיסוקיות הכרוכות בנטילת סיכונים, ויהיה חבר הנהלה כפוף ישירות למנכ"ל. המפקח רשאי לפטור תאגידים בנקאיים מסויימים מהדרישה כי מנהל הסיכונים הראשי אצלם יהיה חבר הנהלה. בנק ישראל אישר כי מנהל הסיכונים הראשי בבנק לא יהיה חבר הנהלה. החלטה זו עשויה להשתנות בהתאם לשינויים בפרופיל העיסוקי של הבנק, מורכבותו ומהותיותו לחברה האם.

- דירקטוריון הבנק הבינלאומי מינה את המשנה למנכ"ל הבנק הבינלאומי, מר זאב גוטמן, למנהל הסיכונים הראשי הקבוצתי. המינוי אושר על ידי המפקח על הבנקים. מנהל הסיכונים הראשי נכנס לתפקידו ביום 19 באוקטובר 2010.

- ביום 27 בפברואר 2011 מינה דירקטוריון הבנק את גב' רותי לפיד כמנהלת סיכונים ראשית. מנהלת הסיכונים, כפופה למנכ"ל ומכוונת מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של הקבוצה.

- במקביל אחראים חברי הנהלה לסיכונים בתחומי פעילותם:

מר ברוך גרנות, מנהל החטיבה הפיננסית אחראי לניהול סיכוני השוק והנזילות ולריכוז הדווח על כלל הסיכונים.

מר דרון כליף, מנהל החטיבה העיסוקית אחראי לניהול סיכוני האשראי.

מר דן טראוב, מנהל חטיבת המשאבים אחראי לניהול הסיכונים התפעוליים.

עו"ד גילה יחזקאלי, היועצת המשפטית הראשית, אחראית על ניהול סיכונים משפטיים ורגולטוריים.

- הסיכונים הנוספים אליהם חשוף הבנק - סיכון אסטרטגי, סיכון מוניטין וסיכוני רגולציה וחקיקה - מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל, ועל-ידי כל אחד מחברי הנהלה בתחום הנתון לאחריותו, ובמקביל, כחלק מניהול הסיכונים הקבוצתי האינטגרטיבי, גם על-ידי מנהל הסיכונים של הקבוצה, והיחידה לניהול סיכונים קבוצתיים.

ממשל תאגידי ומעורבות ההנהלה והדירקטוריון

בחודש דצמבר 2010 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 301 בנושא עבודת הדירקטוריון המאמצת את עקרונות באזל בתחום הממשל התאגידי וניהול הסיכונים. במהלך חודש מרס 2011 אישר דירקטוריון החברה האם מסמך תשתית בעניין עקרונות הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים בקבוצה על פי הוראות ניהול בנקאי תקין 301, עקרונות באזל II והנחיות בנק ישראל האחרות. המסמך משמש מצע מחייב עבור הבנק בכל הנוגע לתפיסת הממשל התאגידי ולמתכונת ניהול הסיכונים. דירקטוריון הבנק ידון בנושא מייד לאחר התאמת המסמך לבנק בשינויים המחוייבים.

התייחסות הדירקטוריון והנהלה לסוגיית ניהול הסיכונים

השליטה, הפיקוח והבקרה על נאותות ניהול הסיכונים בבנק נעשים, בין היתר, על ידי הדירקטוריון וועדותיו ועל ידי ועדות הנהלה בתחומי הסיכון השונים. הפעילויות העיקריות של גורמי הפיקוח והבקרה הן:

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים השונים וקובע, בין היתר, את תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמיגזרים השונים וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים השונים.

- הדירקטוריון מקיים דיון אחת לרבעון במסמך החשיפות הכולל ובו דוח על חשיפות אשראי, חשיפות לסיכונים פיננסיים, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים ורגולטוריים, כן מתקיים דיון במסגרת בקרת חשיפות שוק ובקרת סיכונים אשראי.

- וועדת הדירקטוריון לתפעול, נוסטרו וניהול סיכונים מקיימת אחת לרבעון דיון במסמך החשיפות הכולל של הבנק, ובמסמכי בקרת חשיפות שוק ובקרת סיכונים אשראי. כן מקיימת דיון אחת לשנה במסמכי המדיניות של הסיכונים השונים.

- ועדת הביקורת של הדירקטוריון דנה אחת לחודש באופן שוטף בדוחות ביקורת מהותיים של הביקורת הפנימית ומידי חצי שנה גם בתוכנית העבודה של הביקורת הפנימית תוך ביצוע מעקב אחר ביצוע תוכנית העבודה.

- ועדת האשראי של הדירקטוריון, אשר דנה אחת לחודש באופן שוטף בבקשות אשראי ומידי שנה גם במדיניות האשראי של הבנק, במגבלות הרצויות של שיעור החשיפה באשראי לפי פרמטרים שונים, במדיניות הביטחונות ומרווחי האשראי, בנוהל מתן אשראי וניהולו השוטף ובמדיניות ניהול סיכונים אשראי.

- ההנהלה בראשות המנכ"ל, חברי ההנהלה ומנהלת מטה הביקורת מתכנסת פעמיים בשבוע. בישיבותיה נידונים, בין היתר, מסמכי חשיפה, תכניות עבודה, תוצאות סיקרי סיכונים וכו'.

- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך החשיפות הכולל של הבנק במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, סיכונים אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.

- צוות ניהול נכסים והתחייבות בראשות המנכ"ל מתכנס אחת לחודש ודן, בין היתר: בהתפתחויות המרכזיות בחשיפות הפיננסיות בבנק לאור ההתפתחויות והתחזיות בתחום המאקרו, במגבלות החשיפה לסיכונים הפיננסיים בכניסה לפעילויות חדשות, במסמך בקרת חשיפות שוק ובהתפתחות תיק הנוסטרו.

- צוות נזילות בראשות מנהל החטיבה הפיננסית דן 5 פעמים בשבוע בנושאי נזילות וסיכונים שוק.

- צוות פיננסי בראשות מנהל החטיבה הפיננסית דן אחת לשבוע בנושאי השקעות ומצב הנזילות.

- צוות אשראי בראשות המנכ"ל מתכנס אחת לשבוע, ודן באישורי אשראי מעל סמכות מנהל החטיבה העסקית, וכן דן במתן המלצות לבקשות אשראי בסמכות ועדת אשראי של הדירקטוריון. בנוסף מבצע, בין היתר, מעקב שנתי אחר לווים בנושאים מהותיים הקשורים לפעילות עסקית. הצוות דן בדיווחים שונים על עמידה במגבלות שקבעו הדירקטוריון והנהלת הבנק. כמו כן דן באישור הסדרי חוב/ מחיקות/ ויתור על חוב ובגיבוש המלצות לגבי מדיניות האשראי וניהול סיכונים האשראי של הבנק.

- פורום הנהלה לסיכונים תפעוליים ומשפטיים, מעילות והונאות דן בנושאים אלו אחת לרבעון, בראשות מנהל חטיבת המשאבים.

- הבנק משתתף בפורום ניהול סיכונים קבוצתי המארגן על ידי היחידה לניהול סיכונים קבוצתיים המתכנס אחת לחודש ובמסגרתו מובאים לדיון דרכים ואפשרויות לקידום ניהול הסיכונים על בסיס קבוצתי תוך האחדת שיטות המדידה, מתודולוגיות ניהול הסיכונים ומנגנוני הבקרה בקבוצה.

- בקרת סיכוני שוק, סיכוני אשראי וסיכונים תפעוליים מתבצעת על ידי בקר סיכוני שוק ובקר סיכונים תפעוליים, הכפופים למנכ"ל, ובקר סיכוני אשראי הכפוף ליו"ר הדירקטוריון ומבצעים בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על החשיפות לסיכוני שוק ונזילות, סיכוני אשראי וסיכונים תפעוליים בהתאמה.

ניהול סיכוני אשראי

א. כללי

סיכון האשראי הינו הסיכון לפגיעה בשווי נכסי הבנק וברוחויו עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהחייבויותיהם ו/או הרעה באיכות הלווים או בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי. כדי למזער את הסיכון מוגדרת בבנק מדיניות ניהול סיכוני האשראי ומגבלות חשיפה לגבי לווים/ענפים במיגזרי הפעילות והמוצרים השונים.

ב. הקצאת ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי

במסגרת יישום הוראות באזל II מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני אשראי. ההון הנדרש לעניין זה ביום 31 במרס 2011 היה 822.6 מיליון ש"ח, מזה כ-67.0% בגין יחידים ועסקים קטנים. להלן נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי הנובעים מהחשיפות השונות.

ליום 31 בדצמבר 2010		ליום 31 במרס 2010		ליום 31 במרס 2011		סוג החשיפה
דרישות ההון(9%)*	נכסי סיכון	דרישות ההון(9%)*	נכסי סיכון	דרישות ההון(9%)*	נכסי סיכון	
במיליוני ש"ח						
5.9	65.1	6.1	68.2	5.8	64.0	ריבונות
14.7	163.6	13.8	153.8	15.0	167.1	יישיות סקטור ציבורי
15.2	169.1	12.9	142.9	16.3	180.7	תאגידים בנקאיים
203.0	2,255.4	175.7	1,952.3	206.1	2,290.3	תאגידים
-	-	3.0	33.8	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
471.4	5,237.3	475.9	5,288.1	477.5	5,305.8	קמעונאים ליחידים
70.9	787.2	82.8	919.9	73.5	817.0	עסקים קטנים
8.5	95.0	6.0	66.7	8.2	91.2	בגין משכנתאות לדיור
17.3	192.6	19.5	216.3	20.2	224.5	נכסים אחרים
806.9	8,965.3	795.7	8,842.0	822.6	9,140.6	סך הכל בגין סיכוני אשראי
0.8	8.6	5.0	55.7	1.1	12.6	סיכוני שוק
94.6	1,051.0	95.1	1,056.6	95.7	1,063.2	סיכון תפעולי
902.3	10,024.9	895.8	9,954.3	919.4	10,216.4	סך כל נכסי הסיכון

*מחושב לפי דרישת הון של 8% בגין נדבך 1 בתוספת 1% בגין הנדבך השני.

יחס ההון לרכיבי סיכון

לידיום 31 בדצמבר	לידיום 31 במרס		
	2010	2011	
* 8.64%	8.49%	8.40%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
* 12.91%	12.98%	12.78%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
			יחס ההון הכולל הנדרש ע"י המפקח על הבנקים
9.00%	9.00%	9.00%	

* הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות תקני דיווח כספי בינלאומי בנושא חכירות (IAS17).

פרטים נוספים לגבי הלימות ההון ויעדי ההון שקבע הדירקטוריון ראה בפרק "באזל II - נדבך 2" להלן.

ג. מדיניות ותיאבון סיכון

מדיניות ניהול סיכונים האשראי של הבנק מתבססת על פיזור נאות של הסיכונים, וניהול זהיר ומבוקר של החשיפות, הן ברמת הלקוח הבודד, והן ברמת ענפי המשק והסקטורים העסקיים השונים. מדיניות זו מושתתת על בחינת כושר החזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.

מדיניות ניהול סיכונים האשראי נדונה ומאושרת אחת לשנה בהנהלה ובדירקטוריון הבנק. במסגרת מדיניות האשראי התווה דירקטוריון הבנק כללים לצמצום חשיפה בלתי רצויה לסיכון האשראי הכוללת כיווני פעולה מנחים לרבות שווקי יעד וכן הנחיות המתחשבות בהלימות ההון הנדרשת ביחס לאשראי הניתן.

בשנים האחרונות מכוונת מדיניות האשראי לשמירת מרכזיותה של הפעילות הקימעונית בבנק וכוללת מגבלות ואמות מידה המחמירות בחלקן מהמגבלות שקבע המפקח על הבנקים בישראל. מגבלות אלו נועדו לצמצם, בין היתר, את החשיפה לריכוזיות ענפית ולגודל החבות של לווה בודד וקבוצת לוויים.

במסגרת מדיניות האשראי בקבוצה הגדיר הבנק את קבוצת המיקוד העיסוקי שלו במונחים של גודל אשראי ללווה בבנק, תוך התייחסות לחבות הלווה בכלל המערכת הבנקאית.

כחלק מניהול סיכונים האשראי השוטף ויישום מדיניות הדירקטוריון נבחנו, על בסיס שוטף, מאפייני הפעילות העסקית של הלווה, תזרים המזומנים ומבנה הנכסים וההתחייבויות שלו, טיב הביטחונות, המיגזר הענפי בו הוא פועל ופרמטרים כגון: תלות גבוהה בלקוחות, ספקים וכיו"ב. וכן נבחנו פרמטרים כלכליים שיש להם השפעה על בחינת סיכון האשראי.

הבנק פעל ופועל לשיפור המרווחים והרווחיות הכוללת מהלקוחות, כך שישקפו את רמת הסיכון הגלומה בפעילותם, תוך שימוש בתהליכים ובקורות ממוקדים, המביאים לידי ביטוי את ההכנסה הכוללת מהלקוח (מרווחים ועמלות), ביחס לתיק האשראי הכולל.

הבנק בוחן תקופתית את המגבלות שהשית על עצמו ומעדכן בצורה דינמית על פי התפתחויות במצב המשק, המיגזרים הענפיים, ומדיניות ותפישת הסיכון של הבנק.

התיאבון לסיכון אשראי

מדיניות הבנק כוללת דיון רחב ומפורט ביעדים ובאופן לפיתוח עסקי האשראי בענפים ובתחומי הפעילות השונים תוך הגדרת עקרונות מפורטים בכל ענף ותחום לרבות מגבלות פרטניות ברמת תתי ענפים ומוצרים המאופיינים ברמת סיכון גבוהה.

התיאבון לסיכון אשראי בבנק, כפי שנוסח במסגרת מסמך המדיניות, הינו שמרני בהשוואה למגבלות הרגולטוריות. דירקטוריון הבנק קבע מגבלות אשראי ללווה בודד, לענפים מסוימים (ענף הבניה, ענף הרכב להשכרה ורשויות מקומיות), לתאגידים בעלי מאפייני סיכון ייחודיים (כגון אגודות ספורט, גופים פוליטיים, תעשיית ההיי טק) לפעילויות בעלות מבנה עיסוקי מיוחד כגון פעילות פקטורינג וכן מגבלות וסמכויות למתן אשראי למימון רכישת אמצעי שליטה בתאגידים ללא זכות חזרה ללווה.

להלן פרטים על האשראי לענפי הפעילות בהם נקבעה מגבלת חבות על ידי הדירקטוריון:

ענף הבינוי והנדל"ן - סיכון האשראי הכולל לענף הבינוי והנדל"ן ביום 31 במרס 2011 מסתכם ב- 847.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 813.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, ו- 582.8 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2010 ומהווה כ- 5.4% מסיכון האשראי הכולל וכ- 4.5% מסיכון האשראי המאזני (ביום 31 בדצמבר 2010 - 5.3% ו- 4.0% בהתאמה, ביום 31 במרס 2010 3.9% ו- 3.2% בהתאמה). מרבית האשראי בענף זה מרוכז בפרוייקטים של ליווי פיננסי, תוך התמקדות בפרוייקטים למגורים. חלק ניכר מהם במתכונת ליווי פרויקט סגור המאופיין בבחינה תקופתית ומעקב צמוד, תוך הסתמכות וסיוע ממפקחי ניהול חיצוניים.

ענף הליסינג והשכרת הרכב - סיכון האשראי הכולל בענף מסתכם ביום 31 במרס 2011 ב-156.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 136.9 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010 ול- 112.6 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2010. סיכון האשראי בענף מהווה כ- 1.0% מסיכון האשראי הכולל ביום 31 במרס 2011, בהשוואה ל- 0.89% ביום 31 בדצמבר 2010 ובהשוואה ל- 0.76% ביום 31 במרס 2010.

רשויות מקומיות - היקף סיכון האשראי הכולל לרשויות מקומיות ולגופים קשורים אליהן ליום 31 במרס 2011 הינו 652.0 מיליון ש"ח המהווה כ- 4.2% מסיכון האשראי הכולל. ביום 31 בדצמבר 2010 הסתכם סיכון האשראי הכולל לרשויות המקומיות ב- 616.2 מיליון ש"ח המהווה כ- 4.0% מסיכון האשראי הכולל. ביום 31 במרס 2010 הסתכם סיכון האשראי הכולל לרשויות המקומיות ב- 521.6 מיליון ש"ח המהווה כ- 3.5% מסיכון האשראי הכולל.

ניהול על בסיס קבוצתי של חשיפות אשראי

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2011, נמשכה הטמעת המדיניות הקבוצתית שמגמתה לשמר את המאפיינים הייחודיים שיש לכל בנק בקבוצה ולכוון כל אחד מן הבנקים אל קבוצות המיקוד התואמות מאפיינים אלו.

ד. אמידה וניהול של סיכוני האשראי

- הבנק אימץ מודל פנימי אובייקטיבי לדירוג של הבנק הבינלאומי. מודל סיכון האשראי הגלום בפעילות לקוחות הבנקאות הקיימנואית נמצא בימים אלה בתהליכי תיקוף. בנוסף, לבנק מערכות לדירוג סובייקטיבי של לקוחות גדולים.
- המודל מסייע בקביעת מסגרות אשראי, בהתאם לרמת הסיכון ובהתאם למאפייני פעילות הלקוח. ביחד עם מערכת למדידת רווחיות לקוח מתאפשר תהליך של התאמת הקשר בין רמת הסיכון והרווחיות.
- מערכות ממוכנות מספקות למנהלי סיכוני האשראי, הן בדרגי השטח והן בדרגי המטה, מנגנון מעקב שוטף אחרי פעילות הלקוחות, במכלול רחב, ובמגוון חתכים: רמות ותמהיל פעילות, ניצול מסגרות אשראי, רמת ביטחונות ומידע עדכני על מצבו הכספי. בנוסף מיושמת בבנק מערכת ממוכנת של בקשות אשראי למשקי בית אשר משפרת ומייעלת את הליך קבלת ההחלטות והבקרה עליו.

- הנהלת הבנק פועלת לשיפור כלי המדידה, הדווח והבקרה הדרושים לה לשם קבלת תמונת מצב עדכנית בכל הקשור למאפייני הסיכון השונים, הקיימים בסביבה העיסוקית של מקבלי האשראי. לשם כך נעזרת ביחידת בקרת אשראי.
- הבנק בוחן את עמידתו בהוראות הרגולטוריות בכל הקשור במגבלות ריכוזיות לווה וקבוצת לווים וחשיפה ענפית ובמגבלות הענפיות שהוטלו על ידי הדירקטוריון.

קיימות שתי שיטות מקיפות לחישוב ההון הנדרש בגין סיכוני אשראי. בחלופה אחת, הגישה הסטנדרטית, נמדד סיכון האשראי באופן סטנדרטי בהסתמך על דירוגי אשראי חיצוניים. חלופה זו משמשת את הבנק במדידת סיכון האשראי. הבנק עושה שימוש בכלי הדירוג של חברות שהותרו על ידי המפקח על הבנקים. דירוג האשראי האמור רלוונטי בדוחות הבנק במדידת סיכון האשראי לבנקים ומוסדות פיננסיים בחו"ל, לאג"ח מדינת ישראל ואג"ח של חברות ישראליות נסחרות בחו"ל המהווים חלק קטן בחשיפת האשראי.

ה. להלן פרטים על חשיפות האשראי:

1) סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו, וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה, ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי

ליום 31 בדצמבר 2010		ליום 31 במרס 2010		ליום 31 במרס 2011		
חשיפת		חשיפת		חשיפת		
אשראי	סיכון	אשראי	סיכון	אשראי	סיכון	
ברוטו (*)	אשראי	ברוטו (*)	אשראי	ברוטו (*)	אשראי	
ממוצעת	ברוטו (*)	ממוצעת	ברוטו (*)	ממוצעת	ברוטו (*)	סוג החשיפה
12,585.0	12,827.9	12,601.5	12,415.6	12,557.0	12,647.3	הלוואות
1,614.0	1,945.0	1,359.2	1,552.5	1,781.0	1,997.2	אגרות חוב
64.0	37.2	88.0	94.2	56.0	42.4	נגזרים (OTC)
5,183.0	5,126.9	5,267.0	5,194.3	5,136.0	5,106.9	חשיפות חוץ מאזניות
343.0	326.5	339.3	332.5	345.0	356.8	נכסים אחרים
19,789.0	20,263.5	19,655.0	19,589.1	19,875.0	20,150.6	סה"כ חשיפת אשראי ברוטו

* לפני הפחתת הפרשה להפסדי אשראי (ביום 31 במרס 2010 וביום 31 בדצמבר 2010, לאחר הפחתת חובות מסופקים) ומבלי להביא בחשבון את ההשפעה של הפחתת סיכון אשראי.

** יתרה ממוצעת של סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני על בסיס ממוצע יתרות בסוף הרבעונים.

2) התפלגות החשיפה לפי צד נגדי, ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי (במיליוני ש"ח)

יתרות ליום 31 במרס 2011

סה"כ חשיפת אשראי ברוטו (1)	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות	
3,699.2	-	-	-	1,882.1	1,817.1	ריבונות
415.5	-	21.6	-	4.0	389.9	יישיות סקטור ציבורי
466.4	-	-	30.0	2.8	433.6	תאגידים בנקאיים
-	-	-	-	-	-	חברות ני"ע
2,793.6	-	709.6	5.2	108.3	1,970.5	תאגידים
-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
10,742.5	-	4,155.4	7.2	-	6,579.9	קמעונאים ליחידים
1,497.1	-	220.3	-	-	1,276.8	עסקים קטנים
179.5	-	-	-	-	179.5	בגין משכנתאות לדיור
-	-	-	-	-	-	איגוח
356.8	356.8	-	-	-	-	נכסים אחרים
20,150.6	356.8	5,106.9	42.4	1,997.2	12,647.3	סך הכל

יתרות ליום 31 במרס 2010

סה"כ חשיפת אשראי	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות	
3,903.5	-	-	-	1,349.1	2,554.4	ריבונות
413.6	-	17.9	-	-	395.7	יישיות סקטור ציבורי
371.4	-	8.2	83.0	0.2	280.0	תאגידים בנקאיים
-	-	-	-	-	-	חברות ני"ע
2,503.6	-	864.8	6.7	203.2	1,428.9	תאגידים
33.8	-	-	-	-	33.8	בביטחון נדל"ן מסחרי
10,425.8	-	4,107.0	4.4	-	6,314.4	קמעונאים ליחידים
1,453.1	-	196.4	0.1	-	1,256.6	עסקים קטנים
151.8	-	-	-	-	151.8	בגין משכנתאות לדיור
-	-	-	-	-	-	איגוח
332.5	332.5	-	-	-	-	נכסים אחרים
19,589.1	332.5	5,194.3	94.2	1,552.5	12,415.6	סך הכל

יתרות ליום 31 בדצמבר 2010

סה"כ חשיפת אשראי	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות	
4,117.1	-	-	-	1,682.9	2,434.2	ריבונות
419.3	-	33.1	-	1.8	384.4	יישיות סקטור ציבורי
372.9	-	-	28.8	42.0	302.1	תאגידים בנקאיים
-	-	-	-	-	-	חברות ני"ע
2,871.1	-	855.8	2.8	218.3	1,794.2	תאגידים
-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
10,556.2	-	4,041.7	5.4	-	6,509.1	קמעונאים ליחידים
1,415.0	-	196.3	0.2	-	1,218.5	עסקים קטנים
185.4	-	-	-	-	185.4	בגין משכנתאות לדיור
-	-	-	-	-	-	איגוח
326.5	326.5	-	-	-	-	נכסים אחרים
20,263.5	326.5	5,126.9	37.2	1,945.0	12,827.9	סך הכל

(1) לפני הפחתת הפרשה להפסדי אשראי (ביום 31 במרס 2010 וביום 31 בדצמבר 2010, לאחר הפחתת חובות מסופקים) ומבלי להביא בחשבון את ההשפעה של הפחתת סיכון אשראי.
(2) היתרות ליום 31 במרס 2010 וליום 31 בדצמבר 2010 לא הוצגו מחדש.

3א) סיכון אשראי כולל לפני הפחתות סיכון בכל משקל סיכון
יתרות ליום 31 במרס 2011

							חשיפת אשראי		סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	(1) ברטו		
-	-	-	-	-	320.3	3,378.9	3,699.2	ריבונות	
-	-	-	415.4	-	-	-	415.4	יישויות סקטור ציבורי	
-	-	-	276.5	-	189.9	-	466.4	תאגידים בנקאיים	
-	-	-	-	-	-	-	-	חברות נ"ע	
53.4	2,671.5	-	35.2	-	-	-	2,760.1	תאגידים	
-	-	-	-	-	-	-	-	בביטחון גדל"ן מסחרי	
0.6	7.6	10,718.2	-	-	-	-	10,726.4	קמעונאים ליחידים	
0.2	-	1,480.9	-	-	-	-	1,481.1	עסקים קטנים	
-	2.1	71.5	-	102.1	-	-	175.7	בגין משכנתאות לדיר	
-	-	-	-	-	-	-	-	איגוח	
-	224.5	-	-	-	-	132.3	356.8	נכסים אחרים	
54.2	2,905.7	12,270.6	727.1	102.1	510.2	3,511.2	20,081.1	סך הכל	

יתרות ליום 31 במרס 2010

							חשיפת אשראי		סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	(1) ברטו		
-	-	-	-	-	340.8	3,562.7	3,903.5	ריבונות	
-	0.2	-	413.4	-	-	-	413.6	יישויות סקטור ציבורי	
-	-	-	224.6	-	146.8	-	371.4	תאגידים בנקאיים	
-	-	-	-	-	-	-	-	חברות נ"ע	
24.4	2,479.2	-	-	-	-	-	2,503.6	תאגידים	
-	33.8	-	-	-	-	-	33.8	בביטחון גדל"ן מסחרי	
88.5	41.3	10,296.0	-	-	-	-	10,425.8	קמעונאים ליחידים	
23.3	19.7	1,410.1	-	-	-	-	1,453.1	עסקים קטנים	
0.8	2.6	28.1	-	120.3	-	-	151.8	בגין משכנתאות לדיר	
-	-	-	-	-	-	-	-	איגוח	
-	216.3	-	-	-	-	116.2	332.5	נכסים אחרים	
137.0	2,793.1	11,734.2	638.0	120.3	487.6	3,678.9	19,589.1	סה"כ	

יתרות ליום 31 בדצמבר 2010

							חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%		
-	-	-	-	-	325.4	3,791.7	4,117.1	ריבונות
-	-	-	419.3	-	-	-	419.3	יישיות סקטור ציבורי
-	-	-	286.4	-	86.5	-	372.9	תאגידים בנקאיים
-	-	-	-	-	-	-	-	חברות נ"ע
50.1	2,784.2	-	36.8	-	-	-	2,871.1	תאגידים
-	-	-	-	-	-	-	-	בביטחון גדל"ן מסחרי
2.4	5.5	10,548.3	-	-	-	-	10,556.2	קמעונאים ליחידים
0.4	0.6	1,414.0	-	-	-	-	1,415.0	עסקים קטנים
0.1	3.2	71.5	-	110.6	-	-	185.4	בגין משכנתאות לדירור
-	-	-	-	-	-	-	-	איגוח
-	192.5	-	-	-	-	134.0	326.5	נכסים אחרים
53.0	2,986.0	12,033.8	742.5	110.6	411.9	3,925.7	20,263.5	סך הכל

(1) סכום החשיפה לאחר הפחתת הפרשה להפסדי אשראי (ביום 31 במרס 2010 וביום 31 בדצמבר 2010 לאחר הפרשה לחובות מסופקים) ולפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים וכן לפני הפחתת סיכון.

ב3) סיכון אשראי כולל אחרי הפחתה בכל משקל סיכון (במיליוני ש"ח):

יתרות ליום 31 במרס 2011

							חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%		
-	-	-	-	-	320.3	3,378.9	3,699.2	ריבונות
-	-	-	348.8	-	-	-	348.8	יישיות סקטור ציבורי
-	-	-	285.6	-	189.9	-	475.5	תאגידים בנקאיים
-	-	-	-	-	-	-	-	חברות נ"ע
51.6	2,573.5	-	35.2	-	-	-	2,660.3	תאגידים
-	-	-	-	-	-	-	-	בביטחון גדל"ן מסחרי
0.6	2.0	10,598.5	-	-	-	-	10,601.1	קמעונאים ליחידים
0.2	-	1,224.0	-	-	-	-	1,224.2	עסקים קטנים
-	2.1	71.3	-	101.6	-	-	175.0	בגין משכנתאות לדירור
-	-	-	-	-	-	-	-	איגוח
-	224.5	-	-	-	-	132.3	356.8	נכסים אחרים
52.4	2,802.1	11,893.8	669.6	101.6	510.2	3,511.2	19,540.9	סך הכל

יתרות ליום 31 במרס 2010

חשיפת								סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	אשראי נטו ⁽¹⁾	
-	-	-	-	-	340.8	3,562.7	3,903.5	ריבונות
-	0.2	-	318.6	-	-	-	318.8	יישויות סקטור ציבורי
-	-	-	228.1	-	146.7	-	374.8	תאגידים בנקאיים
-	-	-	-	-	-	-	-	חברות נ"ע
24.4	2,447.0	-	-	-	-	-	2,471.4	תאגידים
-	33.8	-	-	-	-	-	33.8	בביטחון גדל"ן מסחרי
88.4	39.1	10,194.6	-	-	-	-	10,322.1	קמעונאים ליחידים
23.1	19.6	1,261.2	-	-	-	-	1,303.9	עסקים קטנים
0.8	2.7	28.0	-	119.6	-	-	151.1	בגין משכנתאות לדיור
-	-	-	-	-	-	-	-	איגוח
-	216.3	-	-	-	-	116.2	332.5	נכסים אחרים
136.7	2,758.7	11,483.8	546.7	119.6	487.5	3,678.9	19,211.9	סה"כ

יתרות ליום 31 בדצמבר 2010

חשיפת								סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	אשראי נטו ⁽¹⁾	
-	-	-	-	-	325.4	3,791.7	4,117.1	ריבונות
-	-	-	353.3	-	-	-	353.3	יישויות סקטור ציבורי
-	-	-	303.6	-	86.5	-	390.1	תאגידים בנקאיים
-	-	-	-	-	-	-	-	חברות נ"ע
49.5	2,695.9	-	36.7	-	-	-	2,782.1	תאגידים
-	-	-	-	-	-	-	-	בביטחון גדל"ן מסחרי
2.4	0.9	10,429.3	-	-	-	-	10,432.6	קמעונאים ליחידים
0.3	0.4	1,167.3	-	-	-	-	1,168.0	עסקים קטנים
0.1	3.1	70.8	-	110.2	-	-	184.2	בגין משכנתאות לדיור
-	-	-	-	-	-	-	-	איגוח
-	192.5	-	-	-	-	134.0	326.5	נכסים אחרים
52.3	2,892.8	11,667.4	693.6	110.2	411.9	3,925.7	19,753.9	סך הכל

(1) לאחרי הפרשה להפסדי אשראי (ביום 31 במרס 2010 וביום 31 בדצמבר 2010 לאחר הפרשה ספציפית לחובות מסופקים) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים ולאחר הפחתת בטחונות.

4) פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממזין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי

יתרה ליום 31 במרס 2011

תקופה לפירעון	הלוואות	אגרות חוב	חשיפות חוץ		נכסים אחרים	סכום כולל
			מאזני	נגזרים (OTC)		
לפי דרישה ועד שנה	4,666.0	42.5	4,906.7	27.6	185.9	9,828.7
מעל שנה ועד חמש	4,741.0	546.8	117.5	10.8	-	5,416.1
מעל חמש שנים	3,001.1	1,407.9	82.7	4.0	-	4,495.7
ללא מועד פירעון	239.2	-	-	-	170.9	410.1
סכום כולל	12,647.3	1,997.2	5,106.9	42.4	356.8	20,150.6

יתרה ליום 31 במרס 2010

תקופה לפירעון	הלוואות	אגרות חוב	חשיפות חוץ		נכסים אחרים	סכום כולל
			מאזני	נגזרים (OTC)		
לפי דרישה ועד שנה	5,485.2	139.0	4,573.8	43.0	147.8	10,388.8
מעל שנה ועד חמש	3,922.2	725.1	618.0	5.9	-	5,271.2
מעל חמש שנים	2,933.4	688.4	2.5	45.3	-	3,669.6
ללא מועד פירעון	74.8	-	-	-	184.7	259.5
סכום כולל	12,415.6	1,552.5	5,194.3	94.2	332.5	19,589.1

יתרה ליום 31 בדצמבר 2010

תקופה לפירעון	הלוואות	אגרות חוב	חשיפות חוץ		נכסים אחרים	סכום כולל
			מאזני	נגזרים (OTC)		
לפי דרישה ועד שנה	5,148.2	170.6	4,824.5	23.8	168.4	10,335.5
מעל שנה ועד חמש	4,558.8	617.1	205.9	9.8	-	5,391.6
מעל חמש שנים	2,967.4	1,157.3	96.5	3.6	-	4,224.8
ללא מועד פירעון	153.5	-	-	-	158.1	311.6
סכום כולל	12,827.9	1,945.0	5,126.9	37.2	326.5	20,263.5

ו. מדיניות ניהול מערך הביטחונות

- לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כביטחונות לאשראי, אופן השעבוד שלהם ושיעורי ההשענות על כל סוג וסוג של ביטחון. עיקרי המדיניות נדונים ומאושרים אחת לשנה בהנהלת ובדירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים.

- במסגרת המדיניות נקבעו עקרונות וכללים להערכת שוויין לפי סוג הבטוחה ואופי האשראי אותו היא מבטיחה, שלוקחים בחשבון משתנים ואינדיקטורים כלכליים שונים.

- כמו-כן, נקבעו נוהלים לאופן הטיפול בבטוחות ולמעקב אחר השינויים בהן ובשוויין, וכן ומערכי בקרה בתחום ניהול ותפעול מערך הביטחונות.

- סוגי הביטחונות העיקריים עליהם נשען הבנק הינם: פיקדונות, ניירות ערך, המחאות עתידיות, שעבודים שוטפים, שעבודי נדל"ן, ערבויות בנקאיות ומסמכי יצוא.

- הבנק נמצא בתהליך של שדרוג המערכות הממוכנות בתחום של תיעוד המסמכים המשפטיים היוצרים את השעבודים והערכת שווים של הנכסים בתיקי הלקוחות שנתנו כבטחון, באופן שעם השלמת הפרויקטים, כל הנתונים הנדרשים לניהול סיכוני האשראי בהוראות החדשות ימוכנו ויהיו זמינים לכל גופי הבקרה השונים בסניפים ובמטה.

השימוש בביטחונות להפחתת סיכון האשראי הנמדד לצרכי הלימות הון בהתאם להוראות באזל II.

בהתאם להוראת הפיקוח על הבנקים, הותרה בגישה הסטנדרטית הפחתת סיכון אשראי המובטח במלואו או בחלקו בביטחונות כגון מזומנים, ניירות ערך, ערבות צד שלישי או פקדונות כאשר הפחתה זו ממלאת אחר הדרישות לוודאות משפטית כפי שתוארה בהוראות.

הבנק בחן את כשירותם של הביטחונות השונים המשמשים בפעילותו השוטפת לצורך הפחתת סיכון האשראי הנמדד במסגרת הוראות באזל II. להלן פרטים על היקף הפחתת סיכון האשראי בהתאם להוראה.

התפלגות החשיפה לפי סוגי החשיפה וכיסוי בביטחון כשיר

יתרות ליום 31 במרס 2011

סוג החשיפה	סה"כ חשיפה				חשיפת אשראי ברוטו (1)	חשיפת אשראי על ידי ערבויות
	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי (2)	חשיפת אשראי נטו (3)	שכוסה על ידי נגזרי אשראי	שכוסה על ידי נגזרי אשראי		
ריבונות	-	3,699.2	-	-	3,699.2	-
יישויות סקטור ציבורי	90.9	348.8	24.3	-	415.4	-
תאגידים בנקאיים	-	475.5	9.1	-	466.4	-
תאגידים	70.7	2,660.3	-	29.1	2,760.1	-
בביטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	-
קמעונאים ליחידים	125.2	10,601.1	-	0.1	10,726.4	-
עסקים קטנים	252.7	1,224.2	-	4.2	1,481.1	-
בגין משכנתאות לדיור	0.7	175.0	-	-	175.7	-
נכסים אחרים	-	356.8	-	-	356.8	-
סך הכל	540.2	19,540.9	33.4	33.4	20,081.1	-

יתרות ליום 31 במרס 2010

סוג החשיפה	חשיפת אשראי ברוטו (1)	סה"כ חשיפה			חשיפת אשראי נטו (3)
		חשיפה על ידי ערבויות	שמכוסה על ידי נגזרי אשראי	שכומים שנוספו	
ריבונות	3,903.5	-	-	-	3,903.5
יישויות סקטור ציבורי	413.6	-	-	94.8	318.8
תאגידים בנקאיים	371.4	-	-	3.4	374.8
חברות נ"ע	-	-	-	-	-
תאגידים	2,503.6	2.2	-	30.0	2,471.4
בביטחון גדל"ן מסחרי	33.8	-	-	-	33.8
קמעונאים ליחידים	10,425.8	-	-	103.7	10,322.1
עסקים קטנים	1,453.1	1.2	-	148.0	1,303.9
בגין משכנתאות לדירור	151.8	-	-	0.7	151.1
נכסים אחרים	332.5	-	-	-	332.5
סה"כ	19,589.1	3.4	-	377.2	19,211.9

יתרות ליום 31 בדצמבר 2010

סוג החשיפה	חשיפת אשראי ברוטו (1)	סה"כ חשיפה			חשיפת אשראי נטו (3)
		חשיפה על ידי ערבויות	שמכוסה על ידי נגזרי אשראי	שכומים שנוספו	
ריבונות	4,117.1	-	-	-	4,117.1
יישויות סקטור ציבורי	419.3	-	-	87.6	353.3
תאגידים בנקאיים	372.9	-	-	17.2	390.1
תאגידים	2,871.1	26.6	-	62.4	2,782.1
בביטחון גדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-
קמעונאים ליחידים	10,556.2	0.4	-	123.2	10,432.6
עסקים קטנים	1,415.0	11.8	-	235.2	1,168.0
בגין משכנתאות לדירור	185.4	-	-	1.2	184.2
נכסים אחרים	326.5	-	-	-	326.5
סך הכל	20,263.5	38.8	-	509.6	19,753.9

- (1) סכום החשיפה לאחר הפחתת הפרשה להפסדי אשראי (ביום 31 במרס 2010 וביום 31 בדצמבר 2010 לאחר הפרשה לחובות מסופקים), לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים ולפני הפחתת סיכון אשראי.
 (2) לאחר התחשבות במקדמי ביטחון.
 (3) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים ולאחר הפחתת סיכון אשראי.

פיקוח ובקרה על השימוש בבטחונות

כל חבויות לקוחות הבנק לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזים במערכות בקרה שונות באמצעותן מבצע הבנק מעקב שוטף של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי. מעקב שוטף אחר חוסר ביטחונות ברמת הלקוח הבודד מתבצע בסניפים ובחטיבה העיסקית באמצעות דוחות יעודיים ממערכות התפעול בהם מפורטות כל חבויות הלקוח ומערך הביטחונות שלו אל מול מסגרות האשראי שאושרו לו, ומתקבלת תמונת מצב שלמה על חשיפת הלקוח. במקביל לטיפול הסניף ברמת הלקוח הבודד, מתבצעת עבודת פיקוח ובקרה גם במערכי בקרה נוספים כאמור בפרק פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני אשראי דלעיל.

ז. חובות בעייתיים והפרשות להפסדי אשראי

בבנק קיימים תהליכים מובנים המסודרים בנהלי עבודה לזיהוי ואיתור מוקדם של לווים בעייתיים. כמו כן, קיימים ומוסדרים בנהלים תהליכי עבודה מוגדרים בהתייחס לתהליך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי, המשקפים הערכה שמרנית להפסדי האשראי הצפויים לבנק.

מערכת ממוכנת המשמשת בבנק לאיתור חובות בעייתיים מחייבת את האחראים לטיפול בחוב ביחידות השונות לבצע פעולות גבייה בפרק זמן קצוב מראש לכל שלב ובסדר פעולות הולך ומחמיר שבסופו מועבר החוב לגבייה באמצעים משפטיים ואחרים במטה הגבייה.

מטה הגבייה - היחידה בסיוע עורכי דין חיצוניים אחראית להליך הסדרי חובות, מימוש בטחונות והפעלת אמצעי גבייה.

כאמור בפרק שינויים במדיניות החשבונאית יושמו לראשונה בדוחות לרבעון הראשון של שנת 2011 הוראות המפקח על הבנקים בנושא "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". פרטים על השפעת יישום ההוראה על הדוחות הכספיים ראה בבאור 2.1.1.

ח. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני אשראי

מערך ניהול סיכוני האשראי מסתמך על סמכויות אשראי ברמות שונות הנקבעות ומאושרות על ידי הדירקטוריון וכן על נהלי אשראי, אשר מגדירים את תהליך אישורי האשראי ואת תהליך הבקרה. ניהול סיכון האשראי מתבצע בחטיבה הקיימאית ובחטיבה העיסקית הנבדלות ביניהן בפרופיל הלקוח המתבטא בגודל האשראי, סיכון הלקוח, מורכבות ודרישות התמחות ועוד.

בחטיבה הקיימאית מנוהל סיכון האשראי במטה אשראי בהנהלה הראשית ובסניפים, בהתאם למדרג סמכויות. בחטיבה העיסקית מנוהלים הסיכונים על ידי מנהלי קישרי לקוחות, מחולקים לסקטורים של פעילות, המנהלים את כל פעילות הלקוח. בנוסף קיימת בחטיבה העיסקית מחלקה למימון מתמחה המרכזת את פעילות הפקטורינג וכן פועל מטה עיסקי המרכז את פעילות האשראי במסגרת קרנות מימון לעידוד עסקים.

הפיקוח והבקרה על ניהול החשיפה מתבצעים על ידי וועדות ופורומים ייעודיים, ברמת הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את האסטרטגיה ותוכנית העבודה השנתית על בסיסה קובע את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכוני אשראי, הכוללת בין היתר את: תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמיגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכוני אשראי.

- לועדת אשראי של הדירקטוריון, המתכנסת בדרך כלל לפחות אחת לחודש, מוקנות סמכויות דירקטוריון בין היתר למתן הלוואות, קביעת מסגרות אשראי, קביעת בטוחות, קביעת מדרג סמכויות למתן אשראי וכיו"ב. כמו כן הוועדה דנה אחת לשנה במדיניות האשראי.

- אחת לרבעון מתקיים דיון בדירקטוריון במסמך החשיפות הכולל של הבנק והקבוצה, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים אשראי, ועמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.

יחידה לבקרת סיכונים אשראי הכפופה ליו"ר הדירקטוריון, ומבצעת באופן שוטף הערכת רמת הסיכון של לקוחות וקבוצות לקוחות. היחידה פועלת באופן בלתי תלוי על פי נוהל בנקאי תקין 319 ("בקרת אשראי"), על פיו יש לבדוק בסבב תלת שנתי את האוכלוסייה המוגדרת "כלוים גדולים" כך שבכל שנה ייבדק לפחות שליש מאוכלוסייה זו. היחידה מונחית בעבודתה על ידי הדירקטוריון ומדווחת אליו.

בין הנושאים הנבדקים והמדווחים: התפתחות היקף החובות הבעייתיים לפי סקטורים של פעילות, בחינה של הפרשות להפסדי אשראי בחתכים סקטוריאליים, בחינת סכומים שנקבעו כניתנים לגבייה בתהליך הגבייה וההפרשה להפסדי אשראי, בדיקה פרטנית ומידגמית של תיקי לווים ועוד.

- הביקורת הפנימית מעריכה את התהליך הכולל של הבנק בניהול סיכון האשראי ומעריכה את יישום המדיניות וביצוע החלטות הדירקטוריון בנושאי ניהול סיכון האשראי, העמידה במגבלות ומהימנות זמינות המידע הניהולי.

הביקורת אחראית על מתן הערכה עצמאית בקשר עם מידת הציות לנהלים והאפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול סיכונים האשראי.

ההנהלה וועדותיה

- וועדת אשראי המתכנסת לפחות פעם בשבוע בראשות המנכ"ל.

- וועדת חובות במעקב בראשות מנהל החטיבה העיסקית מתכנסת אחת לחודש ובהתאם לצורך לפני פרסום דוחות כספיים ודנה בחובות במעקב המאושכלים לצוותי המק"לים בחטיבה העיסקית.

- וועדת חובות בעייתיים בראשות מנהל החטיבה הקימעונאית מתכנסת אחת לחודש ובהתאם לצורך לפני פרסום דוחות כספיים ודנה בחובות בעייתיים באחריות החטיבה הקימעונאית.

- ועדה לדיון בכשלי אשראי המתכנסת מדי רבעון ודנה בכשלי האשראי בתקופה.

- ועדה היגוי לפרוייקט חובות פגומים בראשות מנהל החטיבה העיסקית – דנה בנושא יישום הוראת בנק ישראל בנושא חובות פגומים, מתכנסת מדי שבוע.

יחידות פורומים ומערכי בקרה

המחלקה לתפעול מעקב ופיקוח אשראי בחטיבה העיסקית

המחלקה בלתי תלויה בפעילות העיסקית וכפופה למנהל החטיבה העיסקית. המחלקה עוסקת באיתור מוקדי סיכון אשראי בכל הבנק באמצעות מקורות מידע שונים כגון דוחות ייעודיים, מערכות תפעוליות של התראות וסיווגים ומקורות חיצוניים. בנוסף מבצעת המחלקה בקרות ספציפיות על תיקי לווים לפי תוכנית מפורטת בהתאם לנהלים פנימיים המסדירים פעילות זו.

פעילות הבקרה כוללת בנוסף לאיתור מוקדי סיכון כאמור לעיל גם מתן הנחיות לביצוע מעקב ביחידות אשראי בסניפים ויחידות אשראי אחרות וכן תמיכה וסיוע מיקצועי ליחידות אשראי בביצוע פעילות שוטפת.

יחידות לבקרה עסקית

על מנת למצות את מלוא הפוטנציאל העסקי הגלום בפעילות הלקוחות בין השאר באמצעות קשר בין המרווח הפיננסי וסיכון האשראי פועלות מספר יחידות הבוחנות את התפתחות הרווחיות הכוללת של הלקוחות במגוון חתכים לרבות מול דירוג הסיכון של הלקוחות. פעילות זו מתבצעת על ידי האגף למידע ניהולי בחטיבה הפיננסית, על ידי המטה העיסקי בחטיבה העיסקית באמצעות נתונים המועברים מן האגף למידע ניהולי ועל ידי האגף לניהול מכירות בחטיבה הקמעונאית.

היחידה לניתוח פיננסי ומידע עסקי בחטיבה העסקית

עוסקת בניתוח אנליטי של דוחות כספיים ותוכניות עסקיות ללקוחות החטיבה העסקית, בלתי תלויה בפעילות העסקית, הניתוח כולל הערכה לרמת הסיכון על בסיס הדוחות הכספיים.

הביקורת הפנימית

הביקורת הפנימית מבצעת ביקורת בכל יחידות הבנק, ע"פ תוכנית עבודה ממוקדת סיכונים, ובכלל זה ביחידות העוסקות בניהול הסיכונים ובבקריתן.

במסגרת הביקורת נבחנים ישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים ואיכות תהליכי הבקרה הפנימיים בבנק.

ט. ניהול סיכונים סביבתיים

במחצית השנייה של 2009 הפיץ המפקח על הבנקים הוראה בעניין החשיפה לסיכונים סביבתיים ואופן ניהולם. בהוראת המפקח מתוארים ההיבטים השונים של החשיפה האפשרית לסיכונים סביבתיים ומודגש הצורך בזיהוי מוקדם של הסיכונים, הערכתם וניהולם כסיכונים פרטניים. מובהר כי מצופה מתאגידים בנקאיים לקיים מערך ניהול סיכונים ביחס לסיכונים אלה שיקלול נהלים וכלים לזיהוי סיכונים אלה בעת מתן האשראי ולאורך חיי האשראי. הבנק גיבש מתווה ודרכי פעולה בתאום עם החברה האם. הנושא הוצג בפני הנהלת ודירקטוריון הבנק.

י. דיווח על החשיפה לסיכונים אשראי

ההנהלה, דירקטוריון הבנק, ועדת אשראי וועדת תפעול נוסטרו וניהול סיכונים מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים אשראי, ובחתיים שונים על-ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה.

בנוסף, מדווחת החשיפה לסיכונים אשראי, בהשוואה למסגרות, למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ולסמכויות לניהולם במסגרת "מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין.

מסמך החשיפות נדון אחת לרבעון בהנהלה ובוועדת אשראי או בוועדת תפעול נוסטרו וניהול סיכונים לפי העניין ובמליאת הדירקטוריון.

הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום התממשות סיכונים אשראי (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכונים אשראי עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון, יחס ההון לרכיבי סיכון, וכן יכולת הבנק לגייס הון.

יא. חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים (זרים ומקומיים)

פעילות לקוחות הבנק ופעילות הבנק עבור עצמו מתבצעת באמצעות חדרי העסקות בבנק הבינלאומי. חשיפות הנוצרות בגין פעילות שוטפת בחדרי העסקאות הינן מול הבנק הבינלאומי בלבד.

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק פועל במגוון מצומצם של מכשירים פיננסיים נגזרים ובעיקר עסקות FORWARD. פעילות הבנק באופציות נעשית ללא חשיפת שוק, במסגרת זו פעיל הבנק בעיקר באופציות על שערי החליפין של מספר מטבעות זרים ביחס לשקל. פעילות הבנק באופציות ובתחום המוצרים המובנים המשווקים ללקוחות נעשית תוך כיסוי מלא של ההתחייבות ללקוח בהתחייבות מקבילה של החברה האם. האופציות הכלולות בפקדונות המקנים למפקיד ברירה בין הצמדה לש"ח או לדולר מנוהלות במסגרת ניהול חשיפות השוק הכולל של הבנק.

מדיניות ניהול סיכונים המכשירים הנגזרים, לרבות: היקפי הפעילות ומגוון המכשירים המותרים לשימוש - מאושרת במסגרת דירקטוריון הבנק, ועדת הדירקטוריון לתפעול, נוסטרו וניהול סיכונים והוועדה לניהול נכסים והתחייבויות בראשות המנכ"ל. פעילות לקוחות ופעילות הבנק עבור עצמו מתבצעת באמצעות חדרי העסקות של הבנק הבינלאומי. הבנק אינו חבר במסלוקת הבורסה ומסלוקת המעוף והוא פועל בתחומי ניירות ערך ומעוף באמצעות הבנק הבינלאומי.

החשיפה הנוצרת הן בבסיס והן ברבית כתוצאה מפעילות זו נכללת במסגרת המגבלות המאושרות על ידי הדירקטוריון לחשיפות בבסיס וברבית.

סיכון אשראי במוצרים מובנים

הבנק מפעיל מוצרים מובנים (Structured Products) בפקדונות, המאפשרים ללקוח סיכוי לתשואה גבוהה ביחס למוצרים שגרתיים, כנגד לקיחת סיכון של הפסד הרבית האלטרנטיבית וזאת מבלי לסכן את קרן הפיקדון במטבע הבסיס. התשואה במוצרים מותנית בפרמטרים כגון: טווח השתנות מוגדר מראש של שער החליפין, שיעורי הרבית, או מדדי מניות לרבות השתתפות בעליה או בירידה של שערי חליפין, מדד חוזי סחורות, מדדי סחורות או סל מניות. הבנק קשור בהסכם עם החברה האם על פיו תשלם לו החברה האם את הסכומים בהם התחייב הבנק ללקוחותיו בעקבות מכירת מוצרים בהסכמים כאמור.

סיכויי האשראי במכשירים פיננסיים בשוק המעו"ף

הבנק מאפשר לחלק מלקוחותיו לפעול באשראי בשוק המעו"ף. לבנק מדיניות אשראי מפורטת בכל הקשור בהסתמכות על בטחונות בשוק ההון. התיק מסתמך על בעלי נזילות גבוהה כגון פקדונות וניירות ערך. לצד זה מבצע הבנק מעקב שוטף וצמוד על סיכון התיק ביחס לבטחונות ולמסגרות הפעילות המאושרות על בסיס מדיניות האשראי שקבע דירקטוריון הבנק.

להלן פרטים על היקף העיסקות במכשירים פיננסיים נגזרים ועל היקף החשיפה לצרכי הלימות ההון (במיליוני ש"ח):

ליום 31 במרס 2011

ביטחונות						שווי הוגן ברוטו		סוג החשיפה
חשיפה לאחר ביטחונות	מניות בתא 100	ניירות ערך ממשלתיים	סכום החשיפה מזומן	סכום נקוב	חיובי	ברוטו		
1.8	-	-	-	1.8	204.6	0.6	נגזרי מדד	
4.9	-	-	-	4.9	677.7	1.9	נגזרי ריבית	
17.3	0.1	-	0.1	17.5	1,201.8	5.0	נגזרי מט"ח	
9.0	0.5	0.3	8.4	18.2	1854.3	9.1	נגזרי מניות	
33.0	0.6	0.3	8.5	42.4	3,938.4	16.6	סך הכל	

ליום 31 במרס 2010

ביטחונות						שווי הוגן ברוטו		סוג החשיפה
חשיפה לאחר ביטחונות	מניות בתא 100	ניירות ערך ממשלתיים	סכום החשיפה מזומן	סכום נקוב	חיובי	ברוטו		
48.8	-	-	-	48.8	496.5	-	נגזרי ריבית	
37.4	-	-	0.1	37.5	2,007.6	3.9	נגזרי מט"ח	
4.7	-	-	3.3	8.0	78.6	8.5	נגזרי מניות	
90.9	-	-	3.4	94.2	2,582.7	12.4	סך הכל	

ליום 31 בדצמבר 2010

ביטחונות						שווי הוגן ברוטו		סוג החשיפה
חשיפה לאחר ביטחונות	מניות בתא 100	ניירות ערך ממשלתיים	סכום החשיפה מזומן	סכום נקוב	חיובי	ברוטו		
1.0	-	-	-	1.0	101.6	0.4	נגזרי מדד	
4.3	-	-	-	4.3	477.8	0.2	נגזרי ריבית	
17.3	-	-	0.3	17.6	1,179.5	5.6	נגזרי מט"ח	
8.1	0.3	0.2	5.7	14.3	828.8	7.7	נגזרי מניות	
30.7	0.3	0.2	6.0	37.2	2,587.7	13.9	סך הכל	

פיקוח ובקרת ניהול סיכונים המכשירים הנגזרים

פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים עבור עצמו מבוקרת ומפוקחת על ידי היחידה לבקרת סיכונים שוק ונזילות. החשיפות לסיכונים שבפעילות במכשירים נגזרים אל מול מגבלות החשיפה שנקבעו מרוכזות ומדווחות במסגרת מסמך החשיפות הרבעוני, המובא לדיון לאישור בהנהלה, בועדת הדירקטוריון לתפעול נוסטרו וניהול סיכונים ובדירקטוריון.

חשיפה וניהול סיכונים שוק (סיכונים פיננסיים)

א. כללי

סיכון השוק הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק כתוצאה משינויים במחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים בהם הוא פועל והמשפיעים על ערך נכסי הבנק או התחייבויותיו: שיעורי הרבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות-ערך, מחירי מוצרים, התנדטיות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים.

סיכון השוק מובנה בפעולות כל היחידות העיסוקיות בבנק הכוללות את החטיבה הקמעונאית, החטיבה העיסוקית והחטיבה הפיננסית. פעילות החטיבה הפיננסית באמצעות כלים העומדים לרשותה מכוונת למדידת סיכון השוק הנוצר ולגידורו בתוך המסגרות שנקבעו על ידי הדירקטוריון במסגרת התאבון לסיכון. התאבון לסיכון שוק מפורט בכל אחד ממרכיבי סיכון זה (סיכון בסיס, סיכון ריבית).

לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכון שוק המאושרת מדי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון. מסמך המדיניות מתווה ומפרט, בין היתר: תיאבון כולל לסיכון שוק ותיאבון לסיכון בחתך הסיכון הבודד, עקרונות לפעילות ומגבלות ברמת המכשירים והפעילים בהם בבנק, דיווח תקופתי לדירקטוריון על החשיפה לסיכונים, בחינת שינויים נדרשים בהתאם לשינויים בפעילויות הבנק, הגדרת הגופים המעורבים בתהליך ניהול, מדידה, הבקרה והפיקוח על הסיכונים. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה, ובועדת תפעול נוסטרו וניהול סיכונים ובדירקטוריון במסמך החשיפות הכולל של הבנק במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים.

ב. דרישת ההון בגין סיכונים שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל II בחר הבנק ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכון שוק. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכונים מטבע בכלל הבנק ועל סיכונים ריבית סיכונים אופציות סיכונים מניות בתחומי המסחר בלבד. להלן דרישת ההון בגין סיכונים שוק (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2010		ליום 31 במרס 2010		ליום 31 במרס 2011		
סיכון כללי	סך הכל	סיכון כללי	סך הכל	סיכון כללי	סך הכל	
0.6	0.6	0.5	0.5	0.5	0.5	בגין סיכון ריבית
-	-	-	-	-	-	בגין סיכון מניות
0.1	0.1	3.9	3.9	0.5	0.5	בגין סיכונים מטבע
-	-	-	-	-	-	אופציות על ריבית
-	-	-	-	-	-	אופציות על מניות
-	-	-	-	-	-	אופציות על מט"ח
0.7	0.7	4.4	4.4	1.0	1.0	סך כל דרישות ההון בגין סיכונים שוק

ג. המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכונים שוק

הבנק מנהל ומבקר את החשיפה לסיכונים השוק על פי נתונים המתקבלים מחברת האם הכוללים בין היתר גם חישובי VAR וגם הפעלת תרחישי קיצון, Stress Test כמפורט להלן: ה-VAR - הערך הנתון לסיכון, מודד את ההפסד הצפוי בשווי ההוגן של הבנק (נכסים והתחייבויות, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים), במהלך אופק השקעה נתון (10 ימי עסקים), בהינתן רמת מובהקות מסוימת (99%) ובהתקיים תנאי שוק נורמאליים.

- ה-VAR השוטף המחושב בבנק מתבסס על שיטת ה-variance co-variance.

התאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע כי סך החשיפה לסיכונים שוק בתיק למסחר כפי שמוצאת את ביטוייה בערך בסיכון (ערך ה-VAR) לא תעלה על 1% מן ההון העצמי של הבנק. לא נקבעה מגבלה של ערך ה-VAR בתיק הבנקאי. ביום 31 במרס 2011 הסתכם ערך ה-VAR של בתיק הבנקאי בכ- 7.4 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-4.8 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010.

תרחישי קיצון לבחינת גובה השחיקה המקסימלי בשווי ההון

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על גובה השחיקה המקסימלי בשווי הון של הבנק בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום התממשות סיכונים השוק. סך המגבלות בתרחישי קיצון של שינוי בעקומי הריבית מסתכם ב-10% מהונו העצמי של הבנק.

תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית והשפעת התממשות תרחישי קיצון על יחס ההון לרכיבי סיכון:

כחלק מהיערכותו ליישום הוראות נדבך 2 של באזל II וקידום ניהול הסיכונים בבנק, גיבש הבנק מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. המתווה כולל תרחישים בתחום סיכונים השוק, הנזילות והאשראי תוצאות תרחישי הקיצון ומשמעותיהם, נדונו בהנהלה ובמליאת הדירקטוריון.

ד. חשיפת הבסיס

כללי

סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הבנק העלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות). חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת בכל אחד ממיגזרי ההצמדה השונים: המיגזר הצמוד למדד המחירים לצרכן, המיגזר במטבע חוץ ובשקלים צמודים למטבע חוץ. על פי כללי החשבונאות ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שהשקעת ההון במיגזר שאינו המיגזר השקלי מוגדרת כחשיפת בסיס.

ניהול חשיפת הבסיס

ניהול סיכונים הבסיס והשקעת ההון הפנוי במיגזרי ההצמדה השונים נעשה בהתבסס על הערכות ותחזיות שוטפות לגבי התפתחויות צפויות בשווקי הכספים וההון. תמהיל ההשקעה של ההון הפנוי במיגזרי ההצמדה השונים מנוהל באופן שוטף בכפוף למגבלות המוצגות לעיל, ועל בסיס התחזיות לגבי משתני השוק הרלוונטיים תוך ניצול פערי המחירים בין עלות המקורות ותשואת השימושים במיגזרי ההצמדה השונים וכדאיותן של פוזיציות "יתר" או "חסר" בכל מיגזר. במסגרת ניהול מאזני ההצמדה נעזר הבנק, בין השאר, במכשירים פיננסיים נגזרים, כאמצעי לנטרול החשיפה לסיכונים בבסיס ובריבית.

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי הפוזיציות המותרות עודף או (חסור) של נכסים על התחייבויות וחשיפת ההון הפנוי: - סך עודף הנכסים על ההתחייבויות במיגזר השקלי הלא צמוד לא יעלה על 150% ועודף ההתחייבויות על הנכסים ולא יעלה על 150% מההון הפנוי של הבנק. עודף הנכסים על ההתחייבויות במיגזר צמוד המדד לא יעלה על 100% מההון הפנוי, ועודף ההתחייבויות על הנכסים לא יעלה על 100% מההון הפנוי וכן, עודף הנכסים על ההתחייבויות במיגזר המטח והצמוד למטח לא יעלה על 25% מההון הפנוי ועודף ההתחייבויות על הנכסים לא יעלה על 25% מההון הפנוי. בנוסף למגבלות על ההון הפנוי, קבע דירקטוריון הבנק מגבלות פרטניות על תיק הנוסטרו. - הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת, בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום סיכונים הבסיס (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכונים הבסיס עם כמה סיכונים בו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון, יחס ההון לרכיבי סיכון וכן יכולת הבנק לגייס הון. - תוצאות התרחישים ומשמעותם מדווחים כשש פעמים בשנה להנהלה ולוועדת הדירקטוריון תפעול נוסטרו וניהול סיכונים.

החשיפה בפועל ליום הדוח

להלן תיאור חשיפת ההון הפנוי בפועל, בהשוואה למגבלות הדירקטוריון (במיליוני ש"ח)⁽¹⁾:

מגבלת הדירקטוריון	כחלק מההון הפעיל			ליום 31 בדצמבר 2010	ליום 31 במרס		
	ביום 31 בדצמבר 2010	ביום 31 במרס 2010	ביום 31 במרס 2011		2010	2011	
-150%/150%	83.6%	106.2%	103.7%	618.8	738.4	757.0	מיגזר שיקלי לא צמוד
-100%/+100%	14.9%	(12.9%)	(3.8%)	110.6	(89.7)	(27.6)	מיגזר שיקלי צמוד מדי
-25%/+25%	1.4%	6.7%	0.1%	10.6	46.8	0.5	מט"ח וצמוד מט"ח
	100.0%	100.0%	100.0%	740.0	695.5	729.9	סך הכל

(1) השיעורים השלייליים מבטאים עודף התחייבויות על נכסים כאחוז מההון הפנוי.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים (במיליוני ש"ח). המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוף מאזניים:

ליום 31 במרס 2011

מטבע	התחזקות של 5%	התחזקות של 10%	החלשות של 5%	החלשות של 10%
מיליוני ש"ח	(0.2)	(0.4)	0.2	0.4
דולר	(0.1)	0.2	(0.1)	(0.2)
ארו				

ליום 31 במרס 2010

מטבע	התחזקות של 5%	התחזקות של 10%	החלשות של 5%	החלשות של 10%
מיליוני ש"ח	1.5	3.1	(1.5)	(3.1)
דולר	(0.1)	(0.1)	0.1	0.1
ארו				

ליום 31 בדצמבר 2010

מטבע	התחזקות של 5%	התחזקות של 10%	החלשות של 5%	החלשות של 10%
מיליוני ש"ח	-	0.1	-	(0.1)
דולר	-	-	-	-
ארו				

הערות:

- (1) תרחיש עלייה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- (2) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.
- (3) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

דרישת ההון בגין סיכוני בסיס

במסגרת יישום הוראות באזל II מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. במסגרת זאת נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכוני בסיס הנגזרים מסיכוני בסיס במטח בלבד. ההון הרגולטורי הנדרש בגין סיכוני בסיס במט"ח ביום 31 במרס 2011 על פי הוראות באזל II הסתכם בכ- 0.5 מיליון ש"ח בהשוואה לכ- 3.9 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2010 ולכ- 0.1 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010. הבנק משלים בגין סיכוני בסיס הנגזרים מחשיפה לסיכוני בסיס במיגזר המדדי במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל II. ברבעון הראשון של שנת 2011 עמד הבנק במגבלות החשיפה בבסיס שנקבעו על-ידי הדירקטוריון.

ה. חשיפת הריבית

כללי

סיכון הריבית הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק העלול להיווצר בגין הפער בין מועדי הפירעון או מועדי שינוי הריבית בין הנכסים וההתחייבויות למיניהם בכל אחד ממיגזרי הפעילות. הסיכונים בריבית, לכלל התיק, הינם הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח.

ניהול חשיפת הריבית

ניהול חשיפת הסיכונים לריבית נעשה תוך פיזור נאות של השקעת ההון הפנוי בין טווחי הזמן השונים, וצמצום החשיפה לשחיקת השווי ההוגן, כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשערי הריבית. החשיפה לריבית נמדדת על ידי בקר סיכוני שוק ונזילות מידי חודש. החשיפה העיקרית לסיכוני רבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במיגזר השקלי הלא צמוד ובמיגזר צמוד המדד, ונובעת ממאפייני ההשקעה, הנגזרים מטווח השימושים והמקורות במיגזרים אלה.

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על החשיפה הכוללת לסיכוני הריבית באמצעות תחימת החשיפה המקסימאלית לשחיקת השווי ההוגן של ההון העצמי עם שינוי מקביל של 1% בעקום הריבית במיגזר הצמוד, במיגזר השקלי ובמיגזר המט"ח.

- מיגזר פעילות צמוד מדד: מגבלה בשיעור של 4% מההון העצמי.
- מיגזר פעילות שקל לא צמוד: מגבלה בשיעור של 5% מההון העצמי.
- מיגזר פעילות מטח וצמוד מטח: מגבלה בשיעור של 1% מההון העצמי.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן בתחום החשיפה לסיכוני שוק - לרבות סיכוני רבית. המגבלה שנקבעה היא עד 10% מההון העצמי.

החשיפה בפועל ליום הדוח

החשיפה העיקרית לסיכוני רבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במיגזר השקלי הלא צמוד והיא נובעת ממאפייני ההשקעה הנגזרים מטווח השימושים והמקורות במיגזרים אלה.

- חשיפת הריבית במיגזר צמוד המדד מושפעת ממשך החיים הארוך של ההתחייבויות ביחס למשך חיי הנכסים, על רקע גיוס כתבי התחייבות נדחים ששימשו להגדלת בסיס ההון של הבנק.
- במיגזר המט"ח וצמוד המט"ח, החשיפה נמוכה יחסית למיגזרים אחרים, זאת, בין היתר, בשל הפעילות במכשירים פיננסיים שונים, ובעיקר בעסקאות החלפת רבית אשר תורמות לצמצום החשיפה להשתנות הריבית במיגזר זה.
- השפעת פרעונות מוקדמים של הלוואות ושל פקדונות ללא זמן פרעון שולית.

סיכון הרבית בתיק הבנקאי

להלן פרטים על השפעת שינויים בריבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במיגדר

ליום 31 במרס 2011

א. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הרבית):

סך הכל	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי		נכסים פיננסיים*
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
14,941.8	204.8	482.3	2,345.6	11,909.1	נכסים פיננסיים*
2,046.7	323.9	1,129.0	150.9	442.9	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים***
14,066.5	345.6	1,123.5	2,532.5	10,064.9	התחייבויות פיננסיות*
2,090.5	182.7	491.5	49.1	1,367.2	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים
831.5	0.4	(3.7)	(85.1)	919.9	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ב. השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הרבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (במיליוני ש"ח):

סך הכל	מטבע ישראלי		מטבע חוץ**		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הרבית****
	צמוד מדד		השפעות		
	לא צמוד	דולר	אחר	מקזזות	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
914.5	(84.6)	(3.8)	0.2	826.3	גידול מידי מקביל של אחוז אחד
902.9	(85.3)	(3.6)	0.4	814.4	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
894.1	(85.7)	(3.4)	0.5	805.5	קיטון מידי מקביל של אחוז אחד

ליום 31 במרס 2010

א. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הרבית) (במיליוני ש"ח):

סך הכל	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי		נכסים פיננסיים*
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
14,287.9	216.2	460.1	2,344.1	11,267.5	נכסים פיננסיים*
2,473.4	359.0	1,558.8	142.8	412.8	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים***
13,610.4	370.1	1,192.0	2,594.5	9,453.8	התחייבויות פיננסיות*
2,515.0	207.3	777.9	42.2	1,487.6	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים
635.9	(2.2)	49.0	(149.8)	738.9	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ב. השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הרבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (במיליוני ש"ח):

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הרבית****								
סך הכל			מטבע חוץ**			מטבע ישראלי		
			השפעות			צמוד		
שינוי בשווי הוגן			סך הכל	מקזזות	אחר	דולר	לא צמוד	מדד
במיליוני ש"ח								
באחוזים								
2.23%	14.2	650.1	0.7	(1.6)	47.6	(133.8)	737.2	שינויים בשיעורי הרבית
0.24%	1.5	637.4	0.1	(2.2)	48.8	(148.1)	738.8	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז אחד
(2.26%)	(14.4)	621.5	0.4	(2.7)	50.2	(167.0)	740.6	קטון מידי מקביל של אחוז אחד

ליום 31 בדצמבר 2010

א. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הרבית) (במיליוני ש"ח):

מטבע חוץ**			מטבע ישראלי	
סך הכל	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	
15,136.9	204.2	426.8	2,436.0	12,069.9
1,738.0	329.1	1,122.2	101.5	185.2
14,294.9	348.4	1,076.9	2,504.7	10,364.9
1,783.5	182.8	471.1	-	1,129.6
796.5	2.1	1.0	32.8	760.6

ב. השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הרבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (במיליוני ש"ח):

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הרבית****								
סך הכל			מטבע חוץ**			מטבע ישראלי		
			השפעות			צמוד		
שינוי בשווי הוגן			סך הכל	מקזזות	אחר	דולר	לא צמוד	מדד
במיליוני ש"ח								
באחוזים								
0.05%	0.4	796.9	-	2.0	1.7	30.3	762.9	שינויים בשיעורי הרבית
(0.05%)	(0.4)	796.1	-	2.1	0.9	33.0	760.1	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז אחד
(0.03%)	(0.2)	796.3	-	2.2	0.3	35.6	758.2	קטון מידי מקביל של אחוז אחד

הערות:

* כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
 ** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
 *** סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, שהם מהווים ברביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן בכל שאר המטבעות ושיאנם דולר ארה"ב ואינם מטבעות עיקריים שניתן להם גילוי נפרד.
 **** שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים המוצג בכל מיגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במיגזר זה בהנחה שחל שינוי שצוין בכל שיעורי הרבית במיגזר ההצמדה. סך השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים), בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הרבית בכל מיגזרי ההצמדה.

ו. סיכוני אופציות

כללי

סיכוני אופציות הם הסיכון להפסד הנובע משינויים בפרמטרים המשפיעים על שווי של האופציות.

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע ביחס לפעילות המותרת באופציות כי לא תותר כל חשיפה וכי כל עיסקה באופציה שיבצע הבנק עבור לקוחותיו תהיה מכוסה בעיסקה נגדית כך שסך החשיפה של שתי העיסקות במונחי חשיפת שוק יהיה אפס.

ניהול החשיפה

המעקב אחר העמידה במגבלות שקבע הדירקטוריון מתבצע על ידי היחידה לבקרת סיכוני שוק ונזילות. במהלך הרבעון הראשון של 2011 עמד הבנק במגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני השוק

הניהול והבקרה של החשיפה לסיכוני שוק מבוססים על זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני שוק ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.

ניהול החשיפה לסיכוני השוק נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות ופורומים ייעודיים, ובהם, בין היתר:

הדירקטוריון וועדותיו

דירקטוריון הבנק קובע אחת לשנה את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכוני שוק, הכוללת, בין היתר, את: תאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמיגזרים.

וועדת הדירקטוריון לתפעול, נוסטרו וניהול סיכונים - וועדה ייעודית לתחומי הניהול הפיננסי וניהול הסיכונים. הוועדה מקיימת דיון ראשוני במרבית הנושאים הקשורים לתחום הניהול הפיננסי בבנק, בטרם מובאים נושאים שונים בתחום לדיון והחלטה במליאת הדירקטוריון. הוועדה מבצעת מעקב ופיקוח אחר התפתחויות בחשיפה לסיכונים הפיננסיים השונים, מקיימת דיון באופי והיקף המגבלות הפיננסיות הרצויות, ומנהלת מעקב ובקרה אחר עמידת הבנק במגבלות החשיפה שנקבעו וכן מעקב ובקרה אחר נאותות מערך ניהול הסיכונים, ומערך בקרת הסיכונים.

הוועדה עוקבת אחר מצב השווקים הפיננסיים וסביבתו העסקית של הבנק ומעריכה את ההשלכות האפשריות על רמת החשיפה וניהולה. הוועדה מתכנסת לפחות שש פעמים בשנה.

אחת לרבעון מתקיים בוועדת דירקטוריון לניהול פיננסי וניהול סיכונים ובדירקטוריון דיון במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.

ההנהלה וועדותיה

וועדה לניהול נכסים והתחייבויות (נ"ה) - וועדה בראשות מנכ"ל הבנק, דנה ועוקבת אחת לחודש, אחר יישום מדיניות הסיכונים הפיננסיים כפי שנקבעה על ידי הדירקטוריון ודנה בהתפתחויות המרכזיות בחשיפה לסיכוני שוק על סמך מכלול דיווחים המועברים לה.

צוות בראשות מנהל החטיבה הפיננסית, דן מידי יום במצב החשיפות לסיכונים פיננסיים בבנק, ובדרכים לשיפור ושכלול אמצעי השליטה והבקרה בתחום זה.

גורמי פיקוח נוספים

היחידה לבקרת ניהול סיכוני שוק ונזילות - היחידה, שהיא פונקציה עצמאית ובלתי תלויה, כפופה ישירות למנכ"ל ואחראית על בקרת סיכוני השוק והנזילות בבנק. היחידה פועלת מכוח הוראת ניהול בנקאי תקין 339 ("ניהול סיכונים"). במסגרת פעילותה מבקרת ובוחנת היחידה לבקרת סיכוני שוק ונזילות את טיב הכלים המשמשים למדידת הסיכון, בוחנת את התאמת חשיפות הבנק למגבלות שנקבעו ומדווחת מיידית על חריגות ממגבלות אלו אם היו.

אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך החשיפות הכולל של הבנק במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.

הביקורת הפנימית - מבצעת ביקורת בכל יחידות הבנק, ע"פ תוכנית עבודה ממוקדת סיכונים, ובכלל זה ביחידות העוסקות בניהול הסיכונים ובבקריתן. במסגרת הביקורת נבחנים ישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים ואיכות תהליכי הבקרה הפנימיים בבנק.

ניהול על בסיס קבוצתי של החשיפות לסיכוני השוק

המסגרות לחשיפה לסיכוני שוק המגדירות את התאבון לסיכון נקבעות ומאושרות ברמת ההנהלה ודירקטוריון הבנק. הן נקבעות ומאושרות בהתחשב במגבלות התאבון לסיכון בקבוצת הבנק הבינלאומי המידע על מצב החשיפות בהתאם למסגרות שנקבעו מדווח לחברה האם.

ח. דיווח על החשיפות לסיכוני שוק

הנהלת הבנק והדירקטוריון מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכוני שוק, בחתכים שונים, על ידי גורמי הניהול והבקרה. החשיפות לסיכוני השוק בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, והסמכויות לניהולם מרוכזות ב"מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 339. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה ובוועדת הדירקטוריון לתפעול, נוסטרו וניהול סיכונים ובדירקטוריון.

ניהול סיכוני נזילות

א. כללי

סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידית שהבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים - לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות מפיקודנות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי וודאות לגבי זמינות המקורות.

הבנק מיישם מדיניות לניהול סיכון הנזילות במטבעי ישראלי ובמט"ח וצמוד מט"ח, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.

בהתאם למתחייב אישר דירקטוריון הבנק מדיניות לניהול סיכוני הנזילות, וקבע מגבלות על פער ויחס הנזילות במצב רגיל ובתרחיש קיצון. המדיניות כוללת, בין היתר, התייחסות לכלי המדידה השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות.

הבנק מפעיל כלי ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה על הנזילות, המבוססים, בין היתר, על מודל כמפורט להלן כחלק מעמידה בהוראת ניהול בנקאי תקין 342.

ב. התשתית לניהול סיכון הנזילות - מערכות ומודלים למדידה וניהול של החשיפה

התשתית לניהול סיכון הנזילות בבנק משלבת מודלים שונים לניהול השוטף של הנזילות במטבעי ישראלי ובמט"ח, הן בתרחיש של מצב עסקים רגיל, והן תחת תרחיש המדמה מצבי קיצון ולחץ.

מודל פנימי במטבע ישראלי ובמט"ח

לצורך ניהול הנזילות הכולל, נמדד ומנוהל סיכון הנזילות באמצעות מודל פנימי שפותח בבנק הבינלאומי ושמטרתו מעקב אחר האמצעים הנזילים שברשות הבנק תחת תרחיש של מצב עסקים רגיל והן תחת תרחיש המדמה מצב לחץ וקיצון. המודל מאפשר ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה על מצב הנזילות במטבעי ישראלי ובמט"ח מדי יום ולתקופות שונות.

המודל הפנימי אומד את רמת ההסתמכות האפשרית על נכסי הבנק השונים כברי מימוש בתקופות שונות וכן את רמת ההתחייבויות התזרימיות הצפויות לתקופות פירעון שונות בשני התרחישים. בכל אחד מהתרחישים נבחן מצב הנזילות על בסיס שני מדדים כמותיים: פער הנזילות ויחס הנזילות לפי תקופות פרעון.

העקרונות העומדים בבסיס המודל גורסים כי ככל שיש בידי הבנק יותר נכסים נזילים ביחס להתחייבויות הצפויות להתממש על פי המודל הפנימי, כך מבטיח הבנק את יכולתו לעמוד בכל צרכי הנזילות. המודל נסמך על מבדקים שונים שנעשו בבנק הבינלאומי הנשענים על בחינה היסטורית של התנהגות היתרות המאזניות והחוזף מאזניות בבנק הבינלאומי.

עם הצטברות נתוני הבנק במערכות הבנק הבינלאומי, ישמשו הנתונים שיצטברו במודל הנזילות ובתרחישי הקיצון. המודל משמש כלי ניהול דינמי, בתדירות יומית, לבחינת מצב הנזילות בבנק ולניהול סיכוני הנזילות. תוצאות המודל מוצגות בישיבה יומית של צוות ניהול פיננסי ומבוקרות על ידי הגורמים הרלוונטיים ובכללם יחידת בקרת סיכוני שוק ונזילות.

תרחישי קיצון

במסגרת מודל הנזילות הפנימי במטבע ישראלי ובמט"ח מבצע הבנק לצורך בחינת הנזילות במצבי קיצון, תרחיש יומי על בסיס נתוני המודל הפנימי. התרחיש משקף את מצב הנזילות במצבי קיצון על בסיס שילוב הפרמטרים המחמירים שנצפו בבנק הבינלאומי על פני נתוני 24 החודשים האחרונים בכל אחד מהסעיפים המאזנים והחוץ מאזנים.

בנוסף לתרחישי הקיצון המבוצעים על בסיס יומי במסגרת מודל הנזילות היומי כמפורט לעיל, עורך הבנק תרחישי קיצון המשלבים גם תרחישי לחץ בשוקי ההון והכספים בישראל, ובוחן את השפעתם גם על בסיס ההון ויחס ההון של הבנק. יצוין כי תרחישי הקיצון המבוצעים על ידי הבנק, המסתמכים על תרחישי הקיצון של הבנק הבינלאומי, חמורים יותר מכל תרחיש שהתנסה בו הבנק בעבר.

ג. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני נזילות

פרטים על התייחסות הדירקטוריון והנהלה לפיקוח ולבקרה בנושא ניהול החשיפה לסיכון נזילות ראה בפרק "פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני שוק ונזילות" דלעיל.

ד. דיווח על חשיפה לסיכוני נזילות

דיווח על החשיפות לסיכון הנזילות בהשוואה למסגרות ולגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ניתן במסגרת דיון המתקיים בחטיבה הפיננסית מדי יום.

דיווח על חשיפות הנזילות מרוכז ב"מסמך החשיפות" הרבעוני הנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין 339. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בוועדת הדירקטוריון לתפעול, נוסטרו וניהול סיכונים, ובמליאת הדירקטוריון.

בנוסף, לצורך ניהול הנזילות השוטפת בשקלים משתמש הבנק במערכת שפותחה בבנק הבינלאומי לצורך עמידה בדרישות הרפורמה במערכת התשלומים והסליקה (מערכת זה"ב-RTGS). המערכת מאפשרת סליקה בזמן אמת, ללא השהייה בין ביצוע הוראת התשלום לבין אישורה, ומאפשרת לבנק לזהות בכל רגע נתון את התזרים הכספי שעבר בחשבונות.

ניהול הסיכונים התפעוליים

א. כללי

- סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין (החשיפה והניהול של הסיכון המשפטי על היבטיו השונים נדונים בהרחבה בפרק נפרד).

- הסיכון התפעולי גלום בכל אחת מהפעילויות הבנקאיות והאחרות המתבצעות בבנק. משכך מושם עיקר הדגש בניהול החשיפה לסיכון התפעולי על מיפוי, איתור וזיהוי מוקדם ככל שניתן של מוקדי הסיכון העיקריים, אומדן ומיזעור הסיכונים באמצעות הטמעת בקרות מונעות מפצות וביצוע מעקב קפדני אחר יישומן.

- הבנק רואה בניהול הסיכונים התפעוליים חלק בלתי נפרד ממערך ניהול הסיכונים כבסיס לפעילותו העסקית. הסיכונים התפעוליים גלומים בכל הפעילויות ותהליכי העבודה בבנק, במגוון המוצרים והמערכות, ובשל כך מהווה ניהול הסיכונים התפעוליים חלק אינטגרלי מניהול הפעילות העסקית.

- מנהל הסיכונים התפעוליים, הנהלת הבנק והגורמים האחראים לתחומי הפעילות השונים, בתאום ושיתוף עם מומחים חיצוניים, משקיעים מאמצים רבים כדי לשפר את כלי המדידה, הפיקוח והבקרה הקיימים בבנק, במטרה למזער את הסיכונים התפעוליים בתחומים השונים.

- הבנק נערך לשיפור מתמיד של סביבת הבקרה והמסגרות האירגוניות לניהול הסיכון התפעולי בהתאם ל-Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים.

ב. מדיניות

- דירקטוריון הבנק קבע מדיניות כוללת ומקיפה לניהול הסיכונים התפעוליים המתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמיזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים בבנק. כמו כן מעוגנים במסגרת המדיניות מנגנוני המדידה, הבקרה והניטור וכן מערכי הדיווח.

- המדיניות המבוססת על מדיניות חברת האם, מתבססת על הוראות ניהול בנקאי תקין, על ה-Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים ועל פרקטיקות מקובלות בתחום ניהול הסיכון התפעולי.
- דירקטוריון הבנק מינה מנהל סיכונים תפעוליים ובאמצעות יחידת יישומים, אינטגרציה וסיכונים תפעוליים, האחראי לגיבוש ויישום המדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים שאושרה על ידי הדירקטוריון, להנחיית החטיבות השונות בבנק, לעיגון סטנדרטים של מעקב, דיווח ובקרה, וליישום והטמעת המדיניות בבנק.

ג. ניהול החשיפות

איתור, מיפוי, מיזעור וניטור

סקר מיפוי וזיהוי הסיכונים התפעוליים הינו אחד מהכלים המרכזיים לשליטה ובקרה בהם. בבנק מבוצע תהליך מובנה של מיפוי הסיכונים התפעוליים ביחידות הבנק השונות על בסיס מיפוי תהליכים ופעילויות במסגרת הסקר יכלל גם נושא מיפוי החשיפה לסיכונים הונאות ומעילות, לפי הנחיית בנק ישראל.
- הבנק אימץ את מתודולוגיה חברת האם ומיפה את תהליכיו העסקיים. הבנק נמצא בשלב ביצוע סקרי סיכונים על התהליכים הייחודיים לבנק ואימוץ סקרי הסיכונים של חברת האם תוך התאמתם לתהליכי הבנק.
- הבנק מבצע באופן שוטף סקרי סיכונים לאיתור מוקדי סיכון בפעילויות ויחידות חדשות בבנק.
- הבנק יגדיר אינדיקטורים לאיתור מוקדם של הסיכון התפעולי, (Key Risk Indicators -KRI), על ידי מנהלי התהליכים ובקר הסיכונים.

איסוף אירועי כשל

הבנק החל בתהליך איסוף ותיעוד אירועי הפסד ו/או כמעט הפסד כבסיס נתונים לאימות הערכות של מומחי התוכן, לאומדן הסיכונים התפעוליים בתהליכים העסקיים וביחידות ארגוניות, לשמירת היסטוריית כשלים ולהפקת לקחים ושיפור תהליכים.
בבנק מונו נאמני סיכונים תפעוליים בפריסה ארצית אשר אמונים על דיווח הכשלים התפעוליים.
איסוף הנתונים, המתודולוגיה וספי הדיווח עוגנו בנוהל עבודה מפורט המעגן בין היתר את: אופן תיעוד האירועים ובדיקת כיוונו הסיכונים הרלוונטיים במסמך. בהתאם לנוהל, מונו נאמני דווח בסניפים וביחידות ההנהלה והתקיימו הדרכות לנאמנים. אירועים מועלים רבעוניות להנהלה לדירקטוריון ולפורום לסיכונים תפעוליים בהתאם לספי דווח שנקבעו, לצורך הפקת לקחים ועדכון מפת החשיפות.

שיפור ושדרוג מנגנוני הבקרה ותהליכי העבודה

בעקבות ממצאי סקרי הסיכונים שמתבצעים, ממצאי הביקורת הפנימית ותהליכי הפקת לקחים בגין אירועי כשל, שולבו בקרות מיכוניות ואחרות בפעילויות הבנק השונות, וכן שופרו ושודרגו נהלי ותהליכי העבודה.
הבנק נערך להשלמת צמצום פערים בין המצב הקיים בניהול הסיכון התפעולי לבין הוראות ה-Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים, ולשיפור מתמיד של סביבת הבקרה והמסגרות הארגוניות לניהול הסיכון.

ד. המשכיות עסקית (Business Continuity Planning)

הוראות בנק ישראל מחייבות את הבנקים לפעול להבטחת המשכיות עסקית בעת חירום. בהתאם להוראות בנושא, נערך הבנק להתאוששות ממקרה אסון והמשכיות עסקית במצבי חירום שונים. היערכותו של הבנק מורכבת מכמה נדבכים: גיבוש מסמך מדיניות מקיף בנושא המשכיות עסקית, המבוססת על מדיניות ההמשכיות העסקית הקבוצתית ואושרה על ידי דירקטוריון הבנק. תשתיות טכנולוגיות נאותות, לאחר ההסבה הבנק החל בהערכות מחדש לגיבוש והטמעת תוכניות פעולה מקיפות ותשתית נהלים תומכת וביצוע תרגילים המדמים מצבי חירום שונים. בבנק קיים חדר מצב ופורום הערכות לשעת חירום בראשות מנהל חטיבת משאבים אשר מרכז פעילות זו. נציג הבנק משתתף בפורום היערכות לשעת חירום קבוצתי. הפורום הפנימי של הבנק מופקד על יישום המדיניות, הנהלים והמעקב אחר היערכות הבנק למצבי חירום שונים ומתכנס לפחות אחת לרבעון. מתקיים דיווח שנתי בהנהלה ובדירקטוריון בנושא המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום.

ה. אבטחת מידע

מר מיכאל זגרסון, מנהל אבטחת המידע הקבוצתי מונה כמנהל אבטחת המידע של הבנק.
ההנהלה ודירקטוריון הבנק קבעו מדיניות מפורטת בנושא אבטחת מידע המבוססת על מדיניות חברת האם. חברת מת"ף מבצעת בבנק את כל הסקרים והמיפויים כמתחייב מהוראת ניהול בנקאי תקין 357 ומדווחת להנהלת הבנק ולדירקטוריון.

ו. סיכוני מעילות והונאות

דירקטוריון הבנק החליט כי מנהל הסיכונים התפעוליים, יהיה אחראי גם על נושא מניעת סיכוני מעילות והונאות.

ז. מדיניות הביטוח והיקף הכיסוי הביטוחי

- הבנק מבטח בביטוח משותף לקבוצת הבנק הבינלאומי המחזיקה ליום הדוח שלושה כיסויים ביטוחיים עיקריים:
1. כיסוי ביטוח "בנקאי משולב" (B.B.B.), גבול האחריות בפוליסה זו משותף לארבעת פרקי הפוליסה כמפורט:
 - פרק ביטוח בנקאי: פרק זה מכסה נזק כספי ישיר שנגרם לבנק ממעשה אי יושר או תרמית של עובדי הבנק, נזק הנגרם כתוצאה מאובדן או נזק ל"רכוש בעל ערך", סיכוני העברה של "רכוש בעל ערך", נזק הנגרם כתוצאה מזיוף המחאות, בטחונות מזויפים, מזומנים מזויפים וכו'.
 - פרק ביטוח פשעי מחשב: פרק זה מכסה נזק שנגרם כתוצאה מתשלום או העברת כספים או רכוש, מתן אשראי, חיוב חשבון או מתן ערך כלשהו על ידי הבנק, כתוצאה ישירה של הזנה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני ישירות לתוך מערכת המחשב של הבנק או למערכת מחשב של לשכת שרות או למערכת אלקטרונית להעברת כספים או למערכת תקשורת עם לקוחות או כתוצאה משינוי או השחתה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני האגור במערכות כאשר פעולת המרמה נעשתה על ידי אדם שפעל מתוך כוונה לגרום הפסד לבנק או לשם הפקת רווח פיננסי למען עצמו או למישהו אחר.
 - פרק ביטוח אחריות מקצועית: פרק זה מכסה את הבנק בגין חבותו החוקית כלפי צדדים שלישיים בהתייחס לתביעה בגין הפסד כספי הנגרם כתוצאה ממעשה, טעות או השמטה רשלניים או הפרת אמונים של עובד הבנק.
 2. פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה": ביטוח זה מכסה את אחריותם של דירקטורים ונושאי משרה בגין תביעה בגין הפרת חובת זהירות ומומנות, הפרת חובת אמונים כלפי החברה, כאשר נושא המשרה פעל בתום לב והיה לו יסוד להניח שהפעולה לא תפגע בטובת החברה, חבות כספית שתוטל עליו לטובת אחר. הבנק מבטח בביטוח Run Off לכיסוי אחריות דירקטורים ונושאי משרה של הבנק ושל קופות הגמל שהיו בבעלותו, בתקופה שלפני השינוי בבנק ומכירת פעילות קופות הגמל.
 3. פוליסת "ביטוחים אלמנטאריים": עיקרי הכיסוי הביטוחי: ביטוח נכסים, ביטוח חבויות, ביטוח תאונות אישיות וביטוח כספים.

ח. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים

מר דן טראוב, סמנכ"ל בכיר ומנהל חטיבת המשאבים הוא מנהל הסיכונים התפעוליים, והאחראי לגיבוש ויישום מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים שאושרה על-ידי ההנהלה והדירקטוריון וכן אחראי להנחיית היחידות השונות בבנק ולהסדרת נהלי מעקב, דיווח ובקרה. בפועל מתבצעת הפעילות באמצעות יחידת יישומים אינטגרציה וסיכונים תפעוליים המשמשת כמוקד הידע המתודולוגי והזרוע הביצועית בתחום, ובאמצעות נאמני סיכונים תפעוליים בסניפים וביחידות המטה אשר תפקידם טיפול בסיכונים התפעוליים של יחידתם ואיסוף אירועי כשל.

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים. ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים נבחן ומבוקר על ידי הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים תפעוליים, הכוללת, בין היתר, את הסטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים.
 - אחת לרבעון מתקיים דיון בדירקטוריון במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.
 - הביקורת הפנימית - מבצעת ביקורת בכל יחידות הבנק, ע"פ תוכנית עבודה ממוקדת סיכונים, ובכלל זה ביחידות העוסקות בניהול הסיכונים ובבקריתן.
- במסגרת הביקורת נבחנים ישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים ואיכות תהליכי הבקרה הפנימיים בבנק.

ההנהלה וועדותיה

אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה

- בקר סיכונים תפעוליים – כפוף למנכ"ל הבנק.
- הפורום לניהול סיכונים תפעוליים, בראשותו של מנהל הסיכונים התפעוליים, מקיים מעקב שוטף לגבי מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים כפי שעולה מסקרי הסיכונים השונים, וכן אחר הפעולות הננקטות על-ידי היחידות השונות, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכוני מעילות והונאות.
- הבנק משתתף בועדת ההיגוי מידע לאבטחת מידע בראשות מנכ"ל מת"ף.
- הבנק משתתף בפורום סיכונים תפעוליים קבוצתי בראשות מנהל הסיכונים התפעוליים הקבוצתי.
- מנהל חטיבת המשאבים משתתף בפורום המשכיות עסקית בשעת חירום הקבוצתי.
- יחידת יישומים, אינטגרציה וסיכונים תפעוליים, הפועלת מטעמו של מנהל הסיכונים התפעוליים, אחראית על והטמעת מתודולוגיות למדידה, ניטור ובקרת הסיכונים התפעוליים באופן בלתי תלוי ביוצרי הסיכון.
- בקר סיכונים תפעוליים משתתף כגורם בקרה בלתי תלוי בפורום לניהול סיכונים תפעוליים, ופועל בשיתוף מנהל הסיכונים התפעוליים לשיפור סביבת הבקרה.

ט. דיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים

החשיפות לסיכונים תפעוליים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין.

מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה ובדירקטוריון. בעקבות הטמעת מתודולוגיית חברת האם ומעבר לניהול סיכונים עפ"י תהליכים, לכל תהליך מרכזי בבנק מונה מנהל תהליך האחראי לבקרה ומיזעור הסיכונים התפעוליים בתהליך ודיווח למנהל הסיכונים התפעוליים.

י. ניהול על בסיס קבוצתי של הסיכונים התפעוליים

הבנק מבסס את מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים ומתודולוגיית הניהול על מדיניות החברה האם.

יא. דיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים

החשיפות לסיכונים תפעוליים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת תפעול, נוסטרו וניהול סיכונים ובמליאת הדירקטוריון בעת אירוע מהותי בעל אפיונים תפעוליים, מועבר למנהל הסיכונים התפעוליים דיווח ביחס לאירוע. מנהל הסיכון התפעולי ממליץ לגורמים העסקיים לפי הצורך על האמצעים שיש לנקוט על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון שנוצר ונעזר לשם כך בעובדי יחידת יישומים ואינטגרציה, בעובדי הביקורת הפנימית, קצין הציות ועובדי הבנק הרלוונטיים, בהתאם לצורך. אירועים מהותיים מדווחים באופן מיידי למנכ"ל הבנק לפי ספי הדיווח שנקבעו ע"י פורום סיכונים תפעוליים.

ניהול הסיכונים המשפטיים והרגולטוריים

א. כללי

סיכון משפטי מוגדר בבנק כסיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית.

ב. מדיניות וניהול הסיכון המשפטי והרגולטורי

הבנק פועל על בסיס ובהתחשב במדיניות הקבוצתית לניהול הסיכון המשפטי ובהתאמה לצרכי הבנק. המדיניות מוגשת לאישור ההנהלה והדירקטוריון מדי שנה - במסגרתה מתואר הסיכון המשפטי, הדרכים לאיתורו, מיפוי ומיזעורו. תאבון הסיכון המשפטי בבנק מוגדר בקריטריונים איכותיים ("סיבולת סיכון") ולא כמותיים. הבנק ינקוט במדיניות שמרנית

של סיבולת סיכון נמוכה ביחס לקשירת הסכמים והתחייבויות משפטיות ושל אפס סובלנות, בכל הנוגע לסיכון שמקורו בהפרה של הוראות דין פליליות, משמעתיות או צרכניות.

במסגרת ניהול הסיכון, פועל הבנק לאיתור מראש של סיכונים משפטיים הכרוכים בתהליכים השונים על כל שלביהם. על פי מתכונת זו בוחנת הלשכה המשפטית של הבנק כל מוצר/שירות חדש או פעילות חדשה ואף עורכת את מכלול המסמכים המיוחדים, ככל שנדרש, הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר. כן נוקט הבנק באמצעי איתור ומיפוי שוטפים, לרבות באמצעות סקר סיכונים במסגרת סקר הסיכונים התפעוליים הקשורים לעבודת הלשכה לייעוץ המשפטי ובאמצעות תהליכי הפקת לקחים לשם מניעת הישנות הסיכון.

הלשכה המשפטית של הבנק מקיימת מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בהוראות הדין, בחקיקה, בתקינה ובפסיקה, העשויות להשליך על הפעילות השוטפת של יחידות הבנק. הבנק פועל למזעור הסיכונים על בסיס התפתחויות אלו ובהתאם להשלכותיהן. כמו כן, הלשכה המשפטית עורכת, על פי הצורך, עדכונים נדרשים במערך המסמכים המשפטיים שבשימוש הבנק, אם לא שונו על ידי חברת האם, ובחוות דעת משפטיות המהוות בסיס להתקשרויות ו/או קיום מנחים לפעילויות שונות. בנוסף נקבעים בבנק נהלים המבוססים על הנהלים המופצים ע"י החברה האם, למעט נהלים עצמאיים בנושאים היחודיים בבנק ונעשות הדרכות שוטפות ליישומם תוך שימת דגש על הנושאים המשפטיים הכרוכים בפעילות הבנק.

ג. דיווח על החשיפה לסיכונים משפטיים ורגולטוריים

- החשיפות לסיכונים משפטיים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך החשיפות" הרבעוני שנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת תפעול, נוסטרו וניהול סיכונים ובדירקטוריון.

- בעת אירוע מהותי בעל אפיונים משפטיים, כגון תביעה או התממשות סיכון תפעולי, מועבר למונהלת הסיכונים המשפטיים דיווח ביחס לאירוע. מנהלת הסיכון המשפטי ממליצה לגורמים העסקיים לפי הצורך על האמצעים שיש לנקוט על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון המשפטי שנוצר ונעזרת לשם כך בעורכי דין בלשכה המשפטית, בעובדי הביקורת הפנימית, קצין הציות ועובדי הבנק הרלוונטיים, בהתאם לצורך. אירועים מהותיים מדווחים באופן מיידי למנכ"ל הבנק.

ד. ניהול על בסיס קבוצתי של הסיכונים המשפטיים והרגולטוריים

המערך המשפטי של החברה האם פועל כיחידת המטה של הקבוצה בנושא ניהול הסיכונים המשפטיים, ובאחריותו הגדרת מדיניות ניהול הסיכונים המשפטיים הקבוצתיים.

חברות הבנות והבנק בניהן, הונחו ליישם, בשינויים המחוייבים, את מדיניות החברה האם בכל הנוגע לניהול הסיכונים המשפטיים כאמור, לקבל את ההכוונה המקצועית של ראש המערך המשפטי של החברה האם ולדווח לה, הן דיווח פרטני לפי הצורך והן דיווח תקופתי, על סיכונים משפטיים שאותרו על ידן. כמו כן הוקמה וועדה לניהול סיכונים משפטיים בקבוצה המתכנסת תקופתית ונידונים בה נושאים וחשיפות משפטיים מהותיים.

ניהול סיכוני ציות

א. כללי

הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים מחייבת את הבנקים לפעול לקיום ההוראות הצרכניות החלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.

סיכון ציות על פי הוראה זו נובע מאי עמידה בהוראות דין צרכניות, לרבות הוראות רגולטוריות צרכניות המחייבות את התאגיד הבנקאי - דהיינו, הוראות חוק ורשויות אשר חלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.

ב. מדיניות

דירקטוריון הבנק מאשר וקובע אחת לשנה את תוכנית העבודה של קצין הציות של הבנק. עיקרי תוכנית הציות כוללים את תפקידי ותחומי האחריות של קצין הציות, את הכלים והאמצעים לשם בקרה ותמיכה שוטפת בנושא הציות ואת מנגנוני הדיווח לשם אכיפת הציות.

ג. ניהול החשיפה

- לשם קיום ההוראה מונה קצין ציות, כפוף למנכ"ל, אשר אחראי גם ליישום החקיקה הקשורה במניעת הלבנת הון ומימון טרור.

יחידת הציות אחראית על ריכוז הבקרה בבנק לציות להוראות צרכניות בהתאם לתכנית הציות ותוכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים לכל מדרג הסמכויות בבנק, על ידי בחינת מוצרים חדשים ואו פעילויות חדשות, כמו גם ביצוע בקורות שוטפות על מוצרים ופעילויות קיימות כי הם תואמים את ההוראות הרגולטוריות השונות בתחום הצרכני ובתחום איסור הלבנת ההון. כחלק מתפקידה, בוחנת היחידה חוזרים ונהלים חדשים בהיבטי יחסי בנק-לקוח, טרם פרסומם.

- היחידה בודקת את קיום ההוראות הצרכניות ועוקבת באופן שוטף, בסיוע הלישכה המשפטית, אחר שינויים בחקיקה ובהוראות רגולטוריות, בזיקה להוראות צרכניות.
- בהתאם לנוהל בנקאי תקין 308, על הבנק לערוך סקר תשתיות ומיפוי הוראות צרכניות מדי חמש שנים.
- הבנק נסמך על סקר התשתיות אשר נערך על ידי החברה האם.
- לצד קצין הציות פועלים:

נאמני ציות בכל אחד מסניפי הבנק, אשר מתפקידם, בין היתר, לזהות ולאחר אירועים המצריכים דיווח או טיפול מיוחד של היחידה.

ועדת תיאום לאכיפת הציות אשר כוללת נציגים של יחידות הבנק השונות.

- כמו כן, מסתייעת המחלקה במטה הביקורת הפנימית של הבנק, ביחידה לפניות הציבור ובלשכה המשפטית.
- בבנק מבוצעים תהליכי הטמעה שוטפים בנושא הציות להוראות צרכניות על ידי קיום ימי עיון והדרכות לסניפים.

ד. דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווח קצין הציות להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל סיכום פעילות המחלקה, פירוט המלצות, פרטים ביחס להפרות של הוראות צרכניות שזוהו במהלך התקופה המדווחת והמלצות לגבי צעדים שיש לנקוט בגין ההפרות ומניעת הישנותן והיערכות הבנק ליישום הוראות צרכניות חדשות אם היו כאלה.
- אחת לשנה לפחות מדווח קצין הציות לדירקטוריון הבנק. הדיווח כולל, בין היתר, המלצות, פרטים על הפרות של הוראות צרכניות אשר זוהו במהלך התקופה והצעדים שנקטו לטיפול בהפרות, תוכנית עבודה שנתית לשנה הבאה.
- בנוסף, בתכנית הציות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דוחים מיידיים.

ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור

א. כללי

- סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרום התממשות של סיכון מוניטין.
- על המיגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין 411, חוזרים שונים ועוד.

ב. מדיניות

דירקטוריון הבנק מאשר את מסמך מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור של הבנק, אשר עקרונותיו נגזרים ממסמך המדיניות הקבוצתי.

ג. ניהול החשיפה

- בבנק פועלת יחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור, אשר מופקדת על יישום הוראות הדין בנושא זה ועל הטמעתן. בראש היחידה עומד הממונה על איסור הלבנת הון, המכהן אף כקצין הציות של הבנק.
- תפקידי האחראי על ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור כוללים, בין היתר:
- טיפול בדיווחי הסניפים על פעילות בלתי רגילה בחשבונות המתנהלים בבנק והעברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון.
- פיקוח ובקרה על פעילות הסניפים באמצעות המערכות הממוכנות והדוחות אשר בשימוש המחלקה, במטרה לאתר פעילות בלתי רגילה בחשבונות המתנהלים בבנק.
- הטמעה ויישום של דרישות וחובות איסור הלבנת הון ומימון טרור בקרב העובדים, וכן רענון הידע בנושא, באופן שוטף, באמצעות למידה ארגונית בכל הרבדים.

- לשם יישום החוק והטמעה קפדנית של הוראותיו מינה הבנק בסניפים ובחטיבה העיסוקית נאמני ציות המשמשים גם כנאמני איסור הלבנת הון האחראים על הפעילות השוטפת למניעת הלבנת הון ומימון טרור בהתאם למדיניות ולנהלים. לצד הממונה, פועל בבנק צוות איסור הלבנת הון, המתכנס אחת לרבעון ו/או על פי הצורך. בין חברי הצוות: מנהל מטה הסניפים בחטיבה הקמעונאית, נציג הלשכה המשפטית, נציג מטה הביקורת, נאמן הציות של החטיבה העסקית. עיקר תפקידי הצוות כוללים החלטה על הצורך בדיווח לרשות לאיסור הלבנת הון על פעילות בלתי רגילה ואירועים שאותרו בבנק וכן דיון בחשבונות בהם קיימת פעילות מורכבת על מנת לבחון ולקבל החלטה בדבר הצעדים שעל הבנק לנקוט.

- הבנק עורך ימי עיון מפעם לפעם לכל נאמני איסור הלבנת הון, כנסים למנהלים, הרצאות בסניפים עצמם וכן השתלמויות והדרכות לכלל העובדים במסגרת הקורסים במחלקת ההדרכה של הבנק. בנוסף, מקיים הבנק מבדק שנתי לבחינת הטמעת הוראות החוק בקרב העובדים. מהלכי ההדרכה שבוצעו הגבירו את המודעות לנושא.

- הבנק נוקט באופן שוטף במהלכים לאיתור וטיוב נתונים באמצעות דוחות בקרה המופצים לסניפים בצירוף הנחיות מתאימות.

- הלשכה המשפטית מבצעת מעקב אחר עדכוני חקיקה ווידוא מסירתם לאחראי על ניהול סיכוני איסור הלבנת הון וכן למתן תמיכה משפטית ככל שזו נדרשת על ידי האחראי, לקיום חובות האחראי ופעילות היחידה והבנק.

ד. דיווח על החשיפה

אחת לרבעון מדווח הממונה על איסור הלבנת הון להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל בין היתר התייחסות למוקדי סיכון שאותרו על ידי האחראי ודרכי הטיפול בהם.

אחת לשנה מדווח הממונה על איסור הלבנת הון לדירקטוריון הבנק. הדווח כולל, בין היתר, סיכום פעילות היחידה, פרוט המלצות, פרטים ביחס להפרת הוראות צרכניות אשר זוהו במהלך התקופה המדווחת והצעדים שנקטו לטיפול בהפרות וכן תכנית עבודה שנתיית. בנוסף, במדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידיים לדירקטוריון ולבנק ישראל.

להלן דרוג גורמי הסיכון שפורטו לעיל בהתאם להשפעת הסיכון הכוללת הגלומה בהם:

השפעת הסיכון הכוללת	תאור הסיכון	גורם הסיכון
בינונית	סיכון לפגיעה ברווחי הבנק ובהונו הנובע מאי יכולת של חייבים לעמוד בהתחייבויותיהם.	השפעה כוללת של סיכונים אשראי
בינונית	סיכון הנובע מפגיעה ביכולת ההחזר השוטפת ומהיקף הבטחונות ואפשרות מימושם בזמן סביר ותוך אבדן ערך ועלות מינמליים.	סיכון בגין איכות לווים ובטחונות
נמוכה	השפעות שיש לגורמי סיכון משותפים על ענף משק בעל מאפיינים דומים, על האפשרות לפגיעה ברווחי הבנק ובהונו.	סיכון בגין ריכוזיות ענפית
נמוכה	השפעות שיש לגורמי סיכון משותפים ללווים בעלי קשרי בעלות משותפים על האפשרות לפגיעה ברווחי הנק ובהונו.	סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים
נמוכה	סיכון לפגיעה ברווחי הבנק ובהונו כתוצאה משינוי בשווקים בהם פועל הבנק.	השפעה כוללת של סיכונים שוק
נמוכה	סיכון לפגיעה ברווחי הבנק ובהונו כתוצאה משינויים בשיעור הריבית בשוק	סיכון ריבית
נמוכה	חשיפה לפגיעה ברווחים ובהון כתוצאה משינוי בשיעור האינפלציה	סיכון אינפלציה
נמוכה	חשיפה לפגיעה ברווחים ובהון כתוצאה משינוי בשערי החליפין של מטבעות שונים בהם מושקע הון הבנק.	סיכון שער חליפין
נמוכה	סיכון להפסד כתוצאה מירידת ערכם של מניות.	סיכון מחירי מניות
נמוכה	סיכון לפגיעה ברווחי הבנק ובהונו כתוצאה מאי יכולת לעמוד בהתחייבויות העומדות לפרעון.	סיכון נזילות
בינונית	הסיכון לפגיעה ברווח ובהון כתוצאה מכשל בתהליכים, בתפקוד כח אדם, או אירוע חיצוני.	סיכון תפעולי
נמוכה	סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם.	סיכון משפטי
בינונית	סיכון לפגיעה ברווחים או בהון כתוצאה מחקיקה פוגעת.	סיכון רגולטורי
נמוכה	סיכון לפגיעה ברווח או בהון כתוצאה מפגיעה בתדמית הבנק אצל לקוחותיו, אצל גופים הקשורים עימו.	סיכון מוניטין
בינונית	סיכון לפגיעה ברווחים כתוצאה מהתנהלות מאורגנת של קבוצת לקוחות בקביעת מחירי השירות הבנקאי.	סיכון ריכוזיות קבוצת לקוחות

באזל II

א. רקע

ועדת באזל בנושא התכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון (להלן - "באזל II") פרסמה ביוני 2006 את המלצותיה שאמורות להיות מיושמות, בהתאם להנחיות של הבנקים המרכזיים בכל מדינה. ההנחיות מתייחסות לסיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים: **נדבך ראשון** - דרישות הון מזעריות, על פי הגישות השונות. **נדבך שני** - תהליך הערכה פנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק, מערכי הפיקוח, הבקרה והביקורת שמיישם הבנק, וסיבבתו העסקית. המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ומציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. הנ"ל כולל, בין היתר, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת ועיגון מסגרת מתודולוגית סדורה להערכת החשיפה למכלול הסיכונים, כחלק מתהליך בחינת הנאותות ההונית. התהליך כולל גם סיכונים שאינם נכללים בנדבך הראשון - לרבות: ריכוזיות אשראי, סיכון רבית בתיק הבנקאי, ועוד. **נדבך שלישי** - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור.

ב. הוראות בנק ישראל

ביום 5 בינואר 2009 פרסם בנק ישראל הוראת שעה בנושא: "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (להלן - "הוראת השעה", או "הוראת השעה באזל II") המבוססת על המלצות ועדת באזל בנושא התכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון, שפורסמו בספטמבר 2006.

לפי הוראת השעה יישום ההוראה חל ביום 31 בדצמבר 2009. בחודש יוני 2010 איגד בנק ישראל את הנחיות באזל II השונות במסגרת פרסום הוראות ניהול בנקאי תקין חדשות כמפורט בסעיף 7 להלן.

בשנת 2010 המשיך בנק ישראל לפרסם טיטות להתייעצות ופרסומים שונים, אשר נציין להלן את העיקריים שבהם:

1. משקל הסיכון לחובות של תאגידי בנקאיים: אימוץ החלופה של משקל סיכון נחות ברמה אחת ממשקל הסיכון שנגזר מדירוג המדינה, על פני משקל סיכון בהתאם לדירוג התאגידי הבנקאי.
2. ניהול נאות ופיקוח על מבחני קיצוץ-תרגום של מסמך ועדת באזל מחודש מאי 2009, כחלק ממאמצי הפיקוח על הבנקים לפעול לשדרוג מערך ניהול הסיכונים, הבקרה והממשל התאגידי.
3. קבוצות רכישה-אשראי שהועמד לקבוצת רכישה, המיועדת לבנות עשר יחידות דיור ומעלה, יסווג כחבות של תאגידי בענף הנדל"ן, וזאת עקב כך שאשראי שנלקח במסגרת קבוצות רכישה כרוך בסיכונים נוספים מעבר לסיכון בהעמדת אשראי לדיר "סטנדרטי", הן לחברי הקבוצה והן לתאגידי הבנקאי המממן פעילות זאת עד למסירת הדירות לדיירים (לאחר מכן הופך לאשראי לדירור).
4. מדיניות הון לתקופת ביניים - בתקופת הביניים, עד להתאמת ההוראות לשינויים שפורסמו על ידי ועדת באזל בנושא "חיזוק העמידות של הסקטור הבנקאי", על תאגידי בנקאי לאמץ יעד ל-31 בדצמבר 2010 ליחס הון ליבה, כהגדרתו בהוראת השעה, לפחות של 7.5%. בהיעדר אישור מראש מהמפקח על הבנקים, תאגידי בנקאי לא יחלק דיבידנדים אם אינו עומד ביעד הנ"ל או אם חלוקת הדיבידנד תגרום לכך שלא יעמוד ביעד.
5. מסגרת עבודה למדידה והלימות הון - דיבידנד לאחר תאריך המאזן - על פי הוראת ניהול בנקאי 202 כמפורט בסעיף 7 להלן, נקבע כי מעתה, סעיף עודפים, אשר נכלל בהון של תאגידי בנקאי, לא יכלול דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן.
6. בדיקה בנושא נאותות הדיווח לפיקוח על הלימות ההון - בנק ישראל מבקש שרואי החשבון יערכו בדיקה בנושא נאותות הדיווח לפיקוח על הלימות ההון לתאריך 31 בדצמבר 2010. יש להגיש לפיקוח על הבנקים את הממצאים עד ליום 1 במאי 2011.
7. בחודש יוני 2010 פרסם חוזר של המפקח על הבנקים אשר קובע הוראות ניהול בנקאי תקין חדשות בנושא מדידה והלימות הון. ההוראות ממצגות אליהן את תוכן הוראת השעה בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון". נוסח מסגרת העבודה פוצל להוראות ניהול בנקאי תקין חדשות, כדלהלן:
 - הוראת ניהול בנקאי תקין 201 - מבוא, תחולה וחישוב דרישות;
 - הוראת ניהול בנקאי תקין 202 - רכיבי ההון;
 - הוראת ניהול בנקאי תקין 203 - אופן חישוב ההון הנדרש בגין סיכון אשראי לפי גישה סטנדרטית;

- הוראת ניהול בנקאי תקין 204 - אופן חישוב ההון בגין סיכון אשראי לפי גישת הדירוגים הפנימיים;
 - הוראת ניהול בנקאי תקין 205 - הטיפול בעסקאות איגוח;
 - הוראת ניהול בנקאי תקין 206 - אופן חישוב דרישות ההון בגין סיכון תפעולי;
 - הוראת ניהול בנקאי תקין 208 - אופן חישוב דרישות ההון בגין סיכון שוק;
 - הוראת ניהול בנקאי תקין 211 - הנחיות לתהליך הערכת נאותות הלימות ההון בתאגידים הבנקאיים (הנדבך השני);
 חלק נוסף, הנדבך השלישי, המתווה את ההוראות והציפיות בנוגע למשמעת השוק (דרישות גילוי) מוזג לתוך קובץ הוראות הדיווח לציבור.

הוראות באזל 3

בחודש דצמבר 2010 פרסמה וועדת באזל לפיקוח בנקאי הוראות חדשות בנושא " מערכת בנקאית עמידה יותר" הכוללות התמקדות בהון המניית, שהוא המרכיב האיכותי ביותר של הון הבנק, וזאת על רקע כניסת מערכת הבנקאות העולמית למשבר עם רמה לא מספקת של הון באיכות גבוהה. המשבר חשף גם חוסר עיקביות בהגדרת ההון בעולם וחוסר גילוי מידע שהיה מאפשר לשוק למדוד ולהשוות באופן מלא את איכות ההון בעולם. במסגרת זו יחס הון הליבה יועלה בהדרגה מ- 2% ל- 7% עד לסוף שנת 2018. בנק ישראל קבע מדיניות הון לתקופת ביניים, לפיה יחס הון הליבה לא יפחת מ- 7.5% כבר בשנת 2010. כמו כן יחס הון רובד 1 יועלה בהדרגה מ- 4% ל- 8.5% עד סוף שנת 2018. בנק ישראל טרם קבע הוראות מחייבות בנושא.

ג. הערכות הבנק

הנדבך הראשון - לפי הוראות בנק ישראל, הבנק החל ליישם את הוראת באזל II החל מיום 31 בדצמבר 2009. סיכוני אשראי - הבנק מיישם בשלב זה את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל. סיכונים תפעוליים - הבנק החליט ליישם את הגישה הבסיסית (BIA). סיכוני שוק - הבנק בחר ליישם את הגישה הסטנדרטית. במסגרת זו נבחן הצורך בחישוב של הקצאת ההון הנדרשת בגין הסיכון הספציפי בתיק הסחיר.

הנדבך השני - על-פי הנחיית המפקח על הבנקים פטורות החברות הבנות הבנקאיות של הבנק הבינלאומי והבנק בכללן, מהגשת מסמך המרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) אולם עליהן לבצע תהליך פנימי לבחינת הנאותות ההונית. תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתוכניות אסטרטגיות עתידיות וזאת מעבר לדרישות ההון המינימאליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון.

בנוסף, נדרש במסגרת הנדבך השני, לבחון האם יש לבנק די אמצעים הוניים בכדי להתגונן בעת מצבי שפל ומשברים כלכליים העלולים להתרחש ולהשפיע על הבנק (Stress Tests and Stress Scenarios). תרחישי הקיצון מהווים כלי חשוב בהערכת הנאותות ההונית אליה נדרש הבנק.

במקביל, נדרש הפיקוח על הבנקים לבצע תהליך סקירה והערכה של ה- ICAAP של התאגידים הבנקאיים במסגרת תהליך ה- Supervisory Review and Evaluation Process (SREP), על מנת לקבוע אם ההון ויעדי ההון הולמים. במסגרת סקירה זו עשוי הפיקוח לדרוש מן הבנק תוספת הון או צעדי תיקון לרבות בדרך של חיזוק הממשל התאגידי ניהול הסיכונים והבקורות הפנימיים.

במהלך חודש פברואר 2011 אישרו ההנהלה והדירקטוריון של הבנק את המסמך המרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (מסמך ה-ICAAP) על בסיס נתוני ה-30 ביוני 2010. תשתית תהליך הנאותות ההונית שאושרה בחברה האם שימשה בסיס לתהליך הפנימי שבוצע בבנק בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי של הבנק. במסגרת תהליך זה, העריך הבנק את רמת ההון הנדרשת ממנו על מנת להלום את פרופיל הסיכון בפעילותו העסקית הנוכחית ובזו המתוכננת. המסמך הינו תוצר של מגוון תהליכים שבוצעו בבנק להעמקת זיהוי הסיכונים וצרכי ההון בגינם. תוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק מצביעות על כך שלבנק יש די הון לתמוך בסיכונים אליהם הוא חשוף הן במהלך עסקים רגיל והן תחת תרחישי קיצון.

כמו כן החליט דירקטוריון הבנק כי עד להשלמת תהליך בדיקת הנאותות על ידי הפיקוח (תהליך ה-SREP) לא יפחת יחס ההון הכולל של הבנק מ-13%.

בעקבות תיקונים בהפרשות להפסדי אשראי שביצע הבנק ברבעון הראשון של 2011 הנובעים מעדכון במקדמי ההפרשה הקבוצתית וביצוע התאמות בהתאם להבהרות להוראה שנתקבלו במהלך הרבעון, נרשמה הפחתה בהון רובד 1 ובעקבותיה הפחתה ביחס ההון בפועל. דירקטוריון הבנק דווח על החריגה. הוגש מתווה להשגת יעד ההון עד לתום השנה.

כחלק מהיערכות הבנק ליישום הוראות הנדבך השני ביצע הבנק את הפעולות והמהלכים כמפורט:

ערכת סקרי פערים ובניית מפת הפערים של הבנק;

- הבנק השלים את ביצועם של סקרי פערים ביחס ל- 14 עקרונות ה BIS כפי שנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.

- מתודולוגית סגירת הפערים שגובשה הינה מתודולוגיה קבוצתית, ככל הניתן, כך שביחס לכל פער שיהיה משותף לחברה האם ולבנק, הפתרון לסגירת הפער יגובש ויותווה ברמת הקבוצה ויועבר ליישום בבנק בהתאמות ובשינויים המתבקשים.

- הבנק ביצע התאמות במדיניות ניהול הסיכונים בתחומים שונים ובנהלים על בסיס הפערים שזוהו בסקרים.

- הנהלת הבנק אישרה תכנית עבודה תלת שנתית מונחית שיקולי הון, לסגירת הפערים שזוהו בסקרי הפערים.

הנדבך השלישי - דיווח מפורט של דרישות הגילוי הכלולות בהוראת השעה בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון.

מס' טבלה	גילוי כמותי	עמוד	גילוי איכותי	עמוד
-	-	-	-	-
1. טבלה 2	דוח על השינויים בהון העצמי	92	ביאור 4 לדוחות הכספיים - מבנה ההון	124
2. טבלה 3	א. הלימות ההון – הקצאת ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי ב. ביאור 4 לדוחות הכספיים- הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים	18	באזל II	49-51
3. טבלה 4 א', ב'	סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי	123	א. פרק החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם- סיכוני אשראי ב. מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים - הפרשה להפסדי אשראי	18-30 60-61
טבלה 4 ד'	התפלגות החשיפה לפי צד נגדי, ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי	21	-	-
טבלה 4 ה'	פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפרעון, ממין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי	21	-	-
טבלה 4 ו'	יתרות הפרשות להפסדי אשראי. תוספת ג' - סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק	26	-	-
טבלה 4 ח'	תנועה ביתרה להפסדי אשראי: באור 3 לדוחות הכספיים - הפרשה ספציפית להפסדי אשראי	80	-	-
4. טבלה 5	סיכון אשראי, גילוי לגבי התיקים המטופלים בהתאם לגישה הסטנדרטית לפני ואחרי הפחתות סיכון	117	ניהול סיכוני אשראי - הקצאת ההון בגין סיכוני אשראי	18
5. טבלה 7	הפחתת סיכון אשראי: גילויים בגישה הסטנדרטית	23-25	ניהול סיכוני אשראי - מדיניות ניהול מערך הבטחות	27-29
6. טבלה 8	גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי	27	א. ניהול סיכוני אשראי צד נגדי	31
7. טבלה 10	סיכון שוק - גילוי של תאגידים בנקאיים המשתמשים בגישה הסטנדרטית	32	החשיפה והניהול של סיכוני שוק	33-40
8. טבלה 12	-	33	ניהול הסיכונים התפעוליים	41-44
9. טבלה 13	-	-	א. דיון בגורמי סיכון	48
10. טבלה 14	סיכון רבית בתיק הבנקאי	37-38	החשיפה והניהול של סיכוני שוק – חשיפת הריבית	36-38

הפעילות העיסקית לפי מיגזרי פעילות

הבנק מרכז את פעילותו בחמישה מיגזרי פעילות עיקריים, חלוקה המבוססת על פי מאפייני הלקוחות הנכללים בכל אחד מן המיגזרים. שיוך הלקוחות למיגזר מהווה בסיס לניהול ולפיקוח ומתבצע באמצעות מערכי המיחשוב והניהול ביחידות העיסקיות. להלן פירוט מיגזרי הפעילות של הבנק:

תאור מפורט של מיגזרי הפעילות ואופן המדידה של פעילותם נכלל בדוח השנתי לשנת 2010.

להלן תמצית מידע לפי מיגזרי פעילות:

א. רווח נקי

לשנה שנתיימה		לשלושה חודשים שנתיימו			
ביום 31 בדצמבר		ביום 31 במרס			
שינוי	2010	שינוי	2010	2011	
אחוזים		אחוזים	מיליוני ש"ח		
-	(5.4)	-	(1.6)	0.6	מיגזר בנקאות אישית
293.3%	6.0	340.0%	1.0	4.4	מיגזר בנקאות פרטית
137.5%	12.8	144.4%	1.8	4.4	מיגזר עסקים קטנים
241.5%	10.6	113.3% *	3.0	6.4	מיגזר בנקאות עסקית
266.7%	9.0	(16.7%) *	7.2	6.0	מיגזר ניהול פיננסי
264.2%	33.0	91.2%	11.4	21.8	סך הכל

ב. סך ההכנסות

לשנה שנתיימה		לשלושה חודשים שנתיימו			
ביום 31 בדצמבר		ביום 31 במרס			
שינוי	2010	שינוי	2010	2011	
אחוזים		אחוזים	מיליוני ש"ח		
106.4%	269.9	12.5%	63.8	71.8	מיגזר בנקאות אישית
110.3%	134.5	10.1%	33.7	37.1	מיגזר בנקאות פרטית
111.0%	96.9	14.0% *	23.6	26.9	מיגזר עסקים קטנים
102.0%	65.1	(11.2%) *	18.7	16.6	מיגזר בנקאות עסקית
181.8%	25.3	(25.3%) *	15.4	11.5	מיגזר ניהול פיננסי
110.8%	591.7	5.6%	155.2	163.9	סך הכל

ג. יתרת פקדונות הציבור

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס			
שינוי	2010	שינוי	2010	2011	
אחוזים		אחוזים	מיליוני ש"ח		
1.5%	4,873.2	10.7%	4,470.0	4,946.2	מיגזר בנקאות אישית
4.3%	4,486.6	4.0%	4,498.2	4,678.1	מיגזר בנקאות פרטית
4.1%	912.2	15.5%	822.3	949.4	מיגזר עסקים קטנים
(14.4%)	1,311.3	(23.2%)	1,460.7	1,122.1	מיגזר בנקאות עסקית
(20.4%)	26.0	2.0%	20.3	20.7	מיגזר ניהול פיננסי
0.9%	11,609.3	3.9%	11,271.5	11,716.5	סך הכל

* סווג מחדש

ד. אשראי לציבור

ליום 31 בדצמבר			ליום 31 במרס		
שינוי	2010	שינוי	2010	2011	
אחוזים		אחוזים	מיליוני ש"ח		
1.0%	5,385.5	4.4%	5,210.9	5,439.3	מיגזר בנקאות אישית
1.8%	1,158.7	3.3%	1,142.2	1,179.8	מיגזר בנקאות פרטית
4.2%	1,374.1	5.0%	1,363.7	1,431.3	מיגזר עסקים קטנים
4.8%	2,156.9	22.0%	1,852.2	2,260.5	מיגזר בנקאות עסקית
	-		-	-	מיגזר ניהול פיננסי
2.3%	10,075.2	7.8%	9,569.0	10,310.9	סך הכל

פעילות קימעונאית

כללי

פעילות הסניפים והשלוחות וכן פעילות הבנקאות בתקשורת מתנהלת במסגרת החטיבה הקמעונאית. הכנסותיה מהוות כ-85% מהכנסות הבנק. החטיבה באמצעות הסניפים שבאחריותה מעניקה שירותים בנקאיים גם ללקוחות החטיבה העסקית. החטיבה מספקת שירותי בנקאות בין השאר בתחומי אשראי, יעוץ, בני"ע, ייעוץ פנסיוני ועוד.

החלוקה למיגזרי הפעילות מבוססת על סוגי הלקוחות, המוצרים והשירותים המותאמים להם. ככלל מכוונת פעילות החטיבה, כבעבר, לשמירת מעמדה הדומיננטי של הפעילות הקמעונאית בבנק בתחומי האשראי ובפעולות אחרות. בנוסף מתקיימת בחטיבה פעילות במיגזר עסקים קטנים המיועדת להרחבת בסיס הלקוחות והעמקת פעילות לקוחות קיימים.

מיגזרי הפעילות של החטיבה הקמעונאית הנם:

מיגזר הבנקאות האישית- המספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים למשקי בית.
מיגזר הבנקאות הפרטית- המספק מגוון שירותי בנקאות ויעוץ השקעות ללקוחות פרטיים בעלי עושר פיננסי בינוני עד גבוה, לרבות שירותי יעוץ בהשקעות.

מיגזר עסקים קטנים- מספק שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים קטנים המנצלים מסגרות אשראי בהיקף של עד כ-2.25 מיליון ש"ח.

הפעילות הקמעונאית כוללת את הבנקאות האישית, הבנקאות הפרטית והבנקאות העסקית. הפעילות מתבצעת באמצעות 41 יחידות בנקאות אישית, 25 יחידות של בנקאות פרטית ו-18 יחידות בנקאות עסקית. הממוקמות במערך הכולל 48 סניפים ושלוחות.

מיגזר בנקאות אישית
להלן תמצית הפעילות של מיגזר משקי הבית:

לשלושה חודשים שנסתיימו							
ביום 31 במרס 2010				ביום 31 במרס 2011			
כרטיסי סך הכל	קרטיסי אשראי	שוק ההון	בנקאות ופיננסים	כרטיסי סך הכל	קרטיסי אשראי	שוק ההון	בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			
59.4	1.2	0.1	58.1	38.9	1.2	0.2	37.5
(18.9)	(0.5)	-	(18.4)	9.1	(0.5)	-	9.6
23.3	4.0	4.7	14.6	23.8	4.9	4.9	14.0
63.8	4.7	4.8	54.3	71.8	5.6	5.1	61.1
0.1	-	-	0.1	3.9	-	-	3.9
(1.6)	1.7	1.2	(4.5)	0.6	2.5	1.4	(3.3)
5,153.8	-	-	5,153.8	5,481.5	-	-	5,481.5
4,958.2	-	-	4,958.2	5,466.9	-	-	5,466.9
4,796.7	-	-	4,796.7	4,857.6	-	-	4,857.6
1,234.8	-	1,234.8	-	1,503.3	-	1,503.3	-

רווח מפעילות מימון
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:

הכנסות תפעוליות ואחרות:

יתרה ממוצעת של נכסים
יתרה ממוצעת של התחייבויות
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
יתרה ממוצעת של ניירות ערך

שינויים בהיקף הפעילות של המיגזר וברווח הנקי שלו

ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם הרווח של מיגזר הבנקאות האישית ב- 0.6 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך 1.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. המעבר מהפסד לרווח מפעולות רגילות מושפע בעיקר מגידול בהכנסות מפעילות מימון הנובע הן מגידול בהיקף הפעילות והן מגידול ברווח הכולל.

הכנסות המיגזר ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמו ב- 71.8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 63.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 12.5%. הגידול נובע מגידול ברווח מפעילות מימון כאמור.

הפרשה להפסדי אשראי במיגזר ברבעון הראשון של שנת 2011 נערכה בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" והיא שונה מן הוראות שהיו תקפות בתקופות קודמות.

ההפרשה להפסדי אשראי הסתכמה ברבעון הראשון של שנת 2011 ב- 3.9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 0.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור ההפרשה להפסדי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2011 ביחס להיקף האשראי הממוצע מסתכם ב- 0.28% בהשוואה לשיעור של כ- 0.01% בתקופה המקבילה אשתקד. (בכל שנת 2010 הסתכם שיעור ההפרשה להפסדי אשראי ב- 0.29%).

ההוצאות במיגזר הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2011 ב- 67.0 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 66.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 0.9%.

ההיקף הממוצע של נכסי הציבור המנוהלים במיגזר הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2011 בכ- 7.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל- 6.2 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מיגזר הבנקאות הפרטית

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מיגזר הבנקאות הפרטית:

לשלושה חודשים שנסתיימו							
ביום 31 במרס 2010				ביום 31 במרס 2011			
קרטיסי		בנקאות		קרטיסי		בנקאות	
סך הכל	אשראי	שוק ההון	ופיננסים	סך הכל	אשראי	שוק ההון	ופיננסים
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			
רווח מפעילות מימון							
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי:							
28.6	0.2	0.4	28.0	(5.6)	0.3	0.6	(6.5)
(17.0)	0.0	-	(17.0)	20.7	(0.1)	-	20.8
מחיצוניים							
בינמגזרי							
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
22.1	1.7	17.2	3.2	22.0	2.1	16.8	3.1
33.7	1.9	17.6	14.2	37.1	2.3	17.4	17.4
(0.1)	-	-	(0.1)	0.1	-	-	0.1
הוצאות בגין הפרשה להפסדי אשראי							
1.0	0.4	5.0	(4.4)	4.4	0.6	5.0	(1.2)
רווח (הפסד) נקי							
1,127.7	-	-	1,127.7	1,167.8	-	-	1,167.8
יתרה ממוצעת של נכסים							
4,949.3	-	-	4,949.3	4,970.1	-	-	4,970.1
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
1,221.1	-	-	1,221.1	1,230.7	-	-	1,230.7
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון							
7,472.9	-	7,472.9	-	7,766.7	-	7,766.7	-
יתרה ממוצעת של ניירות ערך							

שינויים בהיקף הפעילות במיגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי במיגזר הבנקאות הפרטית, מסתכם ברבעון הראשון של שנת 2011 ב- 4.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה, גידול בשיעור של 340%.

הכנסות המיגזר ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמו ב- 37.1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-33.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה, גידול בשיעור של 10.1%. הגידול בהכנסות משקף בעיקר את השפעת עליית המרווח הפיננסי.

ההוצאות במיגזר הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2011 ב- 21.4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-22.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה, קיטון בשיעור של 3.1% המשקף יציבות בעלויות השכר וקיטון בהוצאות האחרות.

ההיקף הממוצע של נכסי הציבור המנוהלים במיגזר הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2011 ב- 12.7 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-12.4 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה, אשתקד.

מיגזר עסקים קטנים
להלן תמצית תוצאות הפעילות של מיגזר עסקים קטנים:

לשלושה חודשים שנתיים							
ביום 31 במרס 2010				ביום 31 במרס 2011			
סך הכל	קרטיסי אשראי	שוק ההון	בנקאות ופיננסים	סך הכל	קרטיסי אשראי	שוק ההון	בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			
רווח מפעילות מימון							
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי :							
21.5	0.1	-	21.4	23.6	0.1	0.2	23.3
(5.0)	-	-	(5.0)	(3.4)	-	-	(3.4)
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
7.1	0.3	1.0	5.8	6.7	0.6	0.8	5.3
-	-	-	-	-	-	-	-
23.6	0.4	1.0	22.2	26.9	0.7	1.0	25.2
2.3	-	-	2.3	2.7	-	-	2.7
1.8	0.1	0.3	1.4	4.4	0.3	0.4	3.7
1,345.2	-	-	1,345.2	1,370.4	-	-	1,370.4
874.9	-	-	874.9	1,002.1	-	-	1,002.1
1,258.8	-	-	1,258.8	1,180.9	-	-	1,180.9
270.0	-	270.0	-	283.4	-	283.4	-

שינויים בהיקף פעילות המיגזר וברווחיותו

הרווח הנקי במיגזר העסקים הקטנים, מסתכם ברבעון הראשון של שנת 2011 ב- 4.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 1.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 144.4%.

הכנסות המיגזר ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמו ב- 26.9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 23.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 14.0%, המתבטא כמו גם ביחידות אחרות בגידול ברווח מפעילות מימון המשקף עלייה ברווח הפיננסי.

ההפרשה להפסדי אשראי במיגזר ברבעון הראשון של שנת 2011 נערכה בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" והיא שונה מן הוראות שהיו תקפות בתקופות קודמות.

ההפרשה להפסדי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמה ב- 2.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 2.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור ההפרשה לחובות מסופקים ביחס ליתרת האשראי הממוצע ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם ב- 0.79% בהשוואה לשיעור של 0.69% בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות במיגזר הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2011 ב- 17.1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 18.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בסך של 6.0%.

ההיקף הממוצע של נכסי הציבור המנהלים במיגזר הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2011 ב- 1.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל- 1.1 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן תמצית הפעילות של מיגזר בנקאות עסקית (במיליוני ש"ח):

לשלושה חודשים שנתיים							
ביום 31 במרס 2010				ביום 31 במרס 2011			
קרטיסי		בנקאות		קרטיסי		בנקאות	
סך הכל	אשראי	שוק ההון	ופיננסים	סך הכל	אשראי	שוק ההון	ופיננסים
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			
רווח מפעילות מימון							
לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי (א):							
18.9	-	-	18.9	30.4	-	0.1	30.3
(4.7)	-	-	(4.7)	(17.7)	-	-	(17.7)
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
4.5	-	1.2	3.3	3.9	-	0.6	3.3
-	-	-	-	-	-	-	-
18.7	-	1.2	17.5	16.6	-	0.7	15.9
1.8	-	-	1.8	(3.3)	-	-	(3.3)
3.0	-	(0.0)	3.0	6.4	-	0.4	6.0
1,850.8	-	-	1,850.8	2,259.6	-	-	2,259.6
1,244.9	-	-	1,244.9	1,066.7	-	-	1,066.7
2,088.7	-	-	2,088.7	2,261.1	-	-	2,261.1
3,764.6	-	3,764.6	-	3,821.0	-	3,821.0	-

שינויים בהיקף הפעילות של המיגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המיגזר ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם ב- 6.4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 3.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד גידול בשיעור של 113.3%. הנובע מקיטון בהיקף ההפרשה להפסדי אשראי במיגזר.

הכנסות המיגזר ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמו ב- 16.6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 18.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 11.2% הנובע מירידה ברווח הפיננסי.

ההפרשה להפסדי אשראי במיגזר ברבעון הראשון של שנת 2011 נערכה בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" והיא שונה מן הוראות שהיו תקפות בתקופות קודמות. ההפרשה להפסדי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמה בקיטון בסך של 3.3 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאה בסך - 1.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות המיגזר ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמו ב- 11.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 11.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 5.0%.

היקף נכסי הציבור המנוהלים על ידי המיגזר ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם בכ- 4.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ- 5.0 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מיגזר הניהול הפיננסי

הרווח הנקי במיגזר הניהול הפיננסי ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכם ב- 5.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 7.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 18.1%.

הכנסות המיגזר ברבעון הראשון של שנת 2011 הסתכמו ב- 11.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 15.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ- 25.3% הירידה בהכנסות נובעת בעיקר מקיטון בהכנסות ממימוש ניירות ערך ומניירות ערך למסחר אשר הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2011 בכ- 3.9 מיליון ש"ח בהשוואה לכ- 9.9 מיליון ש"ח במקביל גדלו הכנסות המיגזר מפעילות שוטפת במכשירים פיננסיים אחרים.

להלן התפלגות תוצאות הפעילות בכרטיסי אשראי לפי מיגזרי פעילות:

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2011					
בנקאות					
סך הכל	בנקאות עיסקית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	בנקאות אישית	
1.0	-	0.1	0.2	0.7	רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
7.6	-	0.6	2.1	4.9	הכנסות תפעוליות ואחרות
8.6	-	0.7	2.3	5.6	סך ההכנסות
3.4	-	0.3	0.6	2.5	רווח נקי מפעולות רגילות

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2010					
בנקאות					
סך הכל	בנקאות עיסקית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	בנקאות אישית	
1.0	-	0.1	0.2	0.7	רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
6.0	-	0.3	1.7	4	הכנסות תפעוליות ואחרות
7.0	-	0.4	1.9	4.7	סך ההכנסות
2.2	-	0.1	0.4	1.7	רווח נקי מפעולות רגילות

להלן התפלגות תוצאות הפעילות בשוק ההון לפי מיגזרי פעילות:

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2011					
בנקאות					
סך הכל	בנקאות עיסקית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	בנקאות אישית	
1.1	0.1	0.2	0.6	0.2	רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
23.1	0.6	0.8	16.8	4.9	הכנסות תפעוליות ואחרות
24.2	0.7	1	17.4	5.1	סך ההכנסות
7.2	0.4	0.4	5.0	1.4	רווח נקי (הפסד) מפעולות רגילות

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2010					
בנקאות					
סך הכל	בנקאות עיסקית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	בנקאות אישית	
0.5	-	0	0.4	0.1	רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
24.1	1.2	1	17.2	4.7	הכנסות תפעוליות ואחרות
24.6	1.2	1	17.6	4.8	סך ההכנסות
6.5	(0.0)	0.3	5	1.2	רווח נקי מפעולות רגילות

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים קריטיים

כללי

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים שלדעת הנהלת הבנק המדיניות החשבונאית בהם היא קריטית, מפורטת בדוח הדירקטוריון לשנת 2010. המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים רבעוניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט להלן. פרטים מלאים בדבר השפעת השינוי במדיניות החשבונאית על תמצית הדוחות הכספיים ראה באור 1. ה'. ו-1. לתמצית הדוחות הכספיים.

1. יישום הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי ותיקון להוראות בנושא טיפול בחובות בעייתיים; (ראה באור 1.ה.1. ו-1.ו.1. לתמצית הדוחות הכספיים)

ההוראה מיושמת לגבי כל יתרות החוב, כגון, פיקדונות בבנקים, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה וכו'. אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות לגביהם לא נקבעו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים בדבר מדידת הפרשה להפסדי אשראי (כגון: אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וכד') מדווחים בספרי הבנק לפי יתרת חוב רשומה. יתרת החוב הרשומה מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב. יתרת החוב הרשומה אינה כוללת ריבית צבורה שלא הוכרה, או שהוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה. יובהר כי לפני 1 בינואר 2011 הבנק יישם כללים שונים לפיהם יתרת החוב בספרי הבנק כללה את מרכיב הריבית שנצברה לפני שהחוב סווג כחוב בעייתי שאינו נושא הכנסה. לאור זאת, יתרות אשראי שהוצגו בתקופות שלפני תקופת יישום ההוראה לראשונה אינן ברות השוואה ליתרות האשראי המדווחות לאחר תחילת יישומה. לגבי יתרות חוב אחרות, לגביהן קיימים כללים ספציפיים בדבר מדידה והכרה של הפרשה לירידת ערך (כגון: אגרות חוב) הבנק ממשיך ליישם את אותם כללי מדידה.

הפרשה להפסדי אשראי

הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, הבנק קבע נהלים הנדרשים לקיום, כחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים (כגון: התקשרויות למתן אשראי, מסגרות אשראי שלא נוצלו וערבויות).

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". כמו כן, הבנק בוחן את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי.

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי - הבנק בחר לזהות לצורך בחינה פרטנית חובות שסך יתרתם החוזית הינה מעל 1 מיליון ש"ח לאובליגנט, (אובליגנט-חשבון או קבוצת חשבונות שהבעלות עליהם זהה, או קיימים ביניהם קשרים עיסקיים מהותיים) חובות שהטיפול בגבייתם מתבצע באמצעות יחידות הגבייה בבנק וכן חובות שאורגנו מחדש. הפרשה פרטנית להפסדי אשראי מוכרת לגבי כל חוב שסווג כפגום. חוב מסווג כפגום כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. בכל מקרה, חוב מסווג כחוב פגום כאשר קרן או ריבית בגינם מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב גם מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גביה. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום.

ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי מוערכת בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהווים בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של החוב. כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר הבנק קובע שצפויה תפיסת נכס, ההפרשה הפרטנית מוערכת בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו חוב.

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי - מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. בשל מיעוט יחסי של מספר מקרי הכשל ביחס לאוכלוסיית החייבים בכל ענף ובשל מדגם סטטיסטי לא מייצג

החליט הבנק להשתמש בתוצאות חישוב המקדמים המתקבלות בחברה האם, למעט בענף משק פרטיים ובענפי משק "שירותים ציבוריים" ו"חשמל ומים". בענפים אלו משתמש הבנק במקדמים המבוססים על נתוני הבנק. השימוש בנתוני הבנק בענפים אלו נעשה על מנת לשקף בהפרשה את האופי העיסוקי השונה של הבנק בפעילות ענפים אלו. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי מחושבת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5 (ASC 450), טיפול חשבונאי בתלויות, בהתבסס על נוסחה המפורטת בהוראת שעה שקבע המפקח על הבנקים וזאת בתוקף עד וכולל יום 31 בדצמבר 2012. הנוסחה מבוססת על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים, בחלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי, בשנים 2008, 2009 ו-2010 וכן על שיעורי מחיקות חשבונאיות נטו שנרשמו בפועל החל מ-1 בינואר 2011. בנוסף לחישוב טווח שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים כאמור, לצורך קביעת שיעור ההפרשה הנאות הבנק לוקח בחשבון נתונים נוספים, לרבות מגמות בהיקפי האשראי בכל ענף ותנאים ענפיים, נתונים מקרו כלכליים, הערכת איכות כללית של האשראי לענף משק, שינויים בנפח ובמגמה של יתרות בפיגור ויתרות פגומות והשפעות השינויים בריכוזיות האשראי.

בהתאם להנחיות שנקבעו בהוראת השעה, החל מ-1 בינואר 2011 הבנק לא שומר הפרשה כללית ונוספת, אולם ממשיך לחשב את ההפרשה הנוספת ובודק כי בכל מקרה סכום ההפרשה הקבוצתית בתום כל תקופת דיווח לא יפחת מסכום ההפרשה הכללית והנוספת שהיו מחושבות לאותו מועד, ברוטו ממס.

ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5 (ASC 450). ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי עבור מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. שיעור המימוש לאשראי מחושב על ידי הבנק בהתבסס על מקדמי המרה לאשראי כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203, מדידה והלימות הון-סיכון אשראי- הגישה הסטנדרטית, בהתאמות מסוימות במקרים בהם קיים בבנק ניסיון עבר המצביע על שיעורי המימוש לאשראי.

הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בעייתיים בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום.

הכרה בהכנסה

במועד סיווג החוב כפגום הבנק מגדיר את החוב כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית ומפסיק לצבור בגינו הכנסות ריבית למעט האמור להלן לגבי חובות מסוימים שאורגנו מחדש. כמו כן, במועד סיווג החוב כפגום הבנק מבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו וטרם נגבו, ואשר הוכרו כהכנסה ברווח והפסד. החוב ממשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר ריבית, כל עוד לא בוטל לגביו הסיווג כחוב פגום. חוב אשר פורמאלי עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, יטופל כחוב פגום שצובר הכנסות ריבית. לגבי חובות שנבחנו ומופרשים על בסיס קבוצתי אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, הבנק אינו מפסיק צבירת הכנסות ריבית. חובות אלה כפופים לשיטות הערכה של הפרשה להפסדי אשראי שמבטיחות שהרווח של הבנק אינו מוטה כלפי מעלה. עמלות בגין איחור על חובות אלה נכללות כהכנסה במועד שבו נוצרה לבנק הזכות לקבלן מהלקוח, ובלבד שהגביה מובטחת באופן סביר.

ארגון מחדש של חוב בעייתי

חוב אשר פורמאלי עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב (בחלקו או במלואו). חובות שאורגנו מחדש, לרבות כאלה שטרם הארגון מחדש נבחנו על בסיס קבוצתי, יסווגו כחוב פגום ויוערכו על בסיס פרטני לצורך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי או מחיקה חשבונאית. לאור העובדה שהחוב שלגביו בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי לא יפרע בהתאם לתנאים החוזיים המקוריים שלו, החוב ממשיך להיות מסווג כחוב פגום גם לאחר שהחייב חוזר למסלול פירעון בהתאם לתנאים החדשים.

מחיקה חשבונאית

הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטני שנחשב כאינו בר גביה ובעל ערך נמוך כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים). לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם (ברוב המקרים מעל 150 ימי פיגור רצופים) ועל פרמטרים בעייתיים אחרים. יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בויתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

השפעת יישום ההוראה לראשונה בסך 21.4 מיליוני ש"ח (נטו ממס) נזקפה כהקטנת יתרת העודפים ל-1 בינואר 2011.

2. יישום תקן חשבונאות אמריקאי 157 (ASC 820 – 10) מדידת שווי הוגן (להלן – FAS 157) תקן חשבונאות אמריקאי 159 (ASC 825 – 10) חלופת השווי הוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (להלן FAS159) ועדכון תקינה חשבונאית 2010-06 ASU שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן. (ראה באור 1.ה.3. ו-1.ו.3. לתמצית הדוחות הכספיים).

בין שאר ההוראות הכלולות בתקן נדרש התאגיד הבנקאי לשקף את סיכון האשראי (credit risk) ואת הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי הוגן של חוב, לרבות מכשירים נגזרים, אשר הונפק על ידו ונמדד לפי שווי הוגן. סיכון אי ביצוע כולל את סיכון האשראי של התאגיד הבנקאי, אך לא מוגבל לסיכון זה בלבד. בהתאם להוראות המעבר לשנת 2011, נקבעו הנחיות ספציפיות בנוגע לנתונים שימשו בחישוב השווי הוגן של מכשירים נגזרים. כמו כן נקבע כי בדוחות כספיים רבעוניים ושנתיים בשנת 2011, תאגיד בנקאי אינו נדרש להשתמש במודלים מורכבים הכוללים תרחישים שונים של חשיפה פוטנציאלית כדי למדוד את רכיב סיכון האשראי שנכלל בשווי הוגן של מכשירים נגזרים. בהתאם להוראות הנ"ל ובתאום עם המפקח על הבנקים, במדידת שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים הנגזרים, ימשיך הבנק במתכונת שהיתה נהוגה בבנק עד ליום 31 בדצמבר 2010 אשר מתחשבת, בין היתר, גם במרכיב סיכון האשראי. הבנק יישם את הכללים שנקבעו במלואם החל מיום 1 בינואר 2012.

3. הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דוח כספי בנושא זכויות עובדים (ראה באור 1.ז.1. לתמצית הדוחות הכספיים)

ביום 27 במרס 2011 פורסמו הנחיות של הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. הנחיות קובעות מספר הבהרות בנוגע להערכת התחייבות בגין זכויות עובדים והנחיות בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים תוך דרישה לשיתוף אקטואר מוסמך, זיהוי ומיין התחייבויות בגין זכויות עובדים, קיום בקורות פנימיות לצורך הסתמכות על הערכת האקטואר ותיקופה וכן דרישות גילוי מסוימות.

לפי הנחיות, תאגיד בנקאי שצופה כי ישולמו לקבוצת עובדים הטבות מעבר לתנאים החוזיים, יביא בחשבון את שיעור העובדים שצפויים לעזוב (לרבות עובדים שצפויים לפרוש במסגרת תוכניות פרישה מרצון או בעת קבלת תנאים מועדפים אחרים) ואת ההטבות שהם צפויים לקבל בעת עזיבתם. ההתחייבות בגין תשלום פיצויי פיטורין לקבוצת העובדים תוצג בדוח הכספי בסכום הגבוה מבין סכום ההתחייבויות שיחושב על בסיס אקטוארי, המביא בחשבון את העלות הנוספת שצפוי שתיגרם לתאגיד הבנקאי בגין מתן הטבות כאמור, לבין סכום ההתחייבויות שמחושב כמכפלת השכר החודשי של העובד במספר שנות הוותק שלו, כנדרש בגילוי דעת 20 של לשכת רואי חשבון בישראל.

על הבנק ליישם את הנחיות החל מהדוחות הכספיים לתקופות שלאחר ה-1 בינואר 2011. השפעת היישום לראשונה תעשה בדרך של יישום למפרע. ביום 23 במאי 2011 דחה הפיקוח על הבנקים את מועד יישום הנחיות לראשונה ליום 1 באפריל 2011.

נכון למועד אישור הדוחות אין הבנק יכול לאמוד באופן מדויק את השפעת יישום הנחיות על הדוחות הכספיים.

פעילות הבנק בשוק ההון

הכנסות הבנק בשוק ההון מתבססות על פעילות לקוחותיו בני"ע בבורסה בת"א, מניירות ערך זרים, מפעילות במכשירים פיננסיים הנסחרים בבורסה ועמלות הפצה בקרנות נאמנות. ביום- 31 במרס 2011 הסתכם תיק ניירות הערך למשמרת בכ- 13.2 מיליארד ש"ח בהשוואה ליתרה של כ- 13.4 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010.

לקוחות נבחרים

היחידה ללקוחות נבחרים נותנת שירותי יעוץ ללקוחות נבחרים בעלי עושר פיננסי גבוה אשר מעונינים בפעילות דינמית בשוק ההון. ביחידה יועצים מקצועיים אשר נותנים ללקוחות שירות אישי ומקצועי בהשקעות.

"אוצרות" חברה לניהול תיקי השקעות בע"מ

החברה עוסקת בניהול תיקי השקעות ללקוחות פרטיים ומוסדיים בהתאם לרישיון הרשות לניירות ערך. סך הנכסים בתיקי ההשקעות של לקוחותיה בתום הרבעון הראשון של שנת 2011 דומה לזה שנרשם בתום שנת 2010. שיעור החזקת הבנק בחברה הוא 100%. הון החברה ליום 31 במרס 2011 הסתכם ב-14.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 14.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010. הבנק מנהל משא ומתן למכירת פעילות החברה לחברה בעלת פעילות דומה.

ייעוץ פנסיוני

הבנק נותן שירות של ייעוץ פנסיוני ללקוחותיו וללקוחות בנקים אחרים. לבנק יועצים פנסיוניים מנוסים ויועצים פיננסיים בעלי רישיון לייעוץ פנסיוני. הבנק משתמש במערכות לייעוץ פנסיוני אשר פותחו בבנק הבינלאומי (חברת האם). המערכות שפותחו תומכות בייעוץ במערך הפנסיוני, שירותי התפעול ניתנים ע"י מת"ף (חברה בת של הבנק הבינלאומי).

פעילות בבורסה לניירות ערך

פעילות הסליקה של הבנק עבור עצמו ועבור לקוחותיו מתבצעת באמצעות הבנק הבינלאומי.

משאבי אנוש

אוכלוסיית עובדי הבנק כוללת עובדים קבועים, עובדים זמניים, עובדים בחברות בת ועובדי חברות כח אדם. ממוצע מספר המשרות ברבעון הראשון של 2011 הסתכם ב- 899 משרות בהשוואה לממוצע שנתי של 914 בשנת 2010 ו- 906 משרות ביום 31 בדצמבר 2010.

גילוי בדבר המבקר הפנימי בבנק

הגילוי בדבר מבקר פנימי בבנק הינו כמפורט בדוח הדירקטוריון לשנת 2010 ולא חל בו שינוי. למעט המפורט להלן: ביום 17 במרץ 2011 פרש מר ניר אבל מתפקידו כמבקר הבנק, במקומו מונתה הגברת יעל רונן, רואת חשבון, למבקר הפנים של הקבוצה, בתוקף מיום 23 במאי 2011 (אושר ביום 15 במאי 2011 ע"י ועדת הביקורת). בתקופה שבין ה-18 במרץ 2011 ועד ה-22 למאי 2011 משמש מר קובי בן שושן, סגן המבקר הפנימי, כממלא מקום המבקר הפנימי. מבקרת הפנים הראשית הינה עובדת הבנק הבינלאומי ועומדת בתנאים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הביקורת הפנימית. המבקר הפנימית ועובדיה משמשים בתפקידי ביקורת בלבד, ללא ניגוד עניינים, ופועלים בהתאם להוראות מבקרת הפנים כאמור בסעיף 146 (ב) לחוק החברות, הוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית והוראות סעיף 8 לכללי הבנקאות.

עניינים אחרים

תביעות תלויות

דבר תביעות משפטיות ראה באור 2.ג.6) לדוחות הכספיים.

הסכמים מהותיים

בחודש מאי 2011 אושרו בדירקטוריון העקרונות על פיהם ישלם הבנק את עלות שירותי המיחשוב ואבטחת המידע שהוא מקבל מחברת מתף.

מתף מיחשוב ותפעול פיננסי הינה חברה בת בשליטה מלאה של הבנק הבינלאומי. מתף נותנת שירותי מיחשוב (פיתוח, תחזוקה, ציוד, קווי נתונים ועוד), שיטות ותהליכים (נהלים, חוזרים ועוד) ותפעול (מסלקה דואר ועוד). שירותי המיחשוב ניתנים לכל הבנקים בקבוצת הבנק הבינלאומי.

מתף תספק במסגרת ההתקשרות את שירותי המיחשוב והתפעול בהיקף ובסטנדרטים הנהוגים בקבוצת הבנק הבינלאומי. השירות יכלול את כל שירותי המחשב, הן בתכנה והן בחומרה, עדכוני גירסאות, תמיכה בהוראות הרגולציה ודווחים לציבור ולמפקח על הבנקים, תחזוקה וחיידוש הציוד בכל אתרי הבנק, אבטחת מידע והשקעות בפרוייקטים עתידיים.

הדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2011 כוללים הפרשות נאותות בגין האמור לעיל.

עמלות וריבית זכות

על שולחן הכנסת מונחות כיום הצעות חוק פרטיות שעניין מגבלות על גובה העמלות, סלי עמלות, איסור על חיוב סוגי אוכלוסיות בעמלות מסוימות, איסור על גביית סוגים מסויימים של עמלות וכיוב'. וכן הצעות חוק שעניין חיוב הבנקים לתשלום ריביות על יתרות זכות בחשבונות לקוחות.

הבנק עוקב אחר התפתחות הליכי החקיקה של ההצעות המצויות עדיין בשלבי חקיקה ראשוניים.

עיקרי שינויי חקיקה במערכת הבנקאית

חוק החברות (תיקון מס' 16) התשע"א – 2011

ב – 15 במרס 2011 פורסם תיקון החוק, העוסק בעיקר בממשל תאגידי בחברות ציבוריות. נקבעו, בין היתר, נורמות מומלצות בתחום הממשל התאגידי, הוארכה תקופת הכהונה של דירקטור חיצוני, שונו כללים מסוימים בעניין כשירות דירקטור חיצוני, הרכב ועדת ביקורת ותפקידיה ועוד. על הבנק כתאגידי פרטי חלות חלק מההוראות מתוך כך שהמחוקק החיל חלק מהוראות גם על חברה פרטית, או מתוך כך שהמפקח על הבנקים החיל זאת מכוח נוהל בנקאי 301 או מתוך כך שהבנק הינו חברה בת של חברה ציבורית. הבנק נערך להטמעת הוראות החוק בשיתוף עם חברת האם.

הוראת נוהל בנקאי תקין 357 – ניהול טכנולוגיית המידע

ב – 30 בינואר 2011 פורסם התיקון להוראה הכולל עדכונים במספר נושאים לאור שינויים טכנולוגיים וניסיון שנצבר מאז עדכונה האחרון בשנת 2003 (בין היתר עודכנו הוראות בעניין קישוריות לאינטרנט, הסכם מקוון לקבלת שירותים בקווי תקשורת אישור רשימת מוטבים עדכון פרטים אישיים בתקשורת ועוד). במסגרת התיקון עודכנו התנאים למשלוח הודעות באמצעות דואר אלקטרוני או באמצעות אתר הבנק.

לעניין אפשרות הבנק לשלוח הודעות מסויימות באמצעות דואר אלקטרוני/אתר הבנק במקום לשולחן בדואר (במקום שיש חובה כזו), מפנה ההוראה להוראות ניהול תנקי תקין 420 (מסירת מידע באמצעים אלקטרוניים) שפורסמה במקביל.

הבנק נערך להטמעת הוראות הנוהל בשיתוף עם חברת האם.

צו בנק ישראל (מידע בעניין עסקאות בנגזרות במטבע חוץ ובמכשירי חוק לטווח קצר) התשע"א – 2011

ביום 14 באפריל 2011 פרסם בנק ישראל צו המטיל חובות דיווח לבנק ישראל על עסקות המרה עתידית, עסקות החלף במטבע חוץ ועסקות באופציה עם תושבי ישראל או תושבי חוץ. הבנק יהיה פטור מחובה זו לגבי עסקאות שבגינן הוא מוסר כבר כיום דיווח שוטף גם אם במתכונת שונה. כמו כן הוטלו חובות דיווח על עסקות באגרות חוב של ממשלת ישראל, במק"מ ועסקות מכר חוזר בניירות ערך כאמור, עם תושבי חוץ או עבורם. החובות הוטלו גם על הלקוחות במיישרין, מעל סכום מסויים. הלקוחות רשאים למסור את דיווחיהם באמצעות הבנק. הצו יכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2011.

הבנק נערך ליישום הוראות הדין במסגרת הערכות קבוצתיות.

הוראת המפקח על הבנקים בעניין הלוואות לדיור בריבית משתנה

ביום 3 במאי 2011 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בנושא הלוואות לדיור בריבית משתנה. בהתאם להוראה נדרש תאגיד בנקאי לאשר הלוואה לדיור רק אם היחס בין חלק הלוואה לדיור בריבית משתנה לבין סך הלוואה לדיור אינו עולה על 33.3%. בהתאם להוראה יחול האמור בה על הלוואות שניתן להן אישור עקרוני מיום 5 במאי 2011 ואילך ועל הלוואות שהתאגיד הבנקאי אישר את מיחזרן החל מהמועד האמור (למעט מיחזור שבמסגרתו הוקטן משקל רכיב הלוואה לדיור בריבית משתנה וסכומו).

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים הינם מנכ"ל הבנק מר ישראל טראו והחשבונאי הראשי מר עופר סלפטר האחראי על החטיבה לחשבונאות.

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים המחילות את הוראות SOX302 מתכנסת ועדת גילוי, בראשות המנכ"ל ובהשתתפות כל מנהלי החטיבות בבנק וראי החשבון המבקרים של הבנק. הוועדה דנה בנושאים מהותיים שעשויה להיות להם השלכה על הנתונים בדוחות הכספיים וכן בליקויים שנתגלו במערך הבקרה על דווח כספי ומעקב אחר תיקונם. הדוחות הכספיים מוצגים לחברי וועדת הגילוי במלואם ומתקיים דיון בסוגיות מהותיות ובמדיניות החשבונאית שיש ליישם. דירקטוריון הבנק אחראי על בקרת העל בבנק ומאשר את הדוחות הכספיים של הבנק.

דירקטוריון הבנק קבע כי ועדת ביקורת ועסקאות עם אנשים קשורים, מאזן וחברות בנות (להלן: "ועדת הביקורת"), תבחן את הדוחות הכספיים ותמליץ בפניו על אישור הדוחות. הוועדה מונה 8 חברים, מהם 5 דירקטורים מקרב הציבור 3 מחברי הוועדה הם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. בדיוני הוועדה בנושא דוחות כספיים משתתפים, בנוסף לחבריה, גם ראי החשבון המבקרים של הבנק, סומך חייקין ראי חשבון ומופיעים בפניה המנכ"ל, מנהל החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי.

ועדת הביקורת דנה בנושאים הנוגעים לדוחות הכספיים של הבנק ובכלל זה, בהיקף ההפרשות לחובות מסופקים, בחוות דעתם של ראי החשבון המבקרים, המדיניות החשבונאית, שלמות הגילוי ונאותות הדווח ועוד.

במסגרת הליך אישור הדוחות, מקבלים הדירקטורים חברי ועדת הביקורת את טיוטת הדוחות הכספיים ודו"ח הדירקטוריון לפני ישיבת הוועדה וכן חומר עזר, מצגות ומידע נוסף. במהלך הישיבה המתכנסת לדיון בדוחות הכספיים, ניתנת לדירקטורים האפשרות להפנות שאלות לחברי ההנהלה המופיעים בפניה ולראי החשבון המבקרים של הבנק, ולהעיר את הערותיהם לדוחות קודם שימליצו בפני הדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים.

בין היתר, מקבלת ועדת הביקורת דווח ומקיימת דיון, על ליקויים וחולשות מהותיות בבקרה הפנימית על הדוחות הכספיים, אם וככל שנמצאו. כמו כן, מקבלת הוועדה דווח על כל תרמית, אם וככל שנמצאה, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד בבקרה הפנימית על הדווח הכספי, מידע זה נמסר גם ליו"ר הדירקטוריון, כנדרש בהוראה 645 להוראות הדווח לציבור של המפקח על הבנקים (הצהרה לגבי גילוי).

חברי הדירקטוריון מקבלים טיוטת הדוחות הכספיים לפני הישיבה הדנה בדוחות הכספיים.

בישיבה זו, משתתפים כל חברי הנהלת הבנק וראי החשבון המבקרים. במסגרת הדיון במליאה מציג המנכ"ל את תוצאות הפעילות שהוצגו בדוחות הכספיים וכן מידע מפורט ונתוני עזר נוספים. בדיון משיבים נושאי המשרה בבנק לשאלות הדירקטורים ככל שנשאלו. בתום הדיון מתקבלת החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק והסמכת יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל והחשבונאי הראשי לחתום על הדוחות הכספיים.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים זה מספר שנים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח כספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008. ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם Sarbanes-Oxley Act שנקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר ע"י ה-PCAOB.

לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחת בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי. הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 31 במרס 2011 את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו. בעקבות היישום לראשונה ביום 1 בינואר 2011 של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, חל במהלך הרבעון הראשון של שנת 2011 שינוי מהותי בתהליכי האיתור וההפרשה להפסדי אשראי ולפיכך חל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי. לצורך הכנת הדוחות הכספיים לרבעון הראשון במתכונת החדשה ולצורך חתימת המנכ"ל והחשבונאי הראשי על ההצהרה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי לרבעון הראשון, החל הבנק במיפוי של סביבת הבקרה הקשורה לתהליכים אלה. במהלך הכנת הדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2011 יושמו בקורות מפתח בנושאי איתור חובות בעייתיים והפרשה להפסדי אשראי הקשורות לשלמות הנתונים וסבירות התוצאות. עם זאת, המערכות הממוכנות החדשות שפותחו לצורך יישום הוראת חובות פגומים, כמו גם אפיונים חדשים למערכות קיימות, החלו לפעול לראשונה בשנת 2011 תוך חבלי לידה רבים בפעולתן וצורך בתיקונים ידניים רבים לתוצרי המערכות. הבנק פועל לתיקון מכלול הליקויים בהקדם האפשרי.

דירקטוריון הבנק קיים 4 ישיבות מליאה בתקופה ינואר - מרס 2011 ו-8 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

ישראל טראו
מנהל כללי

סמדר ברבר-צדיק
יו"ר הדירקטוריון

רמת גן, 22 במאי 2011

סקירת ההנהלה על מצבו העסקי של הבנק ותוצאות פעולותיו*

סקירת ההנהלה נערכה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו וכוללת הדיווחים הבאים:

תוספת א' שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד.

תוספת ב' חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית – מאוחד.

תוספת ג' סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק – מאוחד.

תוספת ד' חשיפות למדינות זרות – מאוחד.

* כל הפעילות בישראל בלבד.

סקירת ההנהלה תוספת א'

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד (1)

סכומים מדווחים
(במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנתיים ביום 31 במרס 2010				לשלושה חודשים שנתיים ביום 31 במרס 2011			
שיעור (3)	שיעור (הוצאה)	הכנסות (הוצאה)	כולל	שיעור (3)	שיעור (הוצאה)	הכנסות (הוצאה)	כולל
יתרה (2)	חדשית	הכנסות (הוצאות)	ממוצעת מימון	יתרה (2)	חדשית	הכנסות (הוצאות)	ממוצעת מימון
ממוצעת	ממוצעת	ממוצעת	ממוצעת	ממוצעת	ממוצעת	ממוצעת	ממוצעת
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מטבע ישראלי לא צמוד							
נכסים (א4,4)	121.5	11,467.6	4.31%	91.1	11,067.5	3.33%	91.1
השפעת נגזרים (3) ALM	0.5	46.5		4.6	207.4		4.6
סך כל הנכסים	122.0	11,514.1	4.31%	95.7	11,274.9	3.44%	95.7
התחייבויות (א4)	(23.2)	9,784.6	(0.95%)	(10.1)	9,222.6	(0.44%)	(10.1)
השפעת נגזרים (3) ALM	(6.3)	961.5		(7.1)	1,087.8		(7.1)
סך כל ההתחייבויות	(29.5)	10,746.1	(1.10%)	(17.2)	10,310.4	(0.67%)	(17.2)
פער הריבית			3.21%			2.89%	
מטבע ישראלי צמוד למדד							
נכסים (א4,4)	38.6	2,364.7	6.69%	0.4	2,136.7	0.07%	0.4
השפעת נגזרים (3) ALM	1.7	174.0		(1.5)	55.4		(1.5)
סך כל הנכסים	40.3	2,538.7	6.50%	(1.1)	2,192.1	(0.20%)	(1.1)
התחייבויות (א4)	(41.7)	2,415.1	(7.09%)	(0.6)	2,389.3	(0.10%)	(0.6)
השפעת נגזרים (3) ALM	-	4.2		-	-		-
סך כל ההתחייבויות	(41.7)	2,419.3	(7.07%)	(0.6)	2,389.3	(0.10%)	(0.6)
פער הריבית			(0.40%)			(0.03%)	
מטבע חוץ פעילות מקומית (5)							
נכסים (א4,4)	(0.4)	684.0	(0.23%)	(7.2)	704.8	(4.02%)	(7.2)
נגזרים מגזרים (3)	1.6	421.5		(8.8)	381.0		(8.8)
השפעת נגזרים (3) ALM	2.1	1,087.7		(31.7)	1,400.3		(31.7)
סך כל הנכסים	3.3	2,193.2	0.60%	(47.7)	2,486.1	(7.46%)	(47.7)
התחייבויות (א4)	2.0	1,408.1	0.57%	50.6	1,466.5	13.10%	50.6
נגזרים מגזרים (3)	(0.4)	450.5		(1.3)	408.1		(1.3)
השפעת נגזרים (3) ALM	0.4	342.5		1.7	575.2		1.7
סך כל ההתחייבויות	2.0	2,201.1	0.36%	51.0	2,449.8	8.07%	51.0
פער הריבית			0.34%			9.08%	

הערות לעמודים 68 עד 71 ראה עמוד 71.

סקירת ההנהלה תוספת א'

(המשך 1)

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד (1)

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2010				לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2011				
שיעור הכנסה (הוצאה) כולל		יתרה (2) חדשית ממוצעת		שיעור הכנסה (הוצאה) כולל		יתרה (2) חדשית ממוצעת		
לא השפעת נגזרים		ממוצעת מימון		לא השפעת נגזרים		ממוצעת מימון		
אחוזים		מיליוני ש"ח		אחוזים		מיליוני ש"ח		
סך הכל								
נכסים כספיים שהניבו								
2.45%	84.3	13,909.0		4.47%	159.7	14,516.3	(4,4)	הכנסות מימון
	(8.8)	381.0			1.6	421.5	(3)	נגזרים מגדרים
	(28.6)	1,663.1			4.3	1,308.2	ALM (3)	השפעת נגזרים
1.18%	46.9	15,953.1		4.14%	165.6	16,246.0		סך כל הנכסים
התחייבויות כספיות שגרמו								
1.21%	39.9	13,078.4		(1.86%)	(62.9)	13,607.8	(4)	הוצאות מימון
	(1.3)	408.1			(0.4)	450.5	(3)	נגזרים מגדרים
	(5.4)	1,663.0			(5.9)	1,308.2	ALM (3)	השפעת נגזרים
0.87%	33.2	15,149.5		(1.81%)	(69.2)	15,366.5		סך כל ההתחייבויות
2.05%	3.66%			2.33%	2.61%			פער הריבית
הכנסות מאופציות								
הכנסות בגין מכשירים								
נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים בגידור, ALM ונגזרים משובצים שהופרדו) עמלה מעסקי מימון								
	(1.0)				1.4			
	18.3				6.7		(6)	והכנסות מימון אחרות
	(0.2)				(0.6)			הוצאות מימון אחרות
	98.0				105.2			רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות בגין הפסדי אשראי								
רווח מפעילות מימון לאחר הוצאות בגין הפרשה להפסדי אשראי								
	4.1				3.4			
	93.9				101.8			

הערות לעמודים 68 עד 71 ראה עמוד 71.

סקירת ההנהלה תוספת א'

(המשך 2)

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד (1)

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנתיים		
ביום 31 במרס		
2010	2011	
יתרה (2)	יתרה (2)	
חדשית	חדשית	
ממוצעת	ממוצעת	
מיליוני ש"ח		
		סך הכל
		נכסים כספיים שהניבו
13,909.0	14,516.3	הכנסות מימון (א4)
		נכסים הנובעים ממכשירים
16.3	20.1	נגזרים (7)
65.9	63.5	נכסים כספיים אחרים (א4)
		הפרשה להפסדי אשראי
(23.7)	(63.2)	
13,967.5	14,536.7	סך כל הנכסים הכספיים
		התחייבויות כספיות שגרמו
13,078.4	13,607.8	הוצאות מימון (א4)
		התחייבויות הנובעות
51.2	52.4	ממכשירים נגזרים
159.1	151.1	התחייבויות כספיות אחרות (א4)
13,288.7	13,811.3	סך כל ההתחייבויות הכספיות
		עודף נכסים כספיים על
678.8	725.4	התחייבויות כספיות
179.0	139.3	נכסים לא כספיים
13.2	7.2	התחייבויות לא כספיות
844.6	857.5	סך כל האמצעים ההוניים

הערות לעמודים 68 עד 71 ראה עמוד 71.

סקירת ההנהלה תוספת א'

(המשך 3)

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד (1)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2010				לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2011			
שיעור שיעור (3) הכנסה הכנסה (הוצאה) (הוצאה)		יתרה (2) הכנסות ללא כולל (הוצאות) השפעת השפעת מימון נגזרים נגזרים		שיעור שיעור (3) הכנסה הכנסה (הוצאה) (הוצאה)		יתרה (2) הכנסות ללא כולל (הוצאות) השפעת השפעת מימון נגזרים נגזרים	
אחוזים		מיליוני דולר ארה"ב		אחוזים		מיליוני דולר ארה"ב	
7.01%		3.2		1.50%		0.7	
		187.2				187.6	
(3.2)		101.2		0.7		109.7	
(2.3)		371.9		1.6		291.2 ^א	
(1.39%)		660.3		2.05%		588.5	
(0.21%)		389.4		(0.52%)		385.8	
		108.4		(0.6)		119.3	
		152.9		(1.0)		77.6 ^א	
2.07%		3.4		(1.45%)		582.7	
0.68%		6.80%		0.60%		0.98%	

הערות לעמודים 68 עד 71:

- הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
- על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למיגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.
- מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.
- מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוספה/ (נוכחה) היתרה הממוצעת של רווחים/ (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר וכן של רווחים/ (הפסדים) בגין אגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון עצמי במסגרת רווח כולל מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן"

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרץ	
2010	2011
(0.2)	(5.5)
6.5	5.2
21.9	39.6
28.2	39.3

- למעט מכשירים נגזרים.
- למעט מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר.
- יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).
- בחישוב שיעורי הכנסה והוצאה נכללו יתרות חוב ויתרות התחייבות הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי.

סקירת ההנהלה תוספת ב'

חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 במרס 2011 - מאוחד

סכומים מדווחים
(במיליוני ש"ח)

עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 10 עד 20 שנה
מטבע ישראלי לא צמוד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
10,187.3	749.3	418.8	201.4	42.7	177.9	(0.8)
נכסים פיננסיים (1)						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט						
14.7	63.1	208.6	152.6	-	-	-
אופציות)						
3.9	-	-	-	-	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
10,205.9	812.4	627.4	354.0	42.7	177.9	(0.8)
סך כל השווי ההוגן						
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
9,006.9	322.6	482.8	155.1	37.6	57.3	2.9
התחייבויות פיננסיות (1)						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט						
608.9	242.0	263.7	248.7	-	-	-
אופציות)						
3.9	-	-	-	-	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
9,619.7	564.6	746.5	403.8	37.6	57.3	2.9
סך כל השווי ההוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית						
586.2	247.8	(119.1)	(49.8)	5.1	120.6	(3.7)
במגזר						
586.2	834.0	714.9	665.1	670.2	790.8	787.1
החשיפה המצטברת במגזר						

הערות לעמודים 72 עד 79 ראה עמוד 78.

31 בדצמבר 2010			31 במרס 2010			משך חיים		ללא		מעל 20 שנה
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	שיעור תשואה פנימי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	פרעון הוגן	
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים			
0.14	4.05%	12,069.9	0.21	3.05%	11,267.5	0.20	4.92%	11,909.1	132.5	-
0.41		181.7	0.05		372.2	0.65		439.0	-	-
-		3.5	2.38		40.6	-		3.9	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
(2) 0.15	4.05%	12,255.1	0.21	3.05%	11,680.3	(2) 0.21	4.92%	12,352.0	132.5	-
0.11	3.48%	10,364.9	0.20	2.87%	9,453.8	0.11	4.51%	10,064.9	-	(0.3)
0.36		1,126.1	0.28		1,445.2	0.37		1,363.3	-	-
-		3.5	0.05		42.4	-		3.9	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
(2) 0.14	3.48%	11,494.5	0.20	2.87%	10,941.4	(2) 0.14	4.51%	11,432.1	-	(0.3)
									-	-
										0.3
										787.4

סקירת ההנהלה תוספת ב'
 (המשך 1)

חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 במרס 2011 - מאוחד
 סכומים מדווחים
 (במיליוני ש"ח)

עם דרישה עד חודש 3 חודשים עד שנה	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל 10 עד 20 שנה	
מטבע ישראלי צמוד למדד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
57.3	51.5	225.7	799.5	499.3	582.6	107.4
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
-	-	150.9	-	-	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	-	-	-	-	-
57.3	51.5	376.6	799.5	499.3	582.6	107.4
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
52.9	69.3	318.3	848.8	733.0	454.3	48.0
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
-	-	-	49.1	-	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	-	-	-	-	-
52.9	69.3	318.3	897.9	733.0	454.3	48.0
סך כל השווי ההוגן						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים, נטו						
4.4	(17.8)	58.3	(98.4)	(233.7)	128.3	59.4
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר						
4.4	(13.4)	44.9	(53.5)	(287.2)	(158.9)	(99.5)

הערות לעמודים 72 עד 79 ראה עמוד 78.

31 בדצמבר 2010			31 במרס 2010			משך		ללא		
משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	תקופת פרעון	מכל 20 שנה
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים			
3.23	2.92%	2,436.0	3.46	1.93%	2,344.1	3.56	3.34%	2,345.6	22.3	-
0.59	-	101.5	0.84	-	101.6	0.78	-	150.9	-	-
-	-	-	-	-	41.2	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(2) 3.12	2.92%	2,537.5	3.29	1.93%	2,486.9	(2) 3.39	3.34%	2,496.5	22.3	-
3.24	2.06%	2,504.7	3.58	1.47%	2,594.5	3.27	2.68%	2,532.5	-	7.9
-	-	-	2.37	-	-	1.96	-	49.1	-	-
-	-	-	-	-	42.20	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(2) 3.24	2.06%	2,504.7	3.56	1.47%	2,636.7	(2) 3.24	2.68%	2,581.6	-	7.9
										(7.9)
										(107.4)

**סקירת ההנהלה תוספת ב'
(המשך 2)**

חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 במרס 2011 - מאוחד

סכומים מדווחים
(במיליוני ש"ח)

עם דרישה עד חודש 3 חודשים עד שנה	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 10 עד 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנה	עם דרישה עד חודש 3 חודשים עד שנה
מטבע חוץ (3)						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
-	173.4	105.6	100.3	16.9	56.3	233.8
נכסים פיננסיים (1)						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט						
-	-	-	4.6	37.2	580.3	830.3
אופציות)						
-	-	-	-	-	-	0.5
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
-	173.4	105.6	104.9	54.1	636.6	1,064.6
סך כל השווי ההוגן						
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
-	-	0.5	9.5	158.3	429.7	871.1
התחייבויות פיננסיות (1)						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט						
-	178.1	107.8	60.3	48.8	94.7	184.0
אופציות)						
-	-	-	-	-	-	0.5
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
-	178.1	108.3	69.8	207.1	524.4	1,055.6
סך כל השווי ההוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית						
-	(4.7)	(2.7)	35.1	(153.0)	112.2	9.0
במגזר						
(4.1)	(4.1)	0.6	3.3	(31.8)	121.2	9.0
החשיפה המצטברת במגזר						

הערות לעמודים 72 עד 79 ראה עמוד 78.

31 בדצמבר 2010			31 במרס 2010			שיעור		ללא	
משך חיים	שיעור	סך הכל שווי	משך חיים	שיעור	סך הכל שווי	משך חיים	תשואה פנימי	סך הכל שווי	תקופת פרעון
מוצע	תשואה פנימי	הוגן	מוצע	תשואה פנימי	שווי הוגן	מוצע	בשנים	הוגן	שנה
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים		
3.00	3.58%	631.0	3.00	4.04%	676.3	2.53	3.92%	687.1	0.8
0.12		1,451.0	0.13		1,916.7	0.10		1,452.4	-
-		0.3	1.72		1.1	-		0.5	-
-		-	-		-	-		-	-
(2) 0.99	3.58%	2,082.3	0.87	4.04%	2,594.1	(2) 0.88	3.92%	2,140.0	0.8
0.09	1.52%	1,425.3	0.12	0.39%	1,562.1	0.11	1.59%	1,469.1	-
2.85		653.6	2.05		985.1	2.60		673.7	-
-		0.3	-		0.1	-		0.5	-
-		-	-		-	-		-	-
(2) 0.96	1.52%	2,079.2	0.87	0.39%	2,547.3	(2) 0.89	1.59%	2,143.3	-
									-
									(4.1)

סקירת ההנהלה תוספת ב'
(המשך 3)

חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 במרס 2011 - מאוחד

סכומים מדווחים
(במיליוני ש"ח)

עם דרישה עד חודש	מעל עד חודש	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 שנים עד 5 שנים	מעל 5 שנים עד 10 שנים	מעל 10 שנים עד 20 שנים
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
10,478.4	857.1	661.4	1,101.2	647.6	933.9	106.6
נכסים פיננסיים (1)						
845.0	643.4	396.7	157.2	-	-	-
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
4.4	-	-	-	-	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
11,327.8	1,500.5	1,058.1	1,258.4	647.6	933.9	106.6
סך כל השווי ההוגן						
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
9,930.9	821.6	959.4	1,013.4	771.1	511.6	50.9
התחייבויות פיננסיות (1)						
792.9	336.7	312.5	358.1	107.8	178.1	-
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
4.4	-	-	-	-	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
10,728.2	1,158.3	1,271.9	1,371.5	878.9	689.7	50.9
סך כל השווי ההוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
599.6	342.2	(213.8)	(113.1)	(231.3)	244.2	55.7
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר						
599.6	941.8	728.0	614.9	383.6	627.8	683.5
החשיפה המצטברת במגזר						

הערות לעמודים 72 עד 79 :

1. למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
2. ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
3. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

31 בדצמבר 2010			31 במרס 2010					ללא		מעל 20 שנה
משך חיים	שיעור	סך הכל שווי הוגן	משך חיים	שיעור	סך הכל שווי הוגן	משך חיים	שיעור	סך הכל שווי הוגן	תקופת פרעון	
ממוצע	תשואה פנימי		ממוצע	תשואה פנימי		ממוצע	תשואה פנימי			
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים			
0.76	3.20%	15,136.9	0.86	2.52%	14,287.9	0.83	3.72%	14,941.8	155.6	-
0.18		1,734.2	0.14		2,390.50	0.27		2,042.3	-	-
-		3.8	-		82.9	0.55		4.4	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽²⁾ 0.70	3.20%	16,874.9	0.75	2.52%	16,761.3 ⁽²⁾	0.76	3.72%	16,988.5	155.6	-
0.66	2.23%	14,294.9	0.84	1.71%	13,610.4	0.68	2.86%	14,066.5	-	7.6
1.27		1,779.7	1.00		2,430.3	1.13		2,086.1	-	-
-		3.8	0.1		84.7	0.17		4.4	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽²⁾ 0.73	2.23%	16,078.4	0.86	1.71%	16,125.4 ⁽²⁾	0.73	2.86%	16,157.0	-	7.6
										(7.6)
										675.9

סקירת ההנהלה תוספת ג'

סיכון אשראי לפי ענפי משק – מאוחד

סכומים מדווחים
(במיליוני ש"ח)

פעילות בישראל בלבד

הפסדי אשראי (4)		ליום 31 במרס 2011						
		סיכון אשראי לציבור			סיכון אשראי חוץ-מאזני			
יורת ההפרשה	מחיקות חשבונאיות להפסדי אשראי	הוצאות בגין הפסדי אשראי	אשראי לציבור (1)	אשראי מסחרי בעייתי (1)	סיכון אשראי כולל (1)	אשראי חוץ-מאזני (2)	סיכון אשראי מאזני * (1)	
2.1	(2.9)	(0.5)	7.1	8.4	145.2	16.5	128.7	חקלאות
17.4	(2.9)	1.5	29.6	52.8	978.2	149.9	828.3	תעשייה
11.7	(12.7)	(2.1)	13.8	15.5	847.4	377.0	470.4	בינוי ונדל"ן
0.3	-	-	0.3	0.3	163.5	26.4	137.1	חשמל ומים
5.2	(0.8)	0.4	19.7	28.6	798.7	95.7	703.0	מסחר
								בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
0.4	(0.2)	0.4	6.7	10.2	137.0	23.9	113.1	תחבורה ואחסנה
1.6	(0.1)	0.3	2.6	22.1	197.7	27.0	170.7	תקשורת ושרותי מחשב
0.9	(0.6)	0.2	3.6	6.1	127.1	34.9	92.2	שרותים פיננסיים
0.4	0.2	0.1	0.3	0.3	114.8	12.9	101.9	שרותים עסקיים אחרים
3.3	(0.4)	0.1	7.0	10.2	404.0	65.0	339.0	שרותים ציבוריים וקהילתיים
0.4	0.5	(0.3)	3.5	4.6	727.1	93.3	633.8	אנשים פרטיים
25.8	0.7	3.3	45.9	-	10,914.5	4,141.7	6,772.8	סך הכל
69.5	(19.2)	3.4	140.1	159.1	15,555.2	5,064.2	10,491.0	רשויות מקומיות (5)
0.3	-	-	-	-	652.0	88.4	563.6	

*אשראי לציבור בסך 10,374.6 מיליון ש"ח, השקעה באגרות חוב של הציבור בסך 115.1 מיליון ש"ח ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים של הציבור בסך 1.3 מיליון ש"ח.

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (3) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין הציבור שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, למעט סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין אנשים פרטיים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (המוצגים בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) לרבות תאגידים שבשליטתם.

סקירת ההנהלה תוספת ג'

(המשך 1)

סיכון אשראי לפי ענפי משק – מאוחד

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

פעילות בישראל בלבד

ליום 31 במרס 2010 **					
ההוצאה השנתית		סיכון	סיכון	סיכון	
בגין הפרשה	ספציפית	אשראי	אשראי	אשראי	
יתרות	לחובות	כולל	חוץ-	אשראי	
חובות	מסופקים	לציבור	מאזני (2)(5)	מאזני (1)(5)	
בעייתיים (3)(5)					
35.2	0.2	139.8	16.1	123.7	חקלאות
63.5	1.5	1,035.7	207.5	828.2	תעשייה
16.9	(0.8)	582.8	272.4	310.4	בינוי ונדל"ן
0.3	-	175.2	98.4	76.8	חשמל ומים
28.2	(0.5)	749.5	160.2	589.3	מסחר
11.3	-	134.1	22.6	111.5	בתי מלון, שרותי הארחה
25.5	-	177.5	30.4	147.1	תחבורה ואחסנה
9.9	(0.3)	129.2	28.5	100.7	תקשורת ושרותי מחשב
1.5	(0.1)	75.4	14.2	61.2	שרותים פיננסיים
23.8	(0.2)	472.4	108.4	364.0	שרותים עסקיים אחרים
3.3	(0.2)	575.9	45.2	530.7	שרותים ציבוריים וקהילתיים (1)
131.3	4.5	10,657.6	4,104.2	6,553.4	אנשים פרטיים (1)
350.7	4.1	14,905.1	5,108.1	9,797.0	סך הכל
0.4	-	521.6	127.5	394.1	רשויות מקומיות (4)

- (1) אשראי לציבור בסך 9,592.7 מיליון ש"ח, השקעה באגרות חוב של הציבור בסך 203.2 מיליון ש"ח ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים של הציבור בסך 1.1 מיליון ש"ח.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בבטחונות המותרים בניכוי לצורך מגבלות של חבות לווה ושל קבוצת לווים, כולל רכיב סיכון חוץ מאזני.
- (4) לרבות תאגידים שבשליטתם.
- (5) סיכון האשראי ויתרת החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

** ביום 1 בינואר 2011 אימץ הבנק לראשונה את הוראת המפקח על הבנקים בדבר מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לשנים קודמות לא הוצגו מחדש, ולכן הנתונים ליום 31 במרס 2011 אינם ברי השוואה לנתוני ה-31 במרס 2010 המוצגים לעיל. להסברים נוספים לגבי השפעת האימוץ לראשונה של ההוראה ראה באור 2.1.1. לתמצית הדוחות הכספיים.

סקירת ההנהלה תוספת ג'
(המשך 2)

סיכון אשראי לפי ענפי משק – מאוחד

סכומים מדווחים
(במיליוני ש"ח)

פעילות בישראל בלבד

ליום 31 בדצמבר 2010 **					
ההוצאה התקופתית		סיכון	סיכון	סיכון	
בגין הפרשה	ספציפית	אשראי	אשראי	אשראי	
יתרות	לחובות	כולל	חוץ-	אשראי	
חובות	מסופקים	לציבור	מאזני (2)(5)	מאזני (1)(5)	
בעייתיים (3)(5)					
9.4	1.2	145.1	14.1	131.0	חקלאות
54.2	4.5	1,039.5	170.1	869.4	תעשייה
19.2	(1.4)	813.6	401.8	411.8	בינוי ונדל"ן
0.3	-	123.9	5.1	118.8	חשמל ומים
33.9	2.7	772.2	122.5	649.7	מסחר
11.7	0.2	131.8	21.0	110.8	בתי מלון, שרותי הארחה
8.6	(0.1)	209.9	49.2	160.7	תחבורה ואחסנה
15.8	0.2	143.5	30.3	113.2	תקשורת ושרותי מחשב
0.8	(0.1)	126.7	12.7	114.0	שרותים פיננסיים
13.0	(1.9)	338.6	52.4	286.2	שרותים עסקיים אחרים
6.0	0.7	727.9	88.6	639.3	שרותים ציבוריים וקהילתיים
129.0	18.3	10,828.5	4,071.5	6,757.0	אנשים פרטיים (1)
301.9	24.3	15,401.2	5,039.3	10,361.9	סך הכל
-	-	616.2	55.4	560.8	רשויות מקומיות (4)

- (1) אשראי לציבור בסך 10,099.3 מיליון ש"ח, השקעה באגרות חוב של הציבור בסך 262.0 מיליון ש"ח ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים של הציבור בסך 0.6 מיליון ש"ח.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בבטחונות המותרים בניכוי לצורך מגבלות של חבות לווה ושל קבוצת לווים, כולל רכיב סיכון חוץ מאזני.
- (4) לרבות תאגידים שבשליטתם.
- (5) סיכון האשראי ויתרת החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

** ביום 1 בינואר 2011 אימץ הבנק לראשונה את הוראת המפקח על הבנקים בדבר מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לשנים קודמות לא הוצגו מחדש, ולכן הנתונים ליום 31 במרס 2011 אינם ברי השוואה לנתוני ה-31 בדצמבר 2010 המוצגים לעיל. להסברים נוספים לגבי השפעת האימוץ לראשונה של ההוראה ראה באור 2.1. לתמצית הדוחות הכספיים.

סקירת ההנהלה תוספת ד'

חשיפות למדינות זרות – מאוחד

סכומים מדווחים
(במיליוני ש"ח)

מידע בדבר כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון לפי באזל III, לפי הנמוך.

בימים 31 במרס 2011, 31 במרס 2010 ו-31 בדצמבר 2010 לא קיימת חשיפה למדינות זרות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן עולה על 1% מסך נכסי המאוחד או על 20% מההון, לפי הנמוך.

הצהרה

אני, ישראל טראו מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "הבנק"), לרבעון שנסתיים ביום 31 במרס 2011 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדוח הכספי (1). וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח. וכן,
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דוח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה על דוח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדוח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. וכן,
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו. וכן,
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הראשון שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

ישראל טראו - מנכ"ל

22 במאי 2011

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

הצהרה

אני, עופר סלפטר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "הבנק"), לרבעון שנסתיים ביום 31 במרס 2011 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדוח הכספי (1). וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח. וכן,
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דוח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה על דוח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדוח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. וכן,
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו. וכן,
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הראשון שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

עופר סלפטר - חשבונאי ראשי

22 במאי 2011

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".
85

דוחות כספיים

תוכן העניינים

עמוד

87

דוחות סקירה של רואי החשבון המבקרים

89

מאזן

90

דוח רווח והפסד

92

דוח על השינויים בהון העצמי

93

דוח על תזרימי המזומנים

94

באורים לדוחות הכספיים

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק אוצר החייל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק אוצר החייל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן – "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 31 במרץ 2011 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 4.1.1. לדוחות הכספיים בדבר התאמה בדרך של הצגה מחדש (Restatement) של הדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2010 וליום 31 בדצמבר 2010 על מנת לשקף בהם למפרע את השפעת יישום תקן חשבונאות בינלאומי IAS 17 (בדבר חכירות).

תמצית מאזן מאוחד
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)	ליום 31 במרס		באור	
	2010	2011		
		(לא מבוקר)		נכסים
2,850.0	2,944.4	2,370.1		מזומנים ופקדונות בבנקים
1,964.1	1,571.2	2,015.5	2	ניירות ערך
(1),(2) 10,317.8	(1),(2) 9,791.7	10,374.6	3	אשראי לציבור
(1),(2) (242.6)	(1),(2) (222.7)	(63.7)	3	הפרשה להפסדי אשראי
10,075.2	9,569.0	10,310.9		אשראי לציבור נטו
13.0	1.4	4.3		אשראי לממשלה
(3) 127.0	(3) 138.9	122.9		בניינים וציוד
(2) 12.8	(2) 12.4	15.4	7	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(3) 68.9	(3) 73.7	107.0		נכסים אחרים
15,111.0	14,311.0	14,946.1		סך כל הנכסים
				התחייבויות והון
11,609.3	11,271.5	11,716.7		פקדונות הציבור
522.9	167.7	225.7		פקדונות מבנקים
246.8	180.8	251.7		פקדונות הממשלה
557.6	595.3	652.1		כתבי התחייבות נדחים
(2) 58.2	(2) 53.8	59.3	7	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(1),(2) 1,243.2	(1),(2) 1,187.1	1,179.9		התחייבויות אחרות
14,238.0	13,456.2	14,085.4		סך כל ההתחייבויות
(3) 872.3	(3) 854.1	859.9		הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
0.7	0.7	0.8		זכויות שאינן מקנות שליטה
873.0	854.8	860.7		סך כל ההון
15,111.0	14,311.0	14,946.1		סך כל ההתחייבויות והון

(1) ביום 1 בינואר 2011 אימץ הבנק לראשונה את הוראת המפקח על הבנקים בדבר מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. מספרי השוואה לשנים קודמות לא הוצגו מחדש, ולכן הנתונים ליום 31 במרס 2011 אינם ברי השוואה לנתונים המסומנים ב-(1) בשנת 2010. להסברים נוספים לגבי השפעת האימוץ לראשונה של ההוראה ראה באור 2.1.1. להלן.
(2) הנתונים סווגו מחדש כדי להתאים לכתורות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת. ראה באור 1. להלן.
(3) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של תקני חשבונאות בינלאומיים (IFRS) בנושא חכירות (IAS17).

עופר סלפטר
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

ישראל טראו
מנהל כללי

מדר ברבר-צדיק
יו"ר הדירקטוריון

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		באור
	2010 (לא מבוקר)	2011	
רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי			
373.9	98.0	105.2	8
24.7	4.1	3.4	3
רווח מפעילות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי			
349.2	93.9	101.8	
הכנסות תפעוליות ואחרות			
215.1	56.3	56.5	
-	-	2.0	
2.7	0.9	0.2	
217.8	57.2	58.7	
הוצאות תפעוליות ואחרות			
281.5	73.3	71.4	
94.2	24.9	20.9	
137.1	33.6	33.6	
512.8	131.8	125.9	
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים			
54.2	19.3	34.6	
21.2	7.9	12.9	
33.0	11.4	21.7	
רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים			
רווח מפעולות רגילות			
33.0	11.4	21.7	
-	-	(0.1)	
33.0	11.4	21.6	
רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים לפני			
-	-	0.2	
רווח נקי:			
33.0	11.4	21.9	
-	-	(0.1)	
33.0	11.4	21.8	

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד (המשך)
 סכומים מדווחים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר <u>2010</u> (מבוקר)	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס		
	<u>2010</u> (לא מבוקר)	<u>2011</u> (לא מבוקר)	
			רווח למניה בש"ח
			רווח למניה רגילה בת 0.0001 ש"ח
0.26	0.09	0.17	רווח נקי
			רווח למניית בכורה בת 0.001 ש"ח
2.60	0.90	1.72	רווח נקי
			רווח למניית יסוד בת 0.005 ש"ח
13.01	4.49	8.59	רווח נקי

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס
2011

סך כל ההון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן		הון המניות הנפרע	קרן הון מפרמיה
				זמינים למכירה	לפי שווי הוגן		
873.0	0.7	872.3	(1) 490.3	4.2	358.7	19.1	
(לא מבוקר)							
(21.4)	-	(21.4)	(21.4)				
851.6	0.7	850.9	468.9	4.2	358.7	19.1	
21.9	0.1	21.8	21.8	-	-	-	
(15.4)	-	(15.4)	-	(15.4)	-	-	
(4.1)	-	(4.1)	-	(4.1)	-	-	
6.7	-	6.7	-	6.7	-	-	
860.7	0.8	859.9	490.7	(8.6)	358.7	19.1	

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס
2010

סך כל ההון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן		הון המניות הנפרע	קרן הון מפרמיה
				זמינים למכירה	לפי שווי הוגן		
839.6	0.7	838.9	(1) 457.3	3.8	358.7	19.1	
(לא מבוקר)							
11.4	-	11.4	11.4	-	-	-	
15.7	-	15.7	-	15.7	-	-	
(9.7)	-	(9.7)	-	(9.7)	-	-	
(2.2)	-	(2.2)	-	(2.2)	-	-	
854.8	0.7	854.1	468.7	7.6	358.7	19.1	

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר
2010

סך כל ההון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן		הון המניות הנפרע	קרן הון מפרמיה
				זמינים למכירה	לפי שווי הוגן		
839.6	0.7	838.9	(1) 457.3	3.8	358.7	19.1	
(מבוקר)							
33.0	-	33.0	33.0	-	-	-	
19.0	-	19.0	-	19.0	-	-	
(18.4)	-	(18.4)	-	(18.4)	-	-	
(0.2)	-	(0.2)	-	(0.2)	-	-	
873.0	0.7	872.3	490.3	4.2	358.7	19.1	

(1) הוצג מחדש בגין יישום למפרע של תקן חשבונאות בינלאומי (IFRS) בנושא חכירות (IAS17), ראה באור 4.1.1.
(2) ראה באור 2.1.1. להלן.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 2010	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2010	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2011
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת			
רווח נקי לתקופה	33.0 (מבוקר)	11.4 (לא מבוקר)	21.8
התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת			
הוצאות בגין הפסדי אשראי (אשתקד - הפרשה לחובות מסופקים)	31.1	5.7	5.2
הפסד (רווח) ממכירה ומשערוך ניירות ערך זמינים למכירה ומוחזקים לפדיון	19.0	14.2	(3.5)
הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר	(1.4)	(0.3)	0.1
שערך כתבי התחייבות נדחים	26.1	3.4	12.8
פחת בניינים וציוד	27.6	9.2	4.6
מיסים נדחים, נטו	(3.7)	0.4	(9.5)
שינוי בעודף העתודה על היעודה לפיצויי פרישה חלקם של בעלי מניות חיצוניים בחברות שאחדו	2.4	(3.0)	5.3
	-	-	0.1
מזומנים, נטו, מפעילות שוטפת	134.1	41.0	36.9
תזרימי מזומנים מפעילות בנכסים			
פקדונות בבנקים, נטו	91.3	(89.8)	(116.6)
רכישת אג"ח המוחזקות לפדיון	(78.4)	(72.6)	(77.2)
רכישת ניירות ערך זמינים למכירה	(1,898.3)	(736.5)	(306.8)
תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה	85.9	43.7	11.8
תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה	1,106.8	376.0	299.5
ניירות ערך למסחר, נטו	1.3	0.7	0.8
אשראי לציבור, נטו	(717.9)	(186.3)	(265.2)
אשראי לממשלה, נטו	(11.1)	0.5	8.7
רכישת בניינים וציוד	(8.7)	(2.2)	(0.8)
תמורה ממכירת בניינים וציוד	-	-	0.5
נכסים אחרים, נטו	24.8	14.5	(15.8)
מזומנים, נטו, לפעילות בנכסים	(1,404.3)	(652.0)	(461.1)
תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות ובהון			
פקדונות הציבור, נטו	195.3	(142.5)	107.4
פקדונות מבנקים, נטו	425.5	70.3	(297.2)
פקדונות הממשלה, נטו	58.6	(7.4)	4.9
הנפקת כתבי התחייבות נדחים	50.0	50.0	90.0
פדיון כתבי התחייבות נדחים	(65.2)	(4.8)	(8.3)
התחייבויות אחרות, נטו	58.2	10.9	(68.9)
מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) בהתחייבויות ובהון	722.4	(23.5)	(172.1)
קלטון במזומנים ושווה מזומנים	(547.8)	(634.5)	(596.3)
יתרת מזומנים ושווה מזומנים לתחילת התקופה	3,384.4	3,384.4	2,836.6
יתרת מזומנים ושווה מזומנים לסוף התקופה	2,836.6	2,749.9	2,240.3

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1- מדיניות חשבונאית

א. כללי

בנק אוצר החייל בע"מ, (להלן "הבנק"), הינו תאגיד בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים המאוחדים של הבנק ליום 31 במרס 2011 כוללים את אלה של הבנק ושל חברות הבנות שלו. תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים המאוחדים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי רבעוני של תאגיד בנקאי, ובהתאם ל- IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים, ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותם ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 (להלן: "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיפים ה' ו-ו' להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד.

תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים המאוחדים אושרה לפרסום ע"י דירקטוריון הבנק ביום 22 במאי 2011.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

תמצית דוחות כספיים אלה הוכנה באופן המפורט להלן:

1. בנושאים שבליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב אשר אומצו במסגרת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.
2. בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות אליהם. התקינה הבינלאומית מיושמת על פי העקרונות המפורטים להלן:
 - במקרים שבהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, הבנק מטפל בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;
 - במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, הבנק פועל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;
 - במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
 - במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;
 - במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים המאוחדים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

באור 1- מדיניות חשבונאית (המשך 1)

ד. שינוי סיווג

בעקבות היישום לראשונה של תקני חשבונאות מסוימים והוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיף ה' להלן) סעיפים מסוימים במסגרת הדוחות הכספיים ומספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לכתורות הסעיפים ולדרישות הדיווח בתקופה השוטפת. בפרט, סווגו מחדש:

פריטים שנכללו בתמצית מאזן מאוחד:

- נתוני אשראי לציבור, נטו ליום 31 במרס 2010 וליום 31 בדצמבר 2010 סווגו מחדש כדי להתאים להצגה בסכום ברוטו החל מיום 1 בינואר 2011.

- נכסים בגין מכשירים נגזרים בסך של 12.4 מיליוני ש"ח ושל 12.8 מיליוני ש"ח, אשר במאזנים ליום 31 במרס 2010 וליום 31 בדצמבר 2010, בהתאמה, נכללו במסגרת נכסים אחרים, הוצגו במאזן ליום 31 במרס 2011 בשורה נפרדת.

- התחייבויות בגין מכשירים נגזרים בסך של 53.8 מיליוני ש"ח ושל 58.2 מיליוני ש"ח, אשר במאזנים ליום 31 במרס 2010 וליום 31 בדצמבר 2010, בהתאמה, נכללו במסגרת התחייבויות אחרות, הוצגו במאזן ליום 31 במרס 2011 בשורה נפרדת.

ה. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מהתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:

1. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי ותיקון להוראות בנושא טיפול בחובות בעייתיים.
2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים והפרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) שמתייחסות ליישום תקנים אלו.
3. תקן חשבונאות אמריקאי 157 (ASC 820-10), מדידת שווי הוגן (להלן: "FAS 157"), תקן חשבונאות אמריקאי 159 (ASC 825-10), חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (להלן: "FAS 159") ועדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-06, שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה:

1. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי ותיקון הוראות בנושא טיפול בחובות בעייתיים

בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מ- 1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות

ההוראה מיושמת לגבי כל יתרות החוב, כגון, פיקדונות בבנקים, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה וכו'. אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות לגביהם לא נקבעו בהוראות, הדיווח לציבור כללים ספציפיים בדבר מדידת הפרשה להפסדי אשראי (כגון: אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וכד') מדווחים בספרי הבנק לפי יתרת חוב רשומה. יתרת החוב הרשומה מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב. יתרת החוב הרשומה אינה כוללת ריבית צבורה שלא הוכרה, או שהוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה. יובהר כי לפני 1 בינואר 2011 הבנק יישם כללים שונים לפיהם יתרת החוב בספרי הבנק כללה את מרכיב הריבית שנצברה לפני שהחוב סווג כחוב בעייתי שאינו נושא הכנסה. לאור זאת, יתרות אשראי שהוצגו בתקופות שלפני תקופת יישום ההוראה לראשונה אינן ברות השוואה ליתרות האשראי המדווחות לאחר תחילת יישומה. לגבי יתרות חוב אחרות, לגביהן קיימים כללים ספציפיים בדבר מדידה והכרה של הפרשה לירידת ערך (כגון: אגרות חוב) הבנק ממשיך ליישם את אותם כללי מדידה.

באור 1- מדיניות חשבונאית (המשך 2)

היישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

1. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי ותיקון הוראות בנושא טיפול בחובות בעייתיים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי

הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, הבנק קבע נהלים הנדרשים לקיום, כחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים (כגון: התקשרויות למתן אשראי, מסגרות אשראי שלא נוצלו וערבויות).

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". כמו כן, הבנק בוחן את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי.

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי - הבנק בחר לזהות לצורך בחינה פרטנית חובות שסך יתרם החוזית הינה מעל 1 מיליון ש"ח, חובות שהטיפול בגבייתם מתבצע באמצעות יחידות הגבייה בבנק וכן חובות שאורגנו מחדש. הפרשה פרטנית להפסדי אשראי מוכרת לגבי כל חוב שסווג כפגום. חוב מסווג כפגום כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהבנק לא

יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. בכל מקרה, חוב מסווג כחוב פגום כאשר קרן או ריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב גם מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גביה. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום.

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי - הבנק בחר לזהות לצורך בחינה פרטנית חובות שסך יתרם החוזית הינה מעל 1 מיליון ש"ח לאובליגנט (אובליגנט- חשבון או קבוצת חשבונות שהבעלות עליהם זהה או קיימת ביניהם קשרים עסקיים מהותיים). חובות שהטיפול בגבייתם מתבצע באמצעות יחידות הגבייה בבנק וכן חובות שאורגנו מחדש. הפרשה פרטנית להפסדי אשראי מוכרת לגבי כל חוב שסווג כפגום. חוב מסווג כפגום כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. בכל מקרה, חוב מסווג כחוב פגום כאשר קרן או ריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב גם מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גביה. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום.

ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי מוערכת בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של החוב. כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר הבנק קובע שצפויה תפיסת נכס, ההפרשה הפרטנית מוערכת בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו חוב.

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי - מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. בשל מיעוט יחסי של מספר מקרי הכשל ביחס לאוכלוסיית החייבים בכל ענף ובשל מדגם סטטיסטי לא מייצג החליט הבנק להשתמש בתוצאות חישוב המקדמים המתקבלות בחברה האם, למעט בענף משק פרטיים ובענפי משק "שירותים ציבוריים" ו"חשמל ומים". בענפים אלו משתמש הבנק במקדמים המבוססים על נתוני הבנק. השימוש בנתוני הבנק בענפים אלו נעשה על מנת לשקף בהפרשה את האופי העיסקי השונה של הבנק בפעילות ענפים אלו.

ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי מחושבת בהתאם לכללים שנקבעו ב- FAS 5 (ASC 450), טיפול חשבונאי בתלויות, בהתבסס על נוסחה המפורטת בהוראת שעה שקבע המפקח על הבנקים וזאת בתוקף עד וכולל יום 31 בדצמבר 2012. הנוסחה מבוססת על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים, בחלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי, בשנים 2008, 2009 ו- 2010 וכן על שיעורי מחיקות חשבונאיות נטו שנרשמו בפועל החל מ- 1 בינואר 2011. בנוסף לחישוב טווח שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים כאמור, לצורך קביעת שיעור ההפרשה הנאות

באור 1- מדיניות חשבונאית (המשך 3)

ה. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

1. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי ותיקון הוראות בנושא טיפול בחובות בעייתיים (המשך)

הבנק לוקח בחשבון נתונים נוספים, לרבות מגמות בהיקפי האשראי בכל ענף ותנאים ענפיים, נתונים מקרו כלכליים, הערכת איכות כללית של האשראי לענף משק, שינויים בנפח ובמגמה של יתרות בפיגור ויתרות פגומות והשפעות השינויים בריכוזיות האשראי.

בהתאם להנחיות שנקבעו בהוראת השעה, החל מ- 1 בינואר 2011 הבנק לא שומר הפרשה כללית ונוספת, אולם ממשיך לחשב את ההפרשה הנוספת ובודק כי בכל מקרה סכום ההפרשה הקבוצתית בתום כל תקופת דיווח לא יפחת מסכום ההפרשה הכללית והנוספת שהיו מחושבות לאותו מועד, ברוטו לפני מס.

ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו ב- FAS 5 (ASC 450). ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי עבור מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. שיעור המימוש לאשראי מחושב על ידי הבנק בהתבסס על מקדמי המרה לאשראי כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203, מדידה והלימות הון- סיכון אשראי- הגישה הסטנדרטית, בהתאמות מסוימות במקרים בהם קיים בבנק ניסיון עבר המצביע על שיעורי המימוש לאשראי.

הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בעייתיים בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום.

הכרה בהכנסה

במועד סיווג החוב כפגום הבנק מגדיר את החוב כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית ומפסיק לצבור בגינו הכנסות ריבית, למעט האמור להלן לגבי חובות מסוימים שאורגנו מחדש. כמו כן, במועד סיווג החוב כפגום הבנק מבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו וטרם נגבו, ואשר הוכרו כהכנסה ברווח והפסד. החוב ממשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר ריבית, כל עוד לא בוטל לגביו הסיווג כחוב פגום. חוב אשר פורמאלי עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, יטופל כחוב פגום שצובר הכנסות ריבית. לגבי חובות שנבחנו ומפורשים על בסיס קבוצתי אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, הבנק אינו מפסיק צבירת הכנסות ריבית. חובות אלה כפופים לשיטות הערכה של הפרשה להפסדי אשראי שמבטיחות שהרווח של הבנק אינו מוטא כלפי מעלה.

עמלות בגין איחור על חובות אלה נכללות כהכנסה במועד שבו נוצרה לבנק הזכות לקבלן מהלקוח, ובלבד שהגביה מובטחת באופן סביר.

ארגון מחדש של חוב בעייתי

חוב אשר פורמאלי עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב (בחלקו או במלואו). חובות שאורגנו מחדש, לרבות כאלה שטרם הארגון מחדש נבחנו על בסיס קבוצתי, יסווגו כחוב פגום ויוערכו על בסיס פרטני לצורך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי או מחיקה חשבונאית. לאור העובדה שהחוב שלגביו בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי לא יפרע בהתאם לתנאים החוזיים המקוריים שלו, החוב ממשיך להיות מסווג כחוב פגום גם לאחר שהחייב חוזר למסלול פירעון בהתאם לתנאים החדשים.

באור 1- מדיניות חשבונאית (המשך 4)

ה. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

1. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי ותיקון הוראות בנושא טיפול בחובות בעייתיים (המשך)

מחיקה חשבונאית

הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטני שנחשב כאינו בר גביה ובעל ערך נמוך כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים). לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם (ברוב המקרים מעל 150 ימי פיגור רצופים) ועל פרמטרים בעייתיים אחרים. יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בויתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי

2.1 IAS 21, השפעת השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ

עסקאות במטבע חוץ

עסקאות במטבע חוץ מתורגמות למטבעות הפעילות הרלוונטיים של הבנק ושלוחותיו לפי שער החליפין שבתוקף בתאריכי העסקאות. נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום. הפרשי שער בגין הפריטים הכספיים הינו ההפרש שבין העלות המופחתת במטבע הפעילות לתחילת השנה, כשהוא מתואם לריבית האפקטיבית ולתשלומים במשך השנה, לבין העלות המופחתת במטבע חוץ מתורגמת לפי שער החליפין לסוף השנה.

נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבעות חוץ והנמדדים לפי שווי הוגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום בו נקבע השווי ההוגן. הפרשי שער הנובעים מתרגום למטבע הפעילות מוכרים ברווח והפסד, פרט להפרשים הנובעים מתרגום למטבע הפעילות של מכשירים פיננסיים הוניים לא כספיים המסווגים כזמינים למכירה, התחייבויות פיננסיות המגדרות השקעות בפעילות חוץ, הלוואות לפעילות חוץ המהוות חלק מההשקעה נטו בפעילות החוץ, או גידורי תזרים מזומנים, אשר מוכרים ברווח כולל אחר. פריטים לא כספיים הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף למועד העסקה.

באור 1- מדיניות חשבונאית (המשך 5)

היישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי

2.2 IAS 16, רכוש קבוע (בניינים וציוד)

הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. העלות כוללת יציאות הניתנות לייחוס במישרין לרכישת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר העבודה הישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לכך שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד הקשור, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה. כמו כן, בהתאם להוראות הדיווח לציבור הבנק מסווג בסעיף בניינים וציוד את העלויות בגין נכסי תוכנה שנרכשו או עלויות שהווננו כנכס בגין תוכנות שפותחו באופן פנימי לשימוש עצמי.

פריט רכוש קבוע שנרכש תמורת פריט לא כספי אחר במסגרת עסקה בעלת מהות מסחרית, מוכר לפי שווי הוגן. כאשר לחלקי רכוש קבוע משמעותיים (לרבות עלויות של בדיקות תקופתיות משמעותיות) יש אורך חיים שונה, הם מטופלים כפריטים נפרדים (רכיבים משמעותיים) של הרכוש הקבוע.

רווח או הפסד מגרעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה מגרעת הנכס לערכו בספרים, ומוכרים נטו, בסעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מיסים" בדוח רווח והפסד.

עלויות עוקבות

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע מוכרת כחלק מהערך בספרים של אותו פריט אם צפוי כי ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בחלק שהוחלף יזרמו אל הבנק ואם עלותו ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך בספרים של החלק שהוחלף נגרע. עלויות תחזוקה שוטפות של פריטי רכוש קבוע נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

פחת

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר-פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר של הנכס.

פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר. נכסים חכורים מופחתים על פני התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה ותקופת השימוש בנכסים. קרקעות שבבעלות הבנק אינן מופחתות.

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת כספים ומותאמים בעת הצורך.

באור 1- מדיניות חשבונאית (המשך 6)

היישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי

2.3 IAS17, חכירות

חכירות, לרבות חכירות של קרקעות ממינהל מקרקעי ישראל או מצדדים שלישיים אחרים בהן נושא הבנק באופן מהותי בכל הסיכונים והתשואות מהבנק, מסווגות כחכירות מימוניות. בעת ההכרה לראשונה נמדדים הנכסים החכורים בסכום השווה לנמוך מבין השווי ההוגן והערך הנוכחי של דמי החכירה המינימאליים העתידיים. תשלומים עתידיים למימוש אופציה להארכת תקופת החכירה מול מנהל מקרקעי ישראל אינם מוכרים כחלק מהנכס וההתחייבות המתייחסת מאחר והם מהווים דמי חכירה מותנים, הנגזרים משווי ההוגן של הקרקע במועדי החידוש העתידיים של הסכם החכירה. לאחר ההכרה לראשונה, מטופל הנכס בהתאם למדיניות החשבונאית הנהוגה לגבי נכס זה.

יתר החכירות מסווגות כחכירות תפעוליות, כאשר הנכסים החכורים אינם מוכרים במאזן של הבנק.

דמי חכירה ששולמו מראש למינהל מקרקעי ישראל בגין חכירות של קרקעות המסווגות כחכירות תפעוליות מוצגים במאזן כהוצאות מראש, ונזקפים לדוח רווח והפסד לאורך תקופת החכירה. תקופת החכירה וסכומי ההפחתות מביאים בחשבון אופציה להארכת תקופת החכירה, במידה ובמועד ההתקשרות בחכירה היה וודאי באופן סביר שהאופציה תמומש.

תשלומים במסגרת חכירה תפעולית נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תמריצי חכירה שנתקבלו מוכרים כחלק בלתי נפרד מסך כל הוצאות החכירה לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה.

תשלומי חכירה מינימאליים, המשתלמים במסגרת חכירה מימונית, נחלקים בין הוצאות המימון לבין הפחתת יתרת ההתחייבות. הוצאת המימון מוקצית לכל תקופה מתקופת החכירה, כך שמתקבל שיעור ריבית תקופתית קבוע על היתרה הנותרת של ההתחייבות. תשלומי החכירה המינימאליים מתעדכנים, בגין דמי חכירה מותנים, כאשר ההתניה מתבררת.

קביעה אם הסדר מכיל חכירה

בתחילת ההסדר או בעת בחינתו מחדש, הבנק קובע אם הסדר הוא חכירה או אם הוא מכיל חכירה. נכס ספציפי כפוף לחכירה אם קיום ההסדר תלוי בשימוש בנכס או בנכסים ספציפיים. הסדר מעביר זכות לשימוש בנכס אם הוא מעביר את הזכות לשלוט בשימוש בנכס.

תשלומים ותמורה אחרת שנדרשים לפי ההסדר מופרדים בתחילת ההסדר או בעת הבחינה מחדש לתשלומים עבור החכירה ולרכיבים אחרים על בסיס השווי ההוגן היחסי שלהם.

לגבי חכירה מימונית, אם אין זה מעשי להפריד את התשלומים באופן מהימן הבנק מכיר בנכס ובהתחייבות בסכום השווה לשווי ההוגן של נכס הבסיס. בתקופות עוקבות ההתחייבות מופחתת עם ביצוע התשלומים ומוכרת הוצאת מימון גלומה בגין ההתחייבות תוך שימוש בשיעור הריבית התוספתית של הרוכש.

באור 1- מדיניות חשבונאית (המשך 7)

היישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי (המשך)

2.4. IFRS 3 (2008), צירופי עסקים, IAS 27 (2008), דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים, IAS 28, השקעות בחברות כלולות ו- IAS 31, זכויות בעסקאות משותפות

בסיס האיחוד

בשל היישום לראשונה של IFRS 3 (2008) ו- IAS 27 (2008), הבנק שינה את המדיניות החשבונאית המיושמת בטיפול בצירופי עסקים ועסקאות עם זכויות שאינן מקנות שליטה.

צירופי עסקים

הבנק מיישם לגבי כל צירופי העסקים את שיטת הרכישה (acquisition method).

מועד הרכישה הינו המועד בו הרוכשת משיגה שליטה על הנרכשת. שליטה היא הכוח לקבוע את המדיניות הפיננסית והתפעולית של חברה כדי להשיג הטבות מפעילויותיה. בבחינת קיום השליטה נלקחות בחשבון זכויות הצבעה פוטנציאליות שניתן לממשן באופן מיידי. הבנק מפעיל שיקול דעת בקביעת מועד הרכישה ובאם השליטה התקבלה.

הטיפול בצירופי עסקים שאירעו לאחר 1 בינואר 2011

עבור רכישות אשר אירעו לאחר ה- 1 בינואר 2011, הקבוצה מכירה במוניטין למועד הרכישה לפי השווי ההוגן של התמורה שהועברה, לרבות סכומים שהוכרו בגין זכויות כלשהן שאינן מקנות שליטה בנרכשת, וכן השווי ההוגן למועד הרכישה של זכויות הוניות בנרכשת שהוחזקו קודם לכן על ידי הרוכשת, בניכוי הסכום נטו שיוחס ברכישה לנכסים הניתנים לזיהוי שנרכשו ושל ההתחייבויות שניטלו.

הרוכש מכיר במועד הרכישה בהתחייבות תלויה שניטלה בצירוף עסקים אם קיימת מחויבות בהווה שנובעת מאירועי העבר ושוויה ההוגן ניתן למדידה באופן מהימן.

במידה והבנק מבצע רכישה במחיר הזדמנותי (רכישה הכוללת מוניטין שלילי), הוא מכיר ברווח שנוצר כתוצאה מכך בדוח רווח והפסד במועד הרכישה, זאת לאחר שבוצעה בדיקה נוספת של הייחוס לנכסים ולהתחייבויות של הישות הנרכשת.

התמורה שהועברה כוללת את השווי ההוגן של הנכסים שהועברו לבעלים הקודמים של הנרכשת, התחייבויות שהתהוו לרוכש מול הבעלים הקודמים של הנרכשת וזכויות הוניות שהונפקו על ידי הקבוצה. בצירוף עסקים שהושג בשלבים, הפרש בין השווי ההוגן למועד הרכישה של הזכויות הוניות בנרכשת שהוחזקו קודם לכן על ידי הקבוצה לבין הערך הפנקסני לאותו מועד נזקף לדוח רווח והפסד במסגרת סעיף רווח מפעולות בלתי רגילות. כמו כן, התמורה שהועברה כוללת את השווי ההוגן של תמורה מותנית. לאחר מועד הרכישה, הקבוצה מכירה בשינויים בשווי ההוגן של התמורה המותנית המסווגת כהתחייבות פיננסית בדוח רווח והפסד.

באור 1- מדיניות חשבונאית (המשך 8)

היישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי (המשך)

2.4. IFRS 3 (2008), צירופי עסקים, IAS 27 (2008), דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים, IAS 28, השקעות בחברות כלולות ו- IAS 31, זכויות בעסקאות משותפות (המשך)

צירופי עסקים שאירעו לפני 1 בינואר 2011

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, הבנק אימץ את ההקלה שנקבעה בסעיפים C4 ו- C5 ל- IFRS 1, אימוץ לראשונה של תקני דיווח כספי בינלאומיים. בהתאם לכך הבנק לא מיישם את IFRS 3 (2008) למפרע לגבי צירופי עסקים, רכישות של חברות כלולות, רכישות של חברות תחת שליטה משותפת ורכישות של זכויות מיעוט שהתרחשו לפני 1 בינואר 2011. לפיכך, עבור רכישות אשר אירעו לפני 1 בינואר 2011 המוניטין שהוכר ועודפי העלות שנוצרו מייצגים את הסכומים שהוכרו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל.

חברות בנות

חברות בנות הינן ישויות הנשלטות על ידי הבנק. הדוחות הכספיים של חברות בנות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום הפסקת השליטה.

המדיניות החשבונאית של חברות בנות שונתה במידת הצורך על מנת להתאימה למדיניות החשבונאית שאומצה על ידי הקבוצה.

זכויות שאינן מקנות שליטה

זכויות שאינן מקנות שליטה הן ההון העצמי בחברה בת שאינו ניתן לייחוס, במישרין או בעקיפין, לחברה האם וכוללות בתוכן מרכיבים נוספים כגון: מרכיב הוני באג"ח להמרה של חברות בנות, תשלום מבוסס מניות שיסולק במכשירים הוניים של חברות בנות ואופציות למניות של חברות בנות.

זכויות שאינן מקנות שליטה, שהינן מכשירים המקנים זכות בעלות בהווה והמעניקים למחזיק בהן חלק בנכסים נטו במקרה של פירוק (לדוגמה: מניות רגילות), נמדדים במועד צירוף העסקים בשווי הוגן. מכשירים אחרים העומדים בהגדרה של זכויות שאינן מקנות שליטה (לדוגמה: אופציות למניות רגילות) נמדדים בשווי הוגן או לפי הוראות תקני IFRS רלוונטיים אחרים.

הקצאת פריטי הרווח והרווח הכולל האחר בין בעלי המניות

רווח או הפסד וכל רכיב של רווח כולל אחר מיוחסים לבעלים של החברה ולזכויות שאינן מקנות שליטה. סך הכל רווח ורווח כולל אחר מיוחס לבעלים של החברה ולזכויות שאינן מקנות שליטה גם אם כתוצאה מכך יתרת הזכויות שאינן מקנות שליטה תהיה שלילית.

באור 1- מדיניות חשבונאית (המשך 9)

היישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי (המשך)

2.4. IFRS 3 (2008), צירופי עסקים, IAS 27 (2008), דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים, IAS 28, השקעות בחברות כלולות ו- IAS 31, זכויות בעסקאות משותפות (המשך)

עסקאות עם זכויות שאינן מקנות שליטה, תוך שימור שליטה

עסקאות עם זכויות שאינן מקנות שליטה תוך שימור שליטה, מטופלות כעסקאות הוניות. כל הפרש בין התמורה ששולמה או התקבלה לשינוי בזכויות שאינן מקנות שליטה נזקף לחלק הבעלים של החברה ישירות להון.

הסכום שבו מתואמות הזכויות שאינן מקנות שליטה מחושב כלהלן:

בעלייה בשיעור ההחזקה לפי החלק היחסי הנרכש מיתרת הזכויות שאינן מקנות שליטה בדוחות הכספיים המאוחדים ערב העסקה.

בירידה בשיעור ההחזקה לפי החלק היחסי שמומש על ידי הבעלים של החברה הבת בנכסים נטו של החברה הבת, לרבות מוניטין.

כמו כן, בעת שינויים בשיעור ההחזקה בחברה בת, תוך שימור שליטה, הבנק מייחס מחדש את הסכומים המצטברים שהוכרו ברווח כולל אחר בין הבעלים של החברה לבין הזכויות שאינן מקנות שליטה.

אובדן שליטה

בעת אובדן שליטה, הקבוצה גורעת את הנכסים ואת ההתחייבויות של החברה הבת, זכויות כלשהן שאינן מקנות שליטה ורכיבים אחרים של הון המיוחסים לחברה הבת. אם הקבוצה נותרת עם השקעה כלשהי בחברה הבת לשעבר, אזי יתרת ההשקעה נמדדת לפי שוויה ההוגן במועד אובדן השליטה. ההפרש בין התמורה ושוויה ההוגן של יתרת ההשקעה לבין היתרות שנגרעו מוכר ברווח והפסד בסעיף רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מיסים. החל מאותו מועד, ההשקעה הנותרת מטופלת לפי שיטת השווי המאזני או כנכס פיננסי זמין למכירה, בהתאם למידת ההשפעה של הקבוצה בחברה המתייחסת.

הסכומים שהוכרו בקרנות הון במסגרת רווח כולל אחר בהתייחס לאותה חברה בת מסווגים מחדש לרווח או הפסד או לעודפים, באותו אופן שהיה נדרש אילו החברה הבת הייתה ממשת בעצמה את הנכסים או ההתחייבויות המתייחסים.

השקעה בחברות כלולות ובישויות בשליטה משותפת

חברות כלולות הינן ישויות בהן יש לבנק השפעה מהותית על המדיניות הכספית והתפעולית, אך לא הושגה בהן שליטה. ישויות בשליטה משותפת הינן ישויות שלקבוצה יש שליטה משותפת על פעילותן, שהושגה על ידי הסכם חוזי הדורש הסכמת פה אחד משותפת לגבי החלטות אסטרטגיות כספיות ותפעוליות.

השקעה בחברות כלולות וישויות בשליטה משותפת מטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני ומוכרת לראשונה לפי עלותה. עלות ההשקעה כוללת עלויות עסקה. הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את חלקו של הבנק בהכנסות

באור 1- מדיניות חשבונאית (המשך 10)

ה. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי (המשך)

2.4. IFRS 3 (2008), צירופי עסקים, IAS 27 (2008), דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים, IAS 28, השקעות בחברות כלולות ו- IAS 31, זכויות בעסקאות משותפות (המשך)

ובהוצאות, ברווח או הפסד וברווח כולל אחר של ישויות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, לאחר התיאומים הנדרשים כדי להתאים את המדיניות החשבונאית לזו של הבנק מהיום בו מתקיימת ההשפעה המהותית או השליטה המשותפת ועד ליום שבו לא מתקיימת עוד ההשפעה המהותית או השליטה המשותפת. יובהר, כי הבנק לא מבצע תיאומים למדיניות חשבונאית המתייחסת לנושאים בליבת העסק הבנקאי (נושאים שבהם טרם אומצו בהוראות הדיווח לציבור תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים) שיושמה על ידי חברה כלולה ריאלית.

כאשר חלקו של הבנק בהפסדים עולה על ערך הזכויות של הבנק בחברה המטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני, הערך בספרים של אותן זכויות (כולל כל השקעה לזמן ארוך) מופחת לאפס והבנק אינו מכיר בהפסדים נוספים, אלא אם לבנק יש מחויבות לתמיכה בחברה המוחזקת או אם שילם הבנק סכומים בעבורה.

אובדן השפעה מהותית או שליטה משותפת

הבנק מפסיק להשתמש בשיטת השווי המאזני החל מאותו מועד בו איבד את ההשפעה המהותית או השליטה המשותפת ומטפל בהשקעה כנכס פיננסי.

במועד זה, הבנק מודד בשווי הוגן השקעה כלשהי שנותרה לו בחברה הכלולה או בישות בשליטה משותפת לשעבר ומכיר ברווח או הפסד בסעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מיסים" בכל הפרש בין השווי ההוגן של השקעה כלשהי שנותרה ותמורה כלשהי ממימוש של חלק מההשקעה בחברה הכלולה או הישות בשליטה משותפת לבין הערך בספרים של ההשקעה במועד זה.

הסכומים שהוכרו בקרנות הון דרך רווח כולל אחר בהתייחס לאותה חברה כלולה או ישות בשליטה משותפת מסווגים מחדש לרווח הפסד או לעודפים, באותו אופן שהיה נדרש אילו החברה הכלולה או הישות בשליטה משותפת היתה מממשת בעצמה את הנכסים או ההתחייבויות המתייחסים.

שינוי בשיעורי החזקה בחברות כלולות תוך שימור השפעה מהותית

בעת עלייה בשיעור החזקה בחברה כלולה המטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני תוך שימור ההשפעה המהותית, הבנק מיישם את שיטת הרכישה רק בגין אחוזי החזקה הנוספים בעוד שהחזקה הקודמת נותרת ללא שינוי.

בעת ירידה בשיעור החזקה בחברה כלולה המטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני תוך שימור ההשפעה המהותית, הבנק גורע חלק יחסי מהשקעתו ומכיר ברווח או הפסד מהמכירה במסגרת סעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מיסים". עלות הזכויות שנמכרו לצורך חישוב הרווח או הפסד מהמכירה נקבעת לפי ממוצע משוקלל.

כמו כן, באותו מועד, חלק יחסי מהסכומים שהוכרו בקרנות הון דרך רווח כולל אחר בהתייחס לאותה חברה כלולה מסווג מחדש לדוח רווח או הפסד או לעודפים, באותו אופן שהיה נדרש אילו החברה הכלולה הייתה מממשת בעצמה את הנכסים או ההתחייבויות המתייחסים.

באור 1- מדיניות חשבונאית (המשך 11)

היישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי(המשך)

2.4. IFRS 3 (2008), צירופי עסקים, IAS 27 (2008), דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים, IAS 28, השקעות בחברות כלולות ו- IAS 31, זכויות בעסקאות משותפות (המשך)

עסקאות בין חברתיות

יתרות הדדיות בבנק והכנסות והוצאות שטרם מומשו, הנובעות מעסקאות בין חברתיות, בוטלו במסגרת הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים. רווחים שטרם מומשו הנובעים מעסקאות עם חברות כלולות ועם ישויות בשליטה משותפת, בוטלו כנגד ההשקעה לפי זכויות הבנק בהשקעות אלו. הפסדים שטרם מומשו בוטלו באותו אופן לפיו בוטלו רווחים שטרם מומשו, כל עוד לא היתה קיימת ראייה לירידת ערך.

IAS 36 2.5, ירידת ערך נכסים

ירידת ערך נכסים שאינם פיננסיים

הערך בספרים של הנכסים הלא פיננסיים של הבנק, למעט נכסי מיסים נדחים ולרבות השקעות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, נבדק בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. באם קיימים סימנים כאמור, מחושב אומדן של סכום בר השבחה של הנכס. בתקופות העוקבות למועד ההכרה לראשונה, מבוצעת אחת לשנה בתאריך קבוע עבור כל נכס, הערכה של סכום בר השבחה של נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר או שאינם זמינים לשימוש או באופן תכוף יותר, אם קיימים סימנים לירידת ערך. הסכום בר השבחה של נכס או של יחידה מניבת מזומנים הינו הגבוה מבין שווי השימוש ומחיר המכירה נטו (שווי הוגן, בניכוי הוצאות מכירה).

בקביעת שווי השימוש, מהוון הבנק את תזרימי המזומנים העתידיים החזויים לפי שיעור היוון לפני מסים, המשקף את הערכות השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתייחסים לנכס. למטרת בחינת ירידת ערך, הנכסים אשר אינם ניתנים לבחינה פרטנית מקובצים יחד לקבוצת הנכסים הקטנה ביותר אשר מניבה תזרימי מזומנים משימוש מתמשך, אשר הינם בלתי תלויים בעיקרם בנכסים ובקבוצות אחרות ("יחידה מניבת מזומנים").

נכסי מטה הבנק אינם מפיקים תזרימי מזומנים נפרדים ומשרתים יותר מיחידה מניבת מזומנים אחת. חלק מנכסי המטה מוקצים ליחידות מניבות מזומנים על בסיס סביר ועקבי ונבחנים לירידת ערך כחלק מבחינת ירידת ערך בגין יחידות מניבות המזומנים להן הם מוקצים.

נכסי מטה אחרים, אותם לא ניתן להקצות באופן סביר ועקבי ליחידות מניבות מזומנים, מוקצים לקבוצת יחידות מניבות מזומנים במידה וקיימים סממנים לכך שחלה ירידת ערך בנכס השייך למטה החברה או כאשר קיימים סממנים לירידת ערך בקבוצת היחידות מניבות המזומנים. במקרה זה, נקבע סכום בר השבחה של קבוצת היחידות מניבות המזומנים שאותן משרת המטה.

הפסדים מירידת ערך מוכרים כאשר הערך בספרים של הנכס או של יחידה מניבת מזומנים אליה הנכס משתייך עולה על הסכום בר השבחה, ונזקפים לרווח והפסד. הפסדים מירידת ערך שהוכרו לגבי יחידות מניבות מזומנים, מוקצים תחילה להפחתת הערך בספרים של הנכסים האחרים ביחידה מניבת המזומנים, באופן יחסי.

הפסד מירידת ערך מוקצה בין הבעלים של החברה לזכויות שאינן מקנות שליטה לפי אותו בסיס שהרווח או ההפסד מוקצה.

הפסדים מירידת ערך שהוכרו בתקופות קודמות נבדקים מחדש בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים לכך שההפסדים קטנו או לא קיימים עוד. הפסד מירידת ערך מבוטל אם חל שינוי באומדנים ששימוש לקביעת הסכום בר השבחה, אך ורק במידה שהערך בספרים של הנכס, אחרי ביטול ההפסד מירידת הערך, אינו עולה על הערך בספרים בניכוי פחת או הפחתות, שהיה נקבע אלמלא הוכר הפסד מירידת ערך.

באור 1- מדיניות חשבונאית (המשך 12)

היישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי(המשך)

IAS 36 2.5, ירידת ערך נכסים (המשך)

ירידת ערך של עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב

בנוסף לסממנים לבחינת קיום ירידת ערך שנקבעו ב- IAS 36, ירידת ערך נכסים, בחינת קיום ירידת ערך לגבי עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב תתבצע גם בהתקיים הסממנים שצוינו בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב SOP 98-1: Accounting For The Costs Of Computer Software Developed Or Obtained For Internal Use (ASC 350-40):

(1) לא צפוי כי התוכנה תספק שירותים פוטנציאליים משמעותיים;

(2) חל שינוי מהותי באופן או בהיקף השימוש בתוכנה או בשימוש הצפוי בתוכנה;

(3) בוצע או יבוצע בעתיד שינוי מהותי בתוכנה;

(4) העלויות לפיתוח או הסבת התוכנה המיועדת לשימוש עצמי חורגות משמעותית מהסכומים שנצפו מראש;

(5) לא צפוי יותר שפיתוח התוכנה יושלם וייעשה בה שימוש.

באם מתקיימים סימן אחד או יותר מהסימנים שצוינו לעיל, נדרש לבחון ירידת ערך בהתאם לכללים שנקבעו ב- IAS 36, ירידת ערך נכסים.

IAS 33 2.6, רווח למניה

הבנק מציג נתוני רווח למניה בסיסי לגבי הון המניות הרגילות שלו. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של הבנק במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה.

3. FAS 157, מדידות שווי הוגן (ASC 820-10), FAS 159 חלופת השווי הוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (ASC 825-10) ו- ASU 2010-06, שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן

3.1. FAS 157, מדידות שווי הוגן (ASC 820-10) ו- ASU 2010-06, שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן

FAS 157 (ASC 820-10) מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות.

שווי הוגן מוגדר כסכום/מחיר אשר היה מתקבל ממכירת נכס או היה משולם לצורך סילוק התחייבות בעסקה בין מוכר מרצון לקונה מרצון במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מרבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של התאגיד הבנקאי. FAS 157 מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על השאלה האם הנתונים ששימשו לצורך קביעת שווי הוגן הינם נצפים או לא נצפים. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

באור 1- מדיניות חשבונאית (המשך 13)

ה. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

3. FAS 157, מדידות שווי הוגן (ASC 820-10), FAS 159 חלופת השווי הוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (ASC 825-10) ו- ASU 2010-06, שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן

3.1. FAS157, מדידות שווי הוגן (ASC 820-10) ו- ASU 2010-06, שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן (המשך)

- **נתוני רמה 1:** מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים.
- **נתוני רמה 2:** מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות דומים בשווקים פעילים; מחירים מצוטטים לנכסים זהים או התחייבויות זהות בשווקים שאינם פעילים; מחירים הנגזרים ממודלים להערכה אשר כל הנתונים המשמעותיים בהם הינם נצפים בשוק או נתמכים על ידי נתוני שוק נצפים.
- **נתוני רמה 3:** נתונים לא נצפים עבור הנכס או להתחייבות הנובעים ממודלים להערכה אשר אחד או יותר מהנתונים המשמעותיים בהם הינם לא נצפים.

היררכיה זו דורשת שימוש בנתוני שוק נצפים, כאשר מידע זה קיים. כאשר הדבר הינו אפשרי, הבנק שוקל מידע שוק נצפה ורלבנטי במסגרת הערכתו. היקף ותדירות העסקאות, גודל מרווח ה- bid-ask וכן גודל ההתאמה הנדרשת כאשר משווים עסקאות דומות הינם כולם גורמים אשר נלקחים בחשבון כאשר קובעים את הנזילות של שווקים ואת הרלבנטיות של מחירים נצפים באותם שווקים.

יישום הכללים שנקבעו ב- FAS 157 מחייב הפסקת השימוש בפקטור גודל ההחזקה (blockage factor) בחישוב השווי ההוגן וכן מחליף את ההנחיות של EITF 02-3 (ASC 815-10), סוגיות בטיפול החשבונאי בחוזים נגזרים המוחזקים לצורך מסחר וחוזים בסחר באנגריה ופעילויות ניהול סיכונים, האוסרות את ההכרה ברווחים של היום הראשון (day one profits) והמחייבות לקבוע את השווי ההוגן של מכשירים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל לפי מחיר העסקה.

ניירות ערך

השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר וניירות ערך זמינים למכירה נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר נייר הערך, הערכה מבוצעת לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. במקרים אלו השווי ההוגן של השקעת הבנק בניירות ערך הינו מכפלה של מספר היחידות באותו מחיר שוק מצוטט. אם מחיר שוק מצוטט אינו זמין, אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר תוך שימוש מרבי בנתונים נצפים ותוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי, אי סחירות וכיוצא באלה).

מכשירים פיננסיים נגזרים

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי ובהיעדר שוק עיקרי, לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים הוערכו לפי מודלים אשר לוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא באלה). ליתר פירוט ראה בהמשך לגבי מתודולוגיית הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע.

מכשירים פיננסיים נוספים שאינם נגזרים

לרוב המכשירים הפיננסיים בקטגוריה זו (כגון: אשראי לציבור ואשראי לממשלה, פקדונות הציבור ופקדונות בבנקים, כתבי התחייבות נדחים ומלוות שאינם סחירים) לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. לצורך כך, תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות. כמו כן, במקרים מסוימים, לצורך מדידת שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות לא סחירות, הבנק מיישם הנחיות שנקבעו ב- ASU 2009-05, מדידת התחייבויות לפי שווי הוגן. בפרט, הבנק מעריך את שוויים ההוגן תוך שימוש במחירים מצוטטים של התחייבויות (או של התחייבויות דומות) אשר נסחרות כנכסים.

באור 1- מדיניות חשבונאית (המשך 14)

היישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

3. FAS 157, מדידות שווי הוגן (ASC 820-10), FAS 159 חלופת השווי הוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (ASC 825-10) ו- ASU 2010-06, שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן (המשך)

3.1 . FAS 157, מדידות שווי הוגן (ASC 820-10) ו- ASU 2010-06, שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן (המשך)

הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע

התקן דורש מהתאגיד הבנקאי לשקף את סיכון האשראי (credit risk) ואת הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי הוגן של חוב, לרבות מכשירים נגזרים, אשר הונפק על ידו ונמדד לפי שווי הוגן. סיכון אי ביצוע כולל את סיכון האשראי של התאגיד הבנקאי, אך לא מוגבל לסיכון זה בלבד.

בהתאם להוראות המעבר לשנת 2011, נקבעו הנחיות ספציפיות בנוגע לנתונים שימשו בחישוב השווי הוגן של מכשירים נגזרים. כמו כן נקבע כי בדוחות כספיים רבעוניים ושנתיים בשנת 2011, תאגיד בנקאי אינו נדרש להשתמש במודלים מורכבים הכוללים תרחישים שונים של חשיפה פוטנציאלית כדי למדוד את רכיב סיכון האשראי שנכלל בשווי הוגן של מכשירים נגזרים. בהתאם להוראות הנ"ל ובתאום עם המפקח על הבנקים, במדידת שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים הנגזרים, ימשיך הבנק במתכונת שהיתה נהוגה בבנק עד ליום 31 בדצמבר 2010 אשר מתחשבת, בין היתר, גם במרכיב סיכון האשראי. הבנק יישם את הכללים שנקבעו במלואם החל מיום 1 בינואר 2012.

להרחבה לגבי השיטות וההנחות העיקריות המשמשות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 7' להלן, בדבר יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים.

דרישות הגילוי

FAS 157 מרחיב את דרישות הגילוי בנוגע למדידות שווי הוגן. בנוסף, ASU 2010-06 שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן דורש הכללת גילויים נוספים כגון גילוי לסכומים של מעברים משמעותיים ממדידת שווי הוגן לפי רמה 2 למדידה לפי רמה 1 ולהיפך, וכן הכללת הסברים למעברים אלו. כמו כן, נדרש גילוי לגבי סכומים ברוטו של השינויים במדידת שווי הוגן לפי רמה 3 אשר נובעים מפעולות רכישה, מכירה, הנפקה ופירעון. הגילויים החדשים נדרשים על בסיס רבעוני. דרישות הגילוי כאמור נכללו בדוחות כספיים אלה. עם זאת, לא קיימת חובת יישום של דרישות הגילוי הנ"ל על דוחות כספיים לתקופות שהוצגו לפני יישום התקן לראשונה. לאור זאת, בדוחות כספיים אלה לא נכללו מספרי השוואה לגילויים החדשים.

3.2 FAS 159, חלופת השווי הוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (ASC 825-10)

FAS 159 (ASC 825-10) מאפשר לתאגיד בנקאי לבחור, במועדי בחירה מוגדרים, למדוד בשווי הוגן מכשירים פיננסיים ופריטים מסוימים אחרים (הפריטים הכשירים), אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור לא נדרש למדוד אותם בשווי הוגן. רווחים והפסדים שטרם מומשו בגין השינויים בשווי הוגן של הפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי הוגן, מדווחים בדוח רווח והפסד בכל מועד דיווח עוקב. כמו כן, עלויות ועמלות מראש הקשורות לפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי הוגן מוכרות ברווח והפסד במועד התהוותן. בחירת יישום חלופת השווי הוגן כאמור לעיל הינה לגבי כל מכשיר בנפרד (instrument-by-instrument) ואינה ניתנת לביטול.

בנוסף, FAS 159 (ASC 825-10) קובע דרישות הצגה וגילוי המיועדות לסייע להשוואה בין תאגידים בנקאיים הבוחרים בבסיסי מדידה שונים לסוגים דומים של נכסים והתחייבויות.

למרות האמור לעיל, בהנחיות הפיקוח על הבנקים ליישום התקן הובהר כי תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי הוגן, אלא אם התאגיד הבנקאי פיתח מראש ידע, מערכות, נהלים ובקורות ברמה גבוהה שיאפשרו לו למדוד את הפריט ברמה גבוהה של מהימנות. לפיכך, הבנק אינו רשאי לבחור בחלופת השווי הוגן לגבי נכס כלשהו שמתאים לסיוג לרמה 2 או לרמה 3 במדרג השווי הוגן, או לגבי התחייבות כלשהי, אלא אם קיבל לכך אישור מראש מהמפקח על הבנקים.

באור 1- מדיניות חשבונאית (המשך 15)

ו. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים – השפעת היישום על הדוחות הכספיים של הבנק

1. הסבר בנוגע להשפעת היישום לראשונה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים

כפי שצוין, בתמצית דוחות רבעוניים מאוחדים אלו יישמו לראשונה תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושאים המפורטים להלן רשימת הפרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) שמתייחסות ליישומם:

- IFRS 2, תשלום מבוסס מניות;
 - IFRS 3 (2008), צירופי עסקים;
 - IFRS 5, נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו;
 - IAS 8, מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות;
 - IAS 10, אירועים לאחר תקופת הדיווח;
 - IAS 16, רכוש קבוע;
 - IAS 17, חכירות;
 - IAS 20, הטיפול החשבונאי במענקים ממשלתיים וגילוי לגבי סיוע ממשלתי;
 - IAS 21, השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ;
 - IAS 27 (2008), דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים;
 - IAS 28, השקעות בחברות כלולות;
 - IAS 29, דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות;
 - IAS 31, זכויות בעסקאות משותפות;
 - IAS 33, רווח למניה;
 - IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים;
 - IAS 36, ירידת ערך נכסים;
 - IAS 38, נכסים בלתי מוחשיים;
 - IAS 40, נדל"ן להשקעה.
- למעט יישום הוראת תקן בינלאומי IAS 17, אין ליישום התקנים השפעה על הדוחות הכספיים.

2. הוראה בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי ותיקון הוראות בנושא טיפול בחובות בעייתיים

בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי הבנק נדרש, החל מ- 1 בינואר 2011, ליישם את תקני חשבונאות אמריקאיים (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור. ההוראה לא תיושם למפרע בדוחות כספיים לתקופות קודמות. במועד היישום לראשונה הבנק, בין היתר:

- מחק חשבונאית כל חוב אשר במועד זה עמד בתנאים למחיקה חשבונאית;
- סיווג בסיווג של השגחה מיוחדת, נחות, או פגום, כל חוב אשר עמד בתנאים לסיווג כאמור. לעניין זה יובהר כי למרות ההגדרה לפיה חוב בעייתי שאורגן מחדש הינו חוב פגום, הבנק לא סיווג כפגום חוב, אשר אורגן מחדש לפני יום 1 בינואר 2007, כל עוד שהחוב אינו פגום בהתבסס על התנאים שנקבעו בהסכם הארגון מחדש;
- ביטל את כל הכנסות הריבית שנצברו ולא שולמו בגין כל חוב אשר במועד זה עמד בתנאים המתייחסים;
- התאים את יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים ליום 1 בינואר 2011 לדרישות ההוראה; וכן
- התאים את יתרת המיסים השוטפים והמיסים הנדחים לקבל ולשלם, ליום 1 בינואר 2011.

השפעת יישום ההוראה לראשונה בסך 21.4 מיליוני ש"ח (נטו ממס) נזקפה כהקטנת יתרת העודפים ל- 1 בינואר 2011. כמו כן, בחודש דצמבר 2010 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא טיפול בחובות בעייתיים. בהתאם לחוזר שונתה ההגדרה של הלוואות לדירור בגין מחויב הבנק להעריך הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור. הבנק יישם את התיקון באופן של מכאן ולהבא החל מהדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2011.

באור 1- מדיניות חשבונאית (המשך 16)

ו. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים – השפעת היישום על הדוחות הכספיים של הבנק (המשך)

3. FAS 157, מדידות שווי הוגן (ASC 820-10), FAS 159 חלופת השווי הוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (ASC 825-10) ו- ASU 2010-06, שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן

FAS 157 (ASC 820-10) חל מיום 1 בינואר 2011 ואילך, ואומץ לראשונה במתכונת מוגבלת של יישום למפרע. לאור זאת, התקן יושם מכאן ולהבא, למעט מכשירים פיננסיים אשר נמדדו לפני יישומו לראשונה, באופן המפורט להלן:
- פוזיציות במכשירים פיננסיים הנסחרים בשוק פעיל, שנמדדו בשווי הוגן תוך שימוש בפקטור גודל ההחזקה;
- מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים פיננסיים מעורבים, שנמדדים בשווי הוגן במועד ההכרה לראשונה על פי חלק א'1 להוראות הדיווח לציבור, תוך שימוש במחיר העסקה בהתאם להנחיות בהערת שוליים 3 של EITF 02-3 (ASC 815-10).
בהתאם להוראות המעבר לשנת 2011, נקבעו הנחיות ספציפיות בנוגע לנתונים שימשו בחישוב השווי הוגן של מכשירים נגזרים. כמו כן נקבע כי בדוחות כספיים רבעוניים ושנתיים בשנת 2011, תאגיד בנקאי אינו נדרש להשתמש במודלים מורכבים הכוללים תרחישים שונים של חשיפה פוטנציאלית כדי למדוד את רכיב סיכון האשראי שנכלל בשווי הוגן של מכשירים נגזרים. בהתאם להוראות הנ"ל ובתאום עם המפקח על הבנקים, במדידת שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים הנגזרים, ימשיך הבנק במתכונת שהייתה נהוגה בבנק עד ליום 31 בדצמבר 2010 אשר מתחשבת, בין היתר, גם במרכיב סיכון האשראי. הבנק יישם את הכללים שנקבעו במלואם החל מיום 1 בינואר 2012.

ליום 1 בינואר 2011 (מועד היישום לראשונה), לא נרשם הפרש בין היתרות המאזניות של המכשירים הפיננסיים הנ"ל לבין ערכי השווי הוגן של אותם מכשירים.
FAS 159 (ASC 825-10) הוחל מיום 1 בינואר 2011. ליישום התקן לראשונה אין השפעה על היתרות המאזניות שהוצגו.

4. IAS17, חכירות

IAS17 – חכירות חל מיום 1 בינואר 2011 ואילך, ואומץ לראשונה במתכונת של יישום למפרע.

דמי חכירה ששולמו מראש למינהל מקרקעי ישראל בגין חכירות של קרקעות המסווגות כחכירות תפעוליות מוצגים במאזן כהוצאות מראש, ונזקפים לדוח רווח והפסד לאורך תקופת החכירה. תקופת החכירה וסכומי ההפחתות מביאים בחשבון אופציה להארכת תקופת החכירה, במידה ובמועד ההתקשרות בחכירה היה וודאי באופן סביר שהאופציה תמומש.

תשלומים במסגרת חכירה תפעולית נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תמריצי חכירה שנתקבלו מוכרים כחלק בלתי נפרד מסך כל הוצאות החכירה לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה.

כאמור, הנחיות התקן יושמו למפרע. בעקבות היישום תוקנו יתרות שהוצגו בעבר כדלהלן:

ליום 31 בדצמבר 2010			ליום 31 במרס 2010		
במיליוני ₪			במיליוני ₪		
כולל	השפעת היישום למפרע	כפי שנכלל בדוח זה	כולל	השפעת היישום למפרע	כפי שדווח
127.0	(1.2)	128.2	138.9	(1.2)	140.1
68.9	0.3	68.6	73.7	0.3	73.4
873.0	(0.9)	873.9	854.8	(0.9)	855.7

השפעה על יתרות מאזניות

קיטון ברוכש קבוע	140.1	(1.2)	138.9
גידול בנכסים אחרים	73.4	0.3	73.7
קיטון בהון	855.7	(0.9)	854.8

השפעת יישום התקן למפרע על דוחות רווח והפסד לתקופה של שלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס ולשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר זניחה.

באור 1- מדיניות חשבונאית (המשך 17)

ז. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. הנחיות והבהרות בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים

ביום 27 במרס 2011 פורסמו הנחיות של הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. ההנחיות קובעות מספר הבהרות בנוגע להערכת התחייבות בגין זכויות עובדים והנחיות בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים תוך דרישה לשיתוף אקטואר מוסמך, זיהוי ומיון התחייבויות בגין זכויות עובדים, קיום בקורות פנימיות לצורך הסתמכות על הערכת האקטואר ותיקופה וכן דרישות גילוי מסוימות.

לפי ההנחיות, תאגיד בנקאי שצופה כי ישולמו לקבוצת עובדים הטבות מעבר לתנאים החוזיים, יביא בחשבון את שיעור העובדים שצפויים לעזוב (לרבות עובדים שצפויים לפרוש במסגרת תוכניות פרישה מרצון או בעת קבלת תנאים מועדפים אחרים) ואת ההטבות שהם צפויים לקבל בעת עזיבתם. ההתחייבות בגין תשלום פיצויי פיטורין לקבוצת העובדים תוצג בדוח הכספי בסכום הגבוה מבין סכום ההתחייבויות שיחושב על בסיס אקטוארי, המביא בחשבון את העלות הנוספת שצפוי שתגרום לתאגיד הבנקאי בגין מתן הטבות כאמור, לבין סכום ההתחייבויות שמחושב כמכפלת השכר החודשי של העובד במספר שנות הוותק שלו, כנדרש בגילוי דעת 20 של לשכת רואי חשבון בישראל.

על הבנק ליישם את ההנחיות הכלולות בחוזר החל מהדוחות הכספיים לתקופות שלאחר ה-1 בינואר 2011. השפעת היישום לראשונה תעשה בדרך של יישום למפרע. ביום 23 במאי 2011 דחה הפיקוח על הבנקים את מועד יישום ההנחיות לראשונה ליום 1 באפריל 2011. נכון למועד אישור הדוחות אין הבנק יכול לאמוד באופן מדויק את השפעת יישום ההנחיות על הדוחות הכספיים.

2. בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות 23, הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה. התקן מחליף את תקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים), התשנ"ו-1996, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. התקן קובע כי נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה בין הישות לבין בעל השליטה בה ימדדו במועד העסקה לפי שווי הוגן וההפרש בין השווי הוגן לבין התמורה שנזקפה בעסקה יזקק להון העצמי. הפרש בחובה מהווה במהותו דיבידנד ולכן מקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן יוצג בסעיף נפרד בהון העצמי שייקרא "קרן הון מעסקה בין ישות לבין בעל השליטה בה".

התקן דן בשלוש סוגיות הנוגעות לעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה, כדלקמן: (1) העברת נכס לישות מבעל השליטה, או לחילופין, העברת נכס מהישות לבעל השליטה; (2) נטילת התחייבות של הישות כלפי צד שלישי, במלואה או בחלקה, על ידי בעל השליטה, שיפוי הישות על ידי בעל השליטה בה בגין הוצאה, וזיתור בעל השליטה לישות על חוב שמגיע לו מהישות, במלואו או בחלקו; ו-(3) הלוואות שניתנו לבעל השליטה או הלוואות שהתקבלו מבעל השליטה. כמו כן, קובע התקן את הגילוי שיש לתת בדוחות הכספיים בנוגע לעסקאות בין הישות לבין בעל השליטה בה במהלך התקופה. בחודש מאי 2008 הופץ מכתב על ידי המפקח על הבנקים בו צוין כי נערכת בחינה מחודשת של הכללים שיחולו על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לגבי הטיפול בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה. על פי המכתב, בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבוע כי על עסקאות בין תאגיד בנקאי או חברת כרטיסי אשראי לבין בעל השליטה בהם ועל עסקאות בין תאגיד בנקאי לבין חברה בשליטתו יחולו הכללים הבאים:

- תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים;
- בהיעדר התייחסות ספציפית בתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים, יישמו כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב החלים על תאגידים בנקאיים בארה"ב, בתנאי שהם לא סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים;

באור 1- מדיניות חשבונאית (המשך 18)

ז. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

- בהיעדר התייחסות בכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב יש ליישם את הכללים בתקן 23, בתנאי שאינם סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים וגם את הכללים המקובלים בארה"ב כאמור לעיל.

למועד פרסום הדוחות טרם פורסמה הוראה סופית של המפקח על הבנקים בנוגע לאימוץ כללים ספציפיים בנושא ובנוגע לאופן יישומם לראשונה.

3. בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים. התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדיווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008. האמור לא חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידים בנקאיים. בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים בהתאם לתקני ה- IFRS הינו:

1. בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - ביום 1 בינואר 2011. יחד עם זאת, תקני IFRS בנושאים המפורטים להלן טרם נכנסו לתוקף והם יאומצו בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים לכשיפורסמו בנוגע לעיתוי ולאופן יישומם לראשונה:
7- IAS, דוחות תזרים מזומנים;
12- IAS, מסים על ההכנסה;
19- IAS, הטבות עובד;
23- IAS, עלויות אשראי;
24- IAS, גילויים בהקשר לצד קשור.

2. בנושאים בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר בכוננת הפיקוח על הבנקים לקבל במהלך שנת 2011 החלטה סופית בנושא זה. ההחלטה הסופית תקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארה"ב ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית. בחוזר הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן יישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.

4. במהלך חודש אפריל 2011 פרסם ה- FASB עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-02 בנושא קביעה על ידי נותן אשראי האם ארגון מחדש של חוב מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי. בהתאם לתקינה אמריקאית בנושא (ASC 310), חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי הינו חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש, במסגרתו - מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב - הבנק העניק ויתור ללווה. העדכון מספק הנחיות נוספות המבהירות מתי ייחשב ארגון מחדש של חוב כארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו הוענק על ידי נותן האשראי ויתור. בפרט, נכללו הבהרות בכל הקשור לאופן היישום של מבחן הויתור בריבית אפקטיבית. כמו כן, נכללו הנחיות לקביעה האם הוענק הויתור בארגון מחדש של חוב שבמסגרתו הריבית החוזית בהתאם לתנאים החדשים גבוהה יותר מהריבית החוזית המקורית, אך עדיין נמוכה בהשוואה לריבית בשוק לגבי הלוואות בעלות מאפייני סיכון דומים ובהתחשב במכלול התנאים שנקבעו במסגרת הארגון מחדש. כמו כן הובהר כי במצבים בהם לחייב לא קיימת אפשרות לגייס חוב בעל מאפייני סיכון דומים בתנאי שוק יידרש הבנק לבחון את מכלול התנאים האחרים של הארגון מחדש לקביעה האם הוענק ויתור.

לצורך קביעה האם הלווה הינו בקשיים יידרש הבנק, בין היתר, להעריך האם צפוי שהלווה יקלע לאירוע הכשל בעתיד הנראה לעין. במידה ואירוע הכשל כאמור הינו צפוי (probable) על הבנק להסיק כי הלווה נמצא בקשיים פיננסיים.

בנוסף, בהתאם לתקינה הקיימת, דחייה לא משמעותית בתשלומים לא מהווה ויתור. ה- ASU מספק רשימה של סממנים שעשויים להצביע על כך שהעיקוב אינו מהותי, כגון: הסכום של התשלומים שאורגנו מחדש אינו מהותי ביחס ליתרת החוב

באור 1- מדיניות חשבונאית (המשך 19)

ז. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

שלא נפרעה או ביחס לשווי הביטחון וכן הדחייה אינה מהותית ביחס לתדירות התשלומים (חודשית, רבעונית וכד'), מועד הפירעון החוזי המקורי והמח"מ הצפוי המקורי של החוב. בהתאם ל-ASU, נותן האשראי חייב להביא בחשבון השפעה מצטברת של ארגון חוב מחדש שבוצע בעבר בעת ביצוע הערכה האם הדחייה אינה מהותית.

כמו כן, ה-ASU קובע שורה של דרישות גילוי לגבי פעולות ארגון מחדש של חוב בעיית.

הכללים שנקבעו ב-ASU יכנסו לתוקף לתקופות המתחילות לאחר 15 ביוני 2011 (כלומר החל מ-1 ביולי 2011). יישום מוקדם אפשרי. שינויים באופן המדידה של הפרשה להפסדי אשראי ייושמו באופן של מכאן ולהבא (כלומר, מדידה של יתרונות חוב שיוגדרו כחובות פגומים בעקבות היישום לראשונה של ה-ASU).

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, עדכון זה ייושם על ידי תאגידים בנקאיים החל ממועד תחולתו על הבנקים בארה"ב, למעט דרישות הגילוי שלא יחולו בשלב זה.

הבנק בוחן את השלכות היישום לראשונה של עדכון התקינה החשבונאית.

5. במהלך חודש אפריל 2011 פרסם ה-FASB עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-03 בנושא בחינה מחדש של שליטה אפקטיבית בעסקאות רכש חוזר, אשר מהווה עדכון לכללים שנקבעו ב-FAS 166 (ASC 860).

על פי העדכון, נדרש לשנות את האופן שבו מוערך קיום שליטה אפקטיבית בידי מעביר בעסקאות רכש חוזר. הערכת קיום שליטה אפקטיבית תתמקד בזכויות החוזיות ובהתחייבויות החוזיות של המעביר, ולכן לא יובא בחשבון (1) קריטריון שדורש שלמעביר תהיה יכולת לרכוש ניירות שהועברו גם במקרה כשל של הנעבר, וכן (2) הנחיות בנושא דרישת

הביטחונות בקשר לקריטריון הנ"ל. קריטריונים נוספים לבחינת קיום השליטה האפקטיבית לא שונו על ידי ה-ASU. קריטריונים אלה מצביעים כי למעביר נותרת שליטה אפקטיבית על הנכסים שהועברו (ולכן העברת הנכסים תטופל כחוב מובטח) אם מתקיימים כל התנאים שלהלן:

- הנכסים שיירכשו חזרה או ייפדו זהים או זהים במהות לנכסים שהועברו;
- ההסכם הוא לרכוש אותם חזרה או לפדות אותם לפני מועד הפירעון, במחיר קבוע או במחיר הניתן לקביעה; ו-
- ההסכם נערך בעת ובעונה אחת עם ההעברה.

העדכון יחול לגבי התקופות המתחילות לאחר 15 בדצמבר 2011 (כלומר החל מ-1 בינואר 2012) ויישום באופן של מכאן ולהבא לגבי עסקאות חדשות ועסקאות קיימות ששונו בתחילת התקופה הרבעונית או השנתית הראשונה שלאחר מועד כניסתו לתוקף. לא יתאפשר יישום מוקדם.

הבנק בוחן את השלכות היישום לראשונה של עדכון התקינה החשבונאית.

באור 2 – ניירות ערך
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2011					
	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ⁽¹⁾	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן עלות	
	167.0	(0.8)	-	167.8	167.8
	31.3	(0.4)	-	31.7	31.7
	198.3	(1.2)	-	199.5	199.5
					א. אגרות חוב מוחזקות לפדיון
					אגרות חוב ממשלתיות
					אגרות חוב של אחרים
					סך כל ניירות הערך המוחזקים לפי די
רווח כולל אחר מצטבר					
	הפסדים	רווחים	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן עלות	
	1,714.3	(22.9)	-	1,737.2	1,714.3
	83.4	(0.4)	10.2	73.6	83.4
	1,797.7	(23.3)	10.2	1,810.8	1,797.7
	3.0	-	-	3.0	3.0
	1,800.7 ⁽³⁾	(23.3) ⁽³⁾	10.2	1,813.8	1,800.7
					ב. ניירות ערך זמינים למכירה
					אגרות חוב ממשלתיות של אחרים
					סך כל אגרות החוב מניות -
					סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה
עלות מופחתת (במניות - עלות)					
	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ⁽¹⁾	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן עלות	
	15.3 ⁽⁴⁾	(0.2) ⁽⁴⁾	-	15.5	15.3
	2,014.3	(24.7)	10.2	2,028.8	2,015.5
					ג. ניירות הערך למסחר
					אגרות חוב ממשלתיות
					סך כל ניירות הערך

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שער בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך 3.0 מיליון ש"ח.
- (3) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (4) נזקפו לדוח רווח והפסד.

באור 2 – ניירות ערך
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)
(המשך 1)

31 במרס 2010					
לא מבוקר					
	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן עלות	
	שווי הוגן ⁽¹⁾	שווי הוגן	שווי הוגן	שווי הוגן	
	111.9	-	0.6	111.3	111.3
	2.9	-	0.1	2.8	2.8
	114.8	-	0.7	114.1	114.1

א. אגרות חוב מוחזקות לפידיון
אגרות חוב ממשלתיות
אגרות חוב של אחרים
סך כל ניירות הערך המוחזקים לפידיון

רווח כולל אחר מצטבר					
	הפסדים	רווחים	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן עלות	
	שווי הוגן ⁽¹⁾	שווי הוגן	שווי הוגן	שווי הוגן	

ב. ניירות ערך זמינים למכירה
אגרות חוב ממשלתיות של אחרים
סך כל אגרות החוב מניות -

	1,237.8	(5.5)	5.0	1,238.3	1,237.8
	200.6	(0.4)	12.7	188.3	200.6
	1,438.4	(5.9) *	17.7 *	1,426.6	1,438.4
⁽²⁾	3.0	-	-	3.0	3.0
⁽²⁾	1,441.4 ⁽³⁾	(5.9) *	17.7	1,429.6	1,441.4

	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן עלות	
	שווי הוגן ⁽¹⁾	שווי הוגן	שווי הוגן	שווי הוגן	

ג. ניירות הערך למסחר
אגרות חוב ממשלתיות

	15.7 ⁽⁴⁾	- ⁽⁴⁾	-	15.7	15.7
⁽²⁾	1,571.9	(5.9) *	18.4 *	1,559.4	1,571.2

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
(2) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך 3.0 מיליון ש"ח.
(3) כוללים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
(4) נזקפו לדוח רווח והפסד.
* סווג מחדש

באור 2 – ניירות ערך
 סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)
 (המשך 2)

31 בדצמבר 2010				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם מבוקר		שווי הוגן ⁽¹⁾
		הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	
115.8	115.8	3.0	-	118.8
4.6	4.6	0.1	-	4.7
120.4	120.4	3.1	-	123.5

א. אגרות חוב מוחזקות לפדיון
 אגרות חוב ממשלתיות
 אגרות חוב של אחרים
 סך כל ניירות הערך המוחזקים לפי די

הערך במאזן	עלות	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן ^{''}
		רווחים	הפסדים	

1,567.1	1,571.3	1.9	(6.1)	1,567.1
257.4	246.7	11.8	(1.1)	257.4
1,824.5	1,818.0	13.7	(7.2)	1,824.5
3.0	3.0	-	-	3.0
1,827.5 ⁽²⁾	1,821.0	13.7	(7.2) ⁽³⁾	1,827.5 ⁽³⁾

ב. ניירות ערך זמינים למכירה
 אגרות חוב ממשלתיות של אחרים
 סך כל אגרות החוב מניות -
 סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם מבוקר		שווי הוגן ⁽¹⁾
		הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	

16.2	16.1	0.1	(4)	16.2 ⁽⁴⁾
1,964.1	1,957.5	16.9	(7.2)	1,967.2 ⁽²⁾

ג. ניירות הערך למסחר
 אגרות חוב ממשלתיות

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
 (2) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך 3.0 מיליון ש"ח.
 (3) כוללים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
 (4) נזקפו לדוח רווח והפסד.

באור 3 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

כללי

החל מ-1 בינואר 2011 מיישם הבנק הוראה חדשה של הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה נכלל גילוי לפי המתכונת החדשה המותאם לדרישות הדיווח בהתאם להוראה כאמור. לאור העובדה שההוראה החדשה יושמה באופן של מכאן ולהבא ללא הצגה מחדש של מספרי ההשוואה, לצורך השוואתיות הגילוי, יוצגו להלן נתוני התקופה הנוכחית מול יתרות מתאימות ל-31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה), לו ההוראה הייתה מיושמת לראשונה בשנה זו.

ההשפעה מיישום לראשונה של ההוראה החדשה על הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים והתנועה ביתרת ההפרשה בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2011 הינה כדלקמן (במיליוני ש"ח):

הפרשה ספציפית להפסדי אשראי			
סה"כ	על בסיס קבוצתי *		פרטני
	אחר	לפי עומק פיגור	
242.6 (4)	- (3)	- (2)	242.6
2011			
(216.3)	-	-	(216.3)
59.0	59.0	-	-
3.4	(4.4)	-	7.8
(21.0)	-	-	(21.0)
1.8	0.1	-	1.7
(19.2)	0.1	-	(19.3)
69.5	54.7	-	14.8

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2010 (1)

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס

מחיקות חשבונאיות שהוכרו ליום 1 בינואר 2011**

שינויים אחרים בהפרשה להפסדי אשראי ליום 1 בינואר 2011 שנזקפו להון**

הוצאות בגין הפסדי אשראי

מחיקות חשבונאיות

גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות

מחיקות חשבונאיות נטו

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרס 2011

* לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

** כתוצאה מיישום לראשונה של ההוראות החדשות בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

*** בהתאם להוראות החדשות בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, החל מיום 1.1.2011 תאגידים בנקאיים אינם נדרשים לשמור הפרשה כללית, נוספת ומיוחדת לחובות מסופקים.

(1) סכום זה הוצג לפני יום 1.1.2011 בסעיף "הפרשה לחובות מסופקים".

(2) סכום זה הוצג לפני יום 1.1.2011 בסעיף "הפרשה ספציפית אחרת".

(3) סכום זה הוצג לפני יום 1.1.2011 בסעיף "הפרשה ספציפית לפי עומק הפיגור".

(4) סכום זה הוצג לפני יום 1.1.2011 בסעיף "הפרשה נוספת".

באור 3 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך 1)

א. אשראי לציבור

31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה)			31 במרס 2011			
מבוקר הפרשה			לא מבוקר הפרשה			
יתרת חוב	להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	
נטו	אשראי	רשומה	חוב נטו	אשראי	רשומה	
2,459.8	38.5	2,498.3	2,617.5	32.3	2,649.8	* אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני * אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי סך כל האשראי לציבור
7,580.8	41.0	7,621.8	7,693.4	31.4	7,724.8	
10,040.6	79.5	10,120.1	10,310.9	63.7	10,374.6	

* לרבות אשראי שנבחן על בסיס פרטני ונמצא שהוא אינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי. לפירוט נוסף לגבי אשראי שנבחן על בסיס פרטני, ראה באור 3ב'.

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

1. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני כולל

31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה)			31 במרס 2011			
מבוקר הפרשה			לא מבוקר הפרשה			
יתרת חוב	להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	
נטו	אשראי	רשומה	חוב נטו	אשראי	רשומה	
137.7	26.3	164.0	125.3	14.8	140.1	* אשראי לציבור פגום* אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 ימים או יותר** אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים**
-	-	-	-	-	-	
22.7	1.9	24.6	1.0	-	1.0	
2,299.4	10.3	2,309.7	2,491.2	17.5	2,508.7	* אשראי לציבור אחר שאינו פגום** סה"כ אשראי לציבור שאינו פגום** סה"כ אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני
2,322.1	12.2	2,334.3	2,492.2	17.5	2,509.7	
2,459.8	38.5	2,498.3	2,617.5	32.3	2,649.8	

* אשראי פגום אינו צובר הכנסות ריבית, למעט אשראי מסוים בארגון מחדש כמצוין בסעיף קטן 4 להלן.
** אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.

באור 3 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך 2)

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני (המשך)

31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה)			31 במרס 2011			
מבוקר הפרשה			לא מבוקר הפרשה			
יתרת חוב	להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	
4.5	26.3	30.8	28.1	12.3	40.4	2. אשראי לציבור פגום בגינו קיימת הפרשה לאשראי על בסיס פרטני אשראי לציבור פגום בגינו לא קיימת הפרשה לאשראי על בסיס פרטני סך כל האשראי לציבור פגום
133.2	-	133.2	97.2	2.5	99.7	
137.7	26.3	164.0	125.3	14.8	140.1	
43.5	26.3	69.8	50.9	14.8	65.7	3. אשראי לציבור פגום שנמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים אשראי לציבור פגום שנמדד לפי שווי בטחון סך כל האשראי לציבור פגום
94.1	-	94.1	74.4	-	74.4	
137.6	26.3	163.9	125.3	14.8	140.1	

4. אשראי בעייתי באירגון מחדש במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי

31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה)			31 במרס 2011			
מבוקר הפרשה			לא מבוקר הפרשה			
יתרת חוב	להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	
9.4	1.2	10.6	17.5	3.2	20.7	שאינו צובר הכנסות ריבית צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים או יותר צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים צובר הכנסות ריבית סך הכל (נכלל באשראי לציבור פגום)
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	0.3	-	0.3	
32.7	5.0	37.7	31.3	0.8	32.1	
42.1	6.2	48.3	49.1	4.0	53.1	

באור 3 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך 3)
5.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2011	
לא מבוקר	
152.1	יתרת חוב רשומה ממוצעת של אשראי לציבור פגום בתקופת הדיווח
4.3	סך הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין אשראי זה בפרק הזמן בו סווג כפגום (*)
18.0	סך הכנסות ריבית שהיו נרשמות בתקופת הדיווח אילו היה אשראי זה צובר ריבית לפי תנאיו המקוריים (*) מזה: הכנסות ריבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית על בסיס מזמון
3.6	

ג. אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל:

אשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי:

31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה)			31 במרס 2011		
מבוקר			לא מבוקר		
הפרשה			הפרשה		
יתרת חוב	להפסדי	יתרת חוב	יתרת	להפסדי	יתרת
רשומה	אשראי	רשומה	חוב נטו	אשראי	חוב נטו
0.5	0.1	0.6	-	-	-
1.1	0.2	1.3	0.6	0.1	0.7
15.2	0.4	15.6	16.8	3.1	19.9
7,564.0	40.3	7,604.3	7,676.0	28.2	7,704.2
7,580.8	41.0	7,621.8	7,693.4	31.4	7,724.8

אשראי לציבור פגום
אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 ימים או יותר
אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
אשראי לציבור אחר שאינו פגום
סך הכל

ד. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 במרס 2011 (לא מבוקר)

הפרשה ספציפית להפסדי אשראי			
על בסיס קבוצתי			על בסיס פרטני
סה"כ	אחר	לפי עומק פיגור	פרטני
63.7	48.9	-	14.8
5.8	5.8	-	-

בגין אשראי לציבור
בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)

באור 3 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך 4)

ד. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה, מבוקר)

הפרשה ספציפית להפסדי אשראי			
סה"כ	על בסיס קבוצתי		על בסיס פרטני
	אחר	לפי עומק פיגור	
79.5	53.2	-	26.3
5.8	5.8	-	-

בגין אשראי לציבור
בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (נכלל
בסעיף התחייבויות אחרות)

באור 4 – הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201/211 בדבר "מדידה והלימות ההון".
א. בנתוני המאוחד

1. הון לצורך חישוב יחס ההון בהתאם להוראות "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון"

31 בדצמבר 2010 (מבוקר)	31 במרס		
	2010	2011	
	(לא מבוקר)		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון			
(1) 866.3	844.7	858.1	הון רובד 1, לאחר ניכויים
428.4	446.9	447.9	הון רובד 2, לאחר ניכויים
-	-	-	הון רובד 3
1,294.7	1,291.6	1,306.0	סך כל ההון
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
8,965.3	8,842.0	9,140.6	סיכון אשראי
8.6	55.7	12.6	סיכונים שוק
1,051.0	1,056.6	1,063.2	סיכון תפעולי
10,024.9	9,954.3	10,216.4	סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
8.64%	8.49%	8.40%	יחס ההון רובד 1 לרכיבי סיכון
12.91%	12.98%	12.78%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

(1) הוצג מחדש בעקבות יישום למפרע של תקן חשבונאות בינלאומי (IFRS) בנושא חכירות (IAS17).

(2) נתוני ההלימות ההון כפי שדווחו טרם היישום של תקן חשבונאות בינלאומי (IFRS) בנושא חכירות (IAS17):

31 בדצמבר 2010	31 במרס 2010	
867.2	845.6	הון רובד 1
428.4	446.9	הון כולל
8.65%	8.49%	יחס ההון רובד 1
12.92%	12.98%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

באור 4 – הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

(3) מבנה ההון

ליום 31 בדצמבר 2010	ליום 31 במרס 2010	ליום 31 במרס 2011	הון רובד 1/ראשוני
16.6	16.6	16.6	הון מניות נפרע
358.7	358.7	358.7	פרמיה
490.3 (1)	468.7 (1)	490.6	עודפים
0.7	0.7	0.8	זכויות מיעוט בעלי המניות החיצוניים בהון של חברות בת שאוחדו
-	-	8.6	סכומים שהופחתו מההון
866.3	844.7	858.1	סך כל ההון ההון רובד 1
428.4	446.9	447.9	סך כל ההון רובד 2 אחרי ניכויים
1,294.7	1,291.6	1,306.0	סך כל ההון הכולל הכשיר

(1) הוצג מחדש בעקבות יישום למפרע של תקן חשבונאות בינלאומי (IFRS) בנושא חכירות (IAS17).

ב. יעד הלימות ההון

במהלך חודש פברואר 2011 אישרו ההנהלה ודירקטוריון הבנק את המסמך המרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (מסמך ה-ICAAP) על בסיס נתוני ה-30 ביוני 2010. תשתית תהליך הנאותות ההונית שאושרה בחברה האם שימשה בסיס לתהליך הפנימי שבוצע בבנק בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי של הבנק. במסגרת תהליך זה, העריך הבנק את רמת ההון הנדרשת ממנו על מנת להלום את פרופיל הסיכון בפעילותו העסקית הנוכחית ובזו המתוכננת. המסמך הינו תוצר של מגוון תהליכים שבוצעו בבנק להעמקת זיהוי הסיכונים וצרכי ההון בגינם. תוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק מצביעות על כך שלבנק יש די הון לתמוך בסיכונים אליהם הוא חשוף הן במהלך עסקים רגיל והן תחת תרחישי קיצון. כמו כן החליט דירקטוריון הבנק כי עד להשלמת תהליך בדיקת הנאותות על ידי הפיקוח (תהליך ה-SREP) לא יפחת יחון ההון הכולל של הבנק מ-13%. בעקבות תיקונים בהפרשות להפסדי אשראי שביצע הבנק ברבעון הראשון של 2011 הנובעים מעדכון במקדמי ההפרשה הקבוצתית וביצוע התאמות בהתאם להבהרות להוראה שנתקבלו במהלך הרבעון, נרשמה הפחתה בהון רובד 1 ובעקבותיה הפחתה ביחס ההון בפועל. דירקטוריון הבנק דווח על החריגה. הוגש מתווה להשגת יעד ההון עד לתום השנה.

באור 5 – דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
 סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2011 (לא מבוקר)						
פריטים	סך הכל	מטבע חוץ(1)			מטבע ישראלי	
		שאינם כספיים	דולר ארה"ב	אחר	צמוד למדד	לא צמוד
נכסים						
מזומנים ופקדונות בבנקים	2,370.1	-	35.0	81.0	142.1	2,112.0
נירות ערך	2,015.5	3.0	102.9	277.3	902.4	729.9
אשראי לציבור	10,310.9	-	68.5	126.8	1,290.8	8,824.8
אשראי לממשלה	4.3	-	-	-	-	4.3
בניינים וציוד	122.9	122.9	-	-	-	-
נכסים בגין מכשירים נגזרים	15.4	5.1	3.0	1.1	0.4	5.8
נכסים אחרים	107.0	4.9	-	-	9.2	92.9
סך כל הנכסים	14,946.1	135.9	209.4	486.2	2,344.9	11,769.7
התחייבויות						
פקדונות הציבור	11,716.7	-	334.3	1,023.9	1,900.9	8,457.6
פקדונות מבנקים	225.7	-	0.6	66.9	-	158.2
פקדונות הממשלה	251.7	-	11.2	27.4	-	213.1
כתבי התחייבות נדחים	652.1	-	-	-	566.9	85.2
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	59.3	5.1	7.1	25.2	-	21.9
התחייבויות אחרות	1,179.9	-	-	5.4	6.0	1,168.5
סך כל ההתחייבויות	14,085.4	5.1	353.2	1,148.8	2,473.8	10,104.5
הפרש	860.7	130.8	(143.8)	(662.6)	(128.9)	1,665.2
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	-	-	145.2	661.7	101.3	(908.2)
סך הכל	860.7	130.8	1.4	(0.9)	(27.6)	757.0

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

באור 5 – דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך 1)
כסומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2010 (לא מבוקר)							
פריטים	מטבע חוץ(1)			מטבע ישראלי		נכסים	
	שאינם כספיים	דולר ארה"ב	אחר	צמוד למדד	לא צמוד		
סך הכל							
	2,944.4	-	33.0	44.4	141.4	2,725.6	מזומנים ופקדונות בבנקים
	1,571.2	3.0	105.1	293.8	770.8	398.5	ניירות ערך
	9,569.0	-	78.1	122.7	1,278.6	8,089.6	אשראי לציבור
	1.4	-	-	-	-	1.4	אשראי לממשלה
	138.9	138.9	-	-	-	-	בניינים וציוד
	12.4	3.0	0.2	1.9	-	7.3	נכסים בגין מכשירים נגזרים ²
	73.7	26.5	-	-	0.6	46.6	נכסים אחרים ²
סך כל הנכסים	14,311.0	171.4	216.4	462.8	2,191.4	11,269.0	
							התחייבויות
	11,271.5	-	350.9	1,070.2	1,866.1	7,984.3	פקדונות הציבור
	167.7	-	18.6	118.0	-	31.1	פקדונות מבנקים
	180.8	-	-	-	-	180.8	פקדונות הממשלה
	595.3	-	-	-	510.7	84.6	כתבי התחייבות נדחים
	53.8	3.0	10.2	24.9	-	15.7	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ²
	1,187.1	9.1	-	4.8	4.4	1,168.8	התחייבויות אחרות ²
סך כל ההתחייבויות	13,456.2	12.1	379.7	1,217.9	2,381.2	9,465.3	
הפרש	854.8	159.3	(163.3)	(755.1)	(189.8)	1,803.7	
							מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
	(0.0)	-	161.3	802.8	100.1	(1,064.2)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
	-	-	-	0.6	-	(0.6)	אופציות בכסף, נטו(במונחי נכס בסיס)
	-	-	-	0.5	-	(0.5)	אופציות מחוץ לכסף, נטו(במונחי נכס בסיס)
סך הכל	854.8	159.3	(2.0)	48.8	(89.7)	738.4	
							אופציות בכסף, נטו(ערך נקוב מהוון)
	-	-	-	0.9	-	(0.9)	אופציות מחוץ לכסף, נטו(ערך נקוב מהוון)

- (1) כולל צמודי מטבע חוץ.
(2) הנתונים סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.

באור 5 – דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך 2)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2010 (מבוקר)							
פריטים שאינם כספיים	סך הכל	מטבע חוץ(1)		מטבע ישראלי			
		אחר	דולר ארה"ב	צמוד למדד	לא צמוד		
						נכסים	
	2,850.0	-	42.1	25.8	141.0	2,641.1	מזומנים ופקדונות בבנקים
	1,964.1	3.0	101.0	283.2	933.9	643.0	ניירות ערך
	10,075.2	-	62.8	124.2	1,324.6	8,563.6	אשראי לציבור
	13.0	-	-	-	-	13.0	אשראי לממשלה
	127.0	127.0	-	-	-	-	בנינים וציוד
	12.8	4.3	3.6	0.4	0.4	4.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים ²
	68.9	3.0	-	-	7.9	58.0	נכסים אחרים ³
	15,111.0	137.3	209.5	433.6	2,407.8	11,922.8	סך כל הנכסים
							התחייבויות
	11,609.3	-	325.6	971.9	1,919.9	8,391.9	פקדונות הציבור
	522.9	-	12.7	66.0	-	444.2	פקדונות מבנקים
	246.8	-	10.4	35.2	-	201.2	פקדונות הממשלה
	557.6	-	-	-	473.3	84.3	כתבי התחייבות נדחים
	58.2	4.3	9.3	25.5	-	19.1	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ²
	1,243.2	-	-	4.2	5.1	1,233.9	התחייבויות אחרות ³
	14,238.0	4.3	358.0	1,102.8	2,398.3	10,374.6	סך כל ההתחייבויות
	873.0	133.0	(148.5)	(669.2)	9.5	1,548.2	הפרש
							מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
	-	-	151.9	676.4	101.1	(929.4)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
	873.0	133.0	3.4	7.2	110.6	618.8	סך הכל

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.
(2) הנתונים סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.

באור 6 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

יתרות לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי		יתרת ההפרשה להפסדי אשראי		יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה	
31 בדצמבר	31 במרס	31 בדצמבר	31 במרס	31 במרס	31 במרס
2010	2011	2010	2010	2010	2011
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
0.1	0.1	5.3	4.0	5.8	5.8
0.3	0.5	58.3	74.2	71.1	71.1
1.1	0.9	80.8	185.2	64.0	64.0
1.6	1.4	121.8	106.8	121.1	121.1
0.7	0.7	2,953.9	3,089.5	2,973.1	2,973.1
0.7	0.7	1,171.5	1,279.5	1,178.9	1,178.9
0.9	1.2	572.3	411.1	593.8	593.8
0.4	0.3	163.2	44.1	99.2	99.2

ב. התקשרות חוץ מאזנית בגין פעולות לפי מידת הגבייה

31 בדצמבר	31 במרץ	
2010	2010	2011
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
-	11.1	-
-	0.6	-
-	11.7	-

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

1) חוזי שכירות לזמן ארוך

31 בדצמבר	31 במרס	
2010	2010	2011
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
130.9	131.8	136.9

התפלגות דמי השכירות בשנים

	2014	2013	2012	2011
ליום 31 במרס 2011	14.9	16.8	16.9	10.8
ליום 31 במרס 2010	15.3	15.3	15.3	12.0
ליום 31 בדצמבר 2010	14.5	16.3	16.3	16.2

באור 6 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

2) תביעות משפטיות ובקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד הבנק

הבנק צד להליכים משפטיים שנקטו נגדו לקוחותיו, לקוחותיו בעבר וכן צדדים שלישיים שונים שראו עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותו במהלך עסקים כרגיל. עילות התביעות שונות ומגוונות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תביעות תלויות נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה. לגבי התובענות המשפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, ראה באור 17.ג.2) לדוחות הכספיים לשנת 2010.

3) הסכמים מהותיים

מתף מיחשוב ותפעול פיננסי הינה חברה בת בשליטה מלאה של הבנק הבינלאומי. מתף נותנת שירותי מיחשוב (פיתוח, תחזוקה, ציוד, קווי נתונים ועוד), שיטות ותהליכים (נהלים, חוזרים ועוד) ותפעול (מסלוקה דואר ועוד). שירותי המיחשוב ניתנים לכל הבנקים בקבוצת הבנק הבינלאומי.

מתף תספק במסגרת ההתקשרות את שירותי המיחשוב והתפעול בהיקף ובסטנדרטים הנהוגים בקבוצת הבנק הבינלאומי. השירות יכלול את כל שירותי המחשב, הן בתכנה והן בחומרה, עדכוני גירסאות, תמיכה בהוראות הרגולציה ודווחים לציבור ולמפקח על הבנקים, תחזוקה וחידוש הציוד בכל אתרי הבנק, אבטחת מידע והשקעות בפרוייקטים עתידיים. בחודש מאי 2011 אושרו בדירקטוריון העקרונות על פיהם ישלם הבנק את עלות שירותי המיחשוב ואבטחת המידע שהוא מקבל מחברת מתף.

הדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2011 כוללים הפרשות נאותות בגין האמור לעיל.

באור 7 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות

31 במרס 2011			
1. סכום נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים			
חוזי מטבע חוץ	אחר	חוזי ריבית שקל מדד	
א. נגזרים מגדרים (1)			
-	327.7	-	Swaps
-	327.7	-	סך הכל
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע			
-	327.7	-	
ב. נגזרים ALM^{1,2}			
1,162.4	300.0	204.6	חוזי Forward Swaps
-	50.0	-	Swaps
1,162.4	350.0	204.6	סך הכל
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע			
	50.0	-	
ג. נגזרים אחרים (1)			
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה			
20.5	-	-	אופציות שנכתבו
20.5	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים			
18.9	-	-	אופציות שנכתבו
18.9	-	-	אופציות שנקנו
78.8	-	-	סך הכל
9.9	-	-	ד. חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט
1251.1	677.7	204.6	סך הכל
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים			
חוזי מטבע חוץ	אחר	חוזי ריבית שקל מדד	
א. נגזרים מגדרים (3)			
-	1.0	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
-	30.5	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
ב. נגזרים ALM^{3,2}			
3.4	1.0	0.6	שווי הוגן ברוטו חיובי
18.4	0.8	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
ג. נגזרים אחרים (3)			
0.5	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
0.5	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
3.9	2.0	0.6	סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
18.9	31.3	-	סך הכל שווי הוגן ברוטו שלילי

- (1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
 (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 (3) למעט נגזרי אשראי.

באור 7 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך 1)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2010			
חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	אחר	חוזי ריבית שקל מדד
1. סכום נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים			
א. נגזרים מגדרים (1)			
-	-	343.7	-
-	-	343.7	-
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע			
-	-	343.7	-
ב. נגזרים ALM^{1,2}			
-	1,588.9	-	102.8
-	-	50.0	-
-	1,588.9	50.0	102.8
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע			
-	-	50.0	-
ג. נגזרים אחרים (1)			
חוזי אופציה אחרים			
39.3	50.9	-	-
39.3	49.3	-	-
78.6	100.2	-	-
-	318.5	-	-
78.6	2007.6	393.7	102.8
ד. חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט			
78.6	2007.6	393.7	102.8
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים			
חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	אחר	חוזי ריבית שקל מדד
א. נגזרים מגדרים (3)			
-	-	-	-
-	-	30.8	-
ב. נגזרים ALM^{3,2}			
-	3.5	-	-
-	10.8	2.3	1.0
ג. נגזרים אחרים (3)			
8.5	0.4	-	-
8.6	0.6	-	-
8.5	3.9	-	-
8.6	11.4	33.1	1.0

- (1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
 (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 (3) למעט נגזרי אשראי.

באור 7 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך 2)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2010			
חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	אחר	חוזי ריבית שקל מדד
1. סכום נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים			
א. נגזרים מגדרים (1)			
-	-	327.8	-
Swaps			
-	-	327.8	-
סך הכל			
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע			
-	-	327.8	-
ב. נגזרים ALM^{1,2}			
-	1,157.9	100.0	101.6
חוזי Forward			
-	-	50.0	-
Swaps			
-	1,157.9	150.0	101.6
סך הכל			
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע			
-	-	50.0	-
ג. נגזרים אחרים (1)			
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה			
783.5	11.1	-	0
אופציות שנכתבו			
783.5	11.1	-	-
אופציות שנקנו			
חוזי אופציה אחרים			
45.3	10.5	-	-
אופציות שנכתבו			
45.3	10.5	-	-
אופציות שנקנו			
1,657.6	43.2	-	-
סך הכל			
-	0.1	-	-
ד. חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט			
1,657.6	1,201.2	477.8	101.6
סך הכל			

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	אחר	חוזי ריבית שקל מדד
א. נגזרים מגדרים (3)			
-	-	1.0	-
שווי הוגן ברוטו חיובי			
-	-	30.5	-
שווי הוגן ברוטו שלילי			
ב. נגזרים ALM^{3,2}			
-	3.4	1.0	0.6
שווי הוגן ברוטו חיובי			
-	18.4	0.8	-
שווי הוגן ברוטו שלילי			
ג. נגזרים אחרים (3)			
9.1	0.5	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי			
9.1	0.5	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי			
9.1	3.9	2.0	0.6
סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי			
9.1	18.9	31.3	-
סך הכל שווי הוגן ברוטו שלילי			

- (1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
 (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 (3) למעט נגזרי אשראי.

באור 7 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך 3)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

31 במרס 2011			
סך הכל	אחרים	בנקים	בורסה
			שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים (3)
15.6	1.3	13.4	0.9
			יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (1)
15.6	1.3	13.4	0.9
212.4	9.7	202.7	-
			סיכון אשראי חוץ מאזני בגין נגזרים (2)
			סך כל סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים
228.0	11.0	216.1	0.9
31 במרס 2010			
סך הכל	אחרים	בנקים	בורסה
			שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים (3)
12.4	1.1	5.7	5.6
			יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (1)
12.4	1.1	5.7	5.6
251.9	20.0	231.9	-
			סיכון אשראי חוץ מאזני בגין נגזרים (2)
			סך כל סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים
264.3	21.1	237.6	5.6
31 בדצמבר 2010			
סך הכל	אחרים	בנקים	בורסה
			שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים (3)
12.9	0.6	11.4	0.9
			יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (1)
12.9	0.6	11.4	0.9
179.3	6.9	172.4	-
			סיכון אשראי חוץ מאזני בגין נגזרים (2)
			סך כל סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים
192.2	7.5	183.8	0.9

- (1) מזה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 8.1 מיליון ש"ח (ביום 31 במרס 2010 - 2.7 מיליון ש"ח, ביום 31 בדצמבר 2010 - 7.1 מיליון ש"ח).
- (2) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
- (3) מזה שווי הוגן של מכשירים נגזרים משובצים בסך 5.3 מיליון ש"ח (ביום 31 במרס 2010 - 3.0 מיליון ש"ח, ביום 31 בדצמבר 2010 - 4.3 מיליון ש"ח).

באור 7 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך 4)
 סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

ג.פרוט מועדי פרעון- סכומים נקובים יתרות לסוף תקופה

31 במרץ 2011					
(לא מבוקר)					
מעל					
שלושה					
חודשים					
ועד שנה					
ועד חמש					
שנים					
מעל חמש					
שנים					
סך הכל					
204.6	-	53.5	151.1	-	חוזי ריבית
677.7	204.2	173.5	300.0	-	-שקל מדד
1,251.1	-	14.5	58.1	1,178.5	אחר
3,708.6	-	91.9	7.9	3,608.8	חוזי מטבע חוץ
5,842.0	204.2	333.4	517.1	4,787.3	חוזים בגין מניות
					סך הכל

31 במרץ 2010					
(לא מבוקר)					
2,582.7	393.7	61.6	326.8	1,800.6	סך הכל

31 בדצמבר 2010					
(מבוקר)					
3,438.2	237.8	234.9	192.5	2,773.0	סך הכל

באור 7א- יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2010				31 במרס 2011				
שווי הוגן	יתרה במאזן			שווי הוגן	יתרה במאזן			
	סה"כ	(2)	(1)		סה"כ	(2)	(1)	
2,948.8	2,944.4	2,944.4	-	2,379.7	2,370.1	2,370.1	-	נכסים פיננסיים
1,568.1	1,571.2	117.1	1,454.1	2,014.3	2,015.5	202.5	1,813.0	מזומנים ופקדונות בבנקים
9,718.2	9,569.0	8,524.1	1,044.9	10,441.4	10,310.9	9,359.6	951.3	ניירות ערך
1.4	1.4	1.4	-	4.3	4.3	4.3	-	אשראי לציבור נטו
(*) 12.4	12.4	-	12.4	15.4	15.4	-	15.4	אשראי לממשלה
(*) 47.2	47.2	47.2	0	102.1	102.1	102.1	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים
14,296.1	14,145.6	11,634.2	2,511.4	14,957.2	14,818.3	12,038.6	2,779.7	נכסים פיננסיים אחרים
11,452.8	11,271.5	8,782.6	2,488.9	11,723.8	11,716.7	8,896.4	2,820.3	סך כל הנכסים הפיננסיים
167.7	167.7	167.7	-	225.7	225.7	225.7	-	התחייבויות פיננסיות
180.8	180.8	180.8	-	251.7	251.7	251.7	-	פקדונות הציבור
625.3	595.3	595.3	-	692.7	652.1	652.1	-	פקדונות מבנקים
(*) 53.8	53.8	-	53.8	59.3	59.3	0	59.3	פקדונות הממשלה
(*) 1,179.7	1,178.0	1,178.0	-	1,172.5	1,179.9	1,179.9	-	כתבי התחייבויות נדחים
13,660.1	13,447.1	10,904.4	2,542.7	14,125.7	14,085.4	11,205.8	2,879.6	התחייבויות בגין מכשירים נגזר
								התחייבויות פיננסיות אחרות
								סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

31 בדצמבר 2010				
שווי הוגן	יתרה במאזן			
	סה"כ	(2)	(1)	
2,863.6	2,850.0	2,850.0	-	נכסים פיננסיים
1,967.2	1,964.1	123.4	1,840.7	מזומנים ופקדונות בבנקים
10,227.1	10,075.2	8,954.5	1,120.7	ניירות ערך
13.0	13.0	13.0	-	אשראי לציבור נטו
(*) 8.4	8.4	-	8.4	אשראי לממשלה
(*) 66.0	66.0	66.0	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים
15,145.2	14,976.7	12,006.9	2,969.8	נכסים פיננסיים אחרים
11,664.2	11,609.3	8,596.0	3,013.3	סך כל הנכסים הפיננסיים
522.9	522.9	522.9	-	התחייבויות פיננסיות
246.8	246.8	246.8	-	פקדונות הציבור
617.8	557.6	557.6	-	פקדונות מבנקים
(*) 53.7	53.7	-	53.7	פקדונות הממשלה
(*) 1,243.4	1,243.4	1,243.4	-	כתבי התחייבויות נדחים
14,348.8	14,233.7	11,166.7	3,067.0	התחייבויות בגין מכשירים נגזר
				התחייבויות פיננסיות אחרות
				סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

(*) הנתונים סווגו כדי להתאים לכותרות ולשיטת ההצגה לתקופה השוטפת.
(1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן)
(2) מכשירים פיננסיים אחרים.

באור 7א- יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית נכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הנכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנדודיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת הזכויות שאינן מקנות שליטה ואת השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים, אגרות חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח;
ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכחים בשיעור נכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלה הונוו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח. השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי נכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת הפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי וכן התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולא יכוח האשראי של הצד הנגדי.
הערכת השווי ההוגן של "התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן" כללה התייחסות להפרש בין הריבית שנקבעה בהסכם לבין הריבית בעסקאות דומות במועד הדיווח.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.
מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא בזה).

באור 7ב- פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

יטרות ביום- 31 במרס 2011					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	יתרה מאזנית
במיליוני ש"ח					
נכסים					
נייע זמינים למכירה :					
1,714.3	1,714.3	-	-	-	1,714.3
83.5	37.6	45.9	-	-	83.5
1,797.8	1,751.9	45.9	-	-	1,797.8
15.3	15.3	-	-	-	15.3
15.4	-	15.4	-	-	15.4
1,828.5	1,767.2	61.3	-	-	1,828.5
התחייבויות					
59.3	-	59.3	-	-	59.3
59.3	-	59.3	-	-	59.3

באור 8 - רווח מאוחד מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
 סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

שלושה חודשים שנתיים ביום 31		
2010	2011	
(לא מבוקר)		א. בגין נכסים (1)
82.9	132.7	מאשראי לציבור
6.4	9.1	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
(3.1)	2.8	מפקדונות בבנקים
(12.0)	16.3	מאגרות חוב
74.2	160.9	סך הכל בגין נכסים
		ב. בגין התחייבויות
41.0	(49.6)	על פקדונות הציבור
(0.4)	(0.3)	על פקדונות הממשלה
-	-	על פקדונות מבנק ישראל
2.7	(1.0)	על פקדונות מבנקים
(3.4)	(12.0)	על כתבי התחייבות נדחים
39.9	(62.9)	סך הכל בגין התחייבויות
		ג. בגין מכשירים נגזרים ופעולות גידור
(34.0)	(1.6)	הוצאות נטו בגין מכשירים נגזרים (2) ALM
(0.2)	2.7	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
(34.2)	1.1	סך הכל בגין מכשירים נגזרים ופעולות גידור
		ד. אחר
1.4	1.1	עמלות מעסקי מימון
9.7	4.1	רווח ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה, נטו
0.2	(0.3)	התאמה לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר, נטו
5.6	-	גביית ריבית מחובות בעייתיים
1.4	1.8	הכנסות מימון אחרות
(0.2)	(0.6)	הוצאות מימון אחרות
18.1	6.1	סך הכל אחר
98.0	105.2	סך כל הרווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
(1.1)	(1.8)	מזה: הפרשי שער, נטו
(10.1)	1.2	ה. פרוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הרווח מפעילות מימון הכנסות (הוצאות) מימון בגין נכסים (סעיף א)

(1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
 (2) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 9 - מיגזרי פעילות
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנתיים ביום 31 במרס 2011					
(לא מבוקר)					
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	בנקאות אישית
105.2	17.9	30.4	23.6	(5.6)	38.9
-	(8.7)	(17.7)	(3.4)	20.7	9.1
58.7	2.3	3.9	6.7	22.0	23.8
163.9	11.5	16.6	26.9	37.1	71.8
3.4	-	(3.3)	2.7	0.1	3.9
21.8	6.0	6.4	4.4	4.4	0.6

רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי - מחיצוניים - בינמזרי - הכנסות תפעוליות ואחרות - מחיצוניים

סך ההכנסות הוצאות בגין הפסדי אשראי

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקא

לשלושה חודשים שנתיים ביום 31 במרס 2010					
(לא מבוקר)					
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	בנקאות אישית
98.0	(30.4)	18.9	21.5	28.6	59.4
-	* 45.6	* (4.7)	(5.0)	(17.0)	(18.9)
57.2	0.2	4.5	7.1	22.1	23.3
155.2	* 15.4	* 18.7	23.6	33.7	63.8
4.1	-	1.8	2.3	(0.1)	0.1
11.4	* 7.2	* 3.0	1.8	1.0	(1.6)

רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי - מחיצוניים - בינמזרי - הכנסות תפעוליות ואחרות - מחיצוניים

סך ההכנסות הוצאות בגין הפסדי אשראי

רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי

לשנה שנתייה ביום 31 בדצמבר 2010					
(מבוקר)					
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	בנקאות אישית
373.9	20.9	94.4	80.9	3.5	174.2
-	4.2	(44.8)	(11.0)	48.4	3.2
217.8	0.2	15.5	27.0	82.6	92.5
591.7	25.3	65.1	96.9	134.5	269.9
24.7	-	2.4	6.7	0.3	15.3
33.0	9.0	10.6	12.8	6.0	(5.4)

רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי - מחיצוניים - בינמזרי - הכנסות תפעוליות ואחרות - מחיצוניים

סך ההכנסות הוצאות בגין הפסדי אשראי

רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי

* סווג מחדש